

Beslutspromemoria

Datum 2026-06-16

FI dnr 25-9484

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ändrade föreskrifter om fonder med anledning av ändrade EU-direktiv

Sammanfattning

Finansinspektionen gör ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder och i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Ändringarna gäller för fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder samt för AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder.

Ändringarna syftar bland annat till att genomföra ändringar i de två centrala direktiven på fondområdet, AIFM och Ucits. Syftet är även att anpassa föreskrifterna till de ändringar i lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2013:561) om alternativa investeringsfonder som riksdagen beslutade om i maj 2026. Till viss del syftar ändringarna också till att åstadkomma tydligare och enklare regler samt till att effektivisera inspektionens tillsynsverksamhet.

Finansinspektionen inför bland annat nya regler om fondbestämmelsernas innehåll. Det införs även nya bestämmelser om lämplighetsprövning av personer som beslutar om verksamhetsinriktningen för fondbolag och AIF-förvaltare. Bestämmelserna innebär att företagen ska lämna information enligt en ny bilaga till fondföreskrifterna, respektive AIF-föreskrifterna, när en sådan person utses.

De flesta av ändringarna träder i kraft den 1 juli 2026, men vissa bestämmelser träder i kraft först den 16 april 2027.

Innehåll

1	Utgångspunkter	4
1.1	Målet med regleringen.....	4
1.2	Nuvarande och kommande regelverk.....	5
1.3	Regleringsalternativ.....	6
1.4	Rättsliga förutsättningar	6
1.4.1	Fondföreskrifterna	6
1.4.2	AIF-föreskrifterna.....	7
1.5	Ärendets beredning	8
2	Motivering och överväganden	9
2.1	Fondföreskrifterna	9
2.1.1	Ansökans innehåll	9
2.1.2	Innehållet i en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser	18
2.1.3	Anmälningsspliktiga förfaranden och underrättelser	22
2.1.4	Kapitalkrav för fondbolag.....	27
2.1.5	Organisatoriska krav och system för riskhantering.....	28
2.1.6	Uppdragsavtal	30
2.1.7	Särskilt om tillämpningen av andra regelverk vid viss verksamhet.....	31
2.1.8	Fondbestämmelsernas innehåll.....	31
2.1.9	Beräkning av motpartsexponering.....	42
2.1.10	Metod för tillhandahållande av viss fondinformation.....	43
2.1.11	Informationsbroschyr	44
2.1.12	Årsberättelse och halvårsredogörelse för värdepappersfonder	49
2.1.13	Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av tredje part	52
2.1.14	Rapporteringskrav	55
2.1.15	Andelsklasser	58
2.1.16	Uttrycket utförandeplats ersätter uttrycket handelsplats	59
2.2	AIF-föreskrifterna.....	59
2.2.1	Ansökans innehåll	59
2.2.2	Anmälan om väsentlig ändring	65
2.2.3	Svenska AIF-förvaltares marknadsföring inom ramen för program för andelsägande eller sparande	67
2.2.4	Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige.....	68

2.2.5	Kapitalbas hos AIF-förvaltare	71
2.2.6	Specialfonder	71
2.2.7	Långgivande verksamhet	73
2.2.8	Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av en tredje part.....	74
2.2.9	Rapporteringskrav	75
2.3	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	78
2.3.1	Ikraftträdande	78
2.3.2	Övergångsbestämmelser om justerat fondandelsvärde	79
2.3.3	Övergångsbestämmelser om rapporteringskrav.....	80
3	Konsekvenser	81
3.1	Inledande ställningstaganden och utgångspunkter	81
3.2	Konsekvenser för samhället och konsumenterna.....	83
3.3	Konsekvenser för företagen	84
3.3.1	Berörda företag	84
3.3.2	Konsekvenser för berörda företag	84
3.4	Konsekvenser för Finansinspektionen.....	91

1 Utgångspunkter

I mars 2024 antog Europaparlamentet och rådet ett direktiv (ändringsdirektivet)¹ som ändrar de två centrala direktiven på fondområdet – AIFM-direktivet² och Ucits-direktivet³. Riksdagen beslutade den 26 maj 2026 om ändringar i lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF) och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF). Lagändringarna syftar dels till att anpassa svensk rätt till ändringsdirektivet, dels till att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på den svenska fondmarknaden. De flesta av ändringarna träder i kraft den 1 juli 2026. Vissa ändringar träder dock i kraft först den 16 april 2027.

De ändringar i LVF och LAIF som riksdagen beslutade om den 26 maj 2026 behandlas i regeringens proposition En starkare fondmarknad (prop. 2025/26:186). När det gäller vissa delar av ändringsdirektivet anges det i propositionen att genomförandet bör ske genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Utöver detta anges det i flera fall att bestämmelser som kompletterar lagändringarna kan eller bör meddelas på föreskriftsnivå.

Beslut om ändringar i LVF fattades även den 20 maj 2026. Dessa ändringar behandlas i regeringens proposition Nya regler för att främja central clearing av OTC-derivat i EU (prop. 2025/26:200). Ändringarna har gjorts med anledning av ändringsdirektivet om OTC-derivat⁴ och avser bland annat frågan om vilka transaktioner som omfattas av den procentuella begränsningen av motpartsrisk för värdepappersfonder. Lagändringarna träder i kraft den 25 juni 2026.

1.1 Målet med regleringen

Det övergripande målet med Finansinspektionens verksamhet är att bidra till ett stabilt finansiellt system som präglas av ett högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster, samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927 av den 13 mars 2024 om ändring av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG vad gäller delegeringsarrangemang, hantering av likviditetsrisker, tillsynsrapportering, tillhandahållande av förvaringsinstituts- och depåförvaringstjänster samt långivning från alternativa investeringsfonder.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

⁴ Direktiv (EU) 2024/2994 av den 27 november 2024 om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2013/36/EU och (EU) 2019/2034 vad gäller behandlingen av koncentrationsrisk som är en följd av exponeringar mot centrala motparter och av motpartsrisk i centralt clearade derivatransaktioner (ändringsdirektivet om OTC-derivat).

Det huvudsakliga målet med de nya och ändrade bestämmelserna är dels att genomföra ändringsdirektivet på ett korrekt sätt i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder (fondföreskrifterna) och i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-föreskrifterna), dels att anpassa föreskrifterna till de ändringar i LVF och LAIF som riksdagen beslutade om i maj 2026. Genom att anpassa föreskrifterna till lagändringarna bidrar inspektionen till regeringens övergripande mål för Finansinspektionens verksamhet.

I vissa delar är målet med ändringarna att förtydliga och förenkla befintliga föreskrifter. Tydligare och enklare föreskrifter ligger i linje med Finansinspektionens uppdrag att arbeta för regelförenkling och för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader.⁵ Det bidrar också till att effektivisera Finansinspektionens tillsynsverksamhet.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Vid utformningen av föreskrifterna har tekniska standarder i unionsrätten beaktats. I ändringsdirektivet ges Europeiska kommissionen (kommissionen) bland annat befogenhet att anta tekniska standarder för tillsyn och genomförande när det gäller likviditetshanteringsverktyg och rapporteringskrav.⁶ Kommissionen har hittills endast antagit tekniska standarder för likviditetshanteringsverktyg.⁷

För närvarande pågår en översyn av direktivet om tillåtna tillgångar.⁸ Direktivet har till stor del genomförts i fondföreskrifterna. Föreskrifterna har en direktivnära utformning, vilket medför att ändringar i direktivet med största sannolikhet kommer innebära att fondföreskrifterna behöver ändras. I dagsläget är det oklart hur det nya regelverket kommer att se ut och när det kan komma att träda i kraft.

I Fondmarknadsutredningens slutbetänkande Fondandelsbolag – för en mer konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2025:117) finns ett förslag till en ny lag om en

⁵ Regeringens regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Finansinspektionen, Fi 2023/03284 (delvis), Fi 2023/00525 och Fi 2023/02595.

⁶ Se artiklarna 18a.3 och 20a i Ucits-direktivet och artiklarna 16 och 24 i AIFM-direktivet.

⁷ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/465 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshandling och kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshandling.

⁸ Kommissionens direktiv 2007/16/EG av den 19 mars 2007 om genomförande av rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller förtydligandet av vissa definitioner (direktivet om tillåtna tillgångar).

associationsrättslig fondstruktur med rörligt kapital. I nuläget är det oklart i vilken utsträckning som slutbetänkandet kommer att påverka föreskrifterna.

I dagsläget bedrivs det även ett omfattande arbete på EU-nivå inom ramen för den strategi som har antagits i fråga om den så kallade spar- och investeringsunionen (på engelska savings and investments union, SIU).⁹ I detta arbete ingår ett paket med förslag på ändringar av ett stort antal centrala regelverk som avser marknadsintegration och tillsyn inom den finansiella sektorn (på engelska market integration and supervision package, MISP).¹⁰ För närvarande pågår förhandlingar. Det är därför oklart vad de ändrade regelverken kommer att innehålla och när de kan komma att träda i kraft.

I övrigt finns inga kända författningsändringar som kan komma att påverka föreskrifterna.

1.3 Regleringsalternativ

Ett alternativ till att införa nya föreskrifter är att lämna allmänna råd. Allmänna råd är dock till skillnad från föreskrifter inte bindande, utan är endast en rekommendation till företagen om hur de kan agera för att uppfylla de krav som ställs i lagar, förordningar eller myndighetsföreskrifter. De anpassningar till ändringarna i LVF och LAIF som Finansinspektionen gör kräver ändringar i befintliga föreskrifter, vilket endast kan ske genom ändringsföreskrifter. Det krävs vidare bindande regler för att unionsrättsliga bestämmelser ska anses vara genomförda i svensk rätt. Allmänna råd är därför inte aktuellt i detta fall.

1.4 Rättsliga förutsättningar

1.4.1 Fondföreskrifterna

När det gäller ändringarna i fondföreskrifterna stödjer sig Finansinspektionen på de bemyndiganden som finns i följande punkter i 18 § förordningen (2013:588) om värdepappersfonder:

- punkt 2 (vilka uppgifter som en ansökan, anmälan eller underrättelse ska innehålla och vilka uppgifter som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen),
- punkt 3 (vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § eller 7 kap. 1 § LVF),
- punkt 10 (vilka poster som får räknas in i startkapitalet),
- punkt 11 (innehållet i en verksamhetsplan)

⁹ COM(2025) 124.17.

¹⁰ COM(2025) 940–943.18.

- punkt 12 (vilka poster som får räknas in i egna medel),
- punkt 16 (vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17 c och 17 f §§ LVF),
- punkt 17 (vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 2 kap. 17 g § LVF),
- punkt 18 (innehållet i fondbestämmelser),
- punkt 21 (vilka krav som ska uppfyllas när ett justerat fondandelsvärde beräknas och används),
- punkt 22 (innehållet i informationsbroschyrer),
- punkt 24 (innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser),
- punkt 32 (systemet för riskhantering),
- punkt 35 (beräkning av exponeringar),
- punkt 41 (vad informationen om fusioner ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen), och
- punkt 43 (vilka upplysningar som ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag ska lämna till Finansinspektionen om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter och när upplysningarna ska lämnas).

1.4.2 AIF-föreskrifterna

När det gäller AIF-föreskrifterna, får Finansinspektionen meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan med stöd av följande punkter i 4 § förordningen (2013:587) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förordningen):

- punkt 3 (ansökan om tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer),
- punkt 4 (ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond), och
- punkt 5 (ansökan om tillstånd för marknadsföring).

Föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en anmälan om väsentlig ändring, respektive en verksamhetsplan, får meddelas med stöd av punkt 6 respektive 7 i samma paragraf.

Föreskrifter om vilka poster som får räknas in i kapitalbasen får meddelas med stöd av 5 § 9 AIF-förordningen. Föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse om uppdragsavtal och i en ansökan om godkännande av uppdragsavtal som omfattar portföljförvaltning eller riskhantering får meddelas med stöd av punkt 11 i samma paragraf. Föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr får meddelas med stöd av punkt 13.

I 5 § 19 AIF-förordningen finns ett bemyndigande att meddela föreskrifter om vad en AIF-förvaltare ska iakttä för att uppfylla bestämmelserna om fondbestämmelser för en specialfond. Det är detta bemyndigande som Finansinspektionen stödjer sig på när det gäller bestämmelserna om vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser för en sådan fond ska innehålla.

I 5 § 26 AIF-förordningen finns ett bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka upplysningar som en AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen om sin verksamhet och omständigheter som hänger samman med den. Den nya bestämmelsen om att AIF-förvaltare ska redogöra för hur de uppfyller kraven i LAIF när det gäller identifiering, hantering och redovisning av intressekonflikter införs med stöd av det bemyndigandet. Samma sak gäller bestämmelserna om rapporteringskrav.

De befintliga bestämmelserna om justerat fondandelsvärde i 12 kap. 7 a § AIF-föreskrifterna upphävs med stöd av 6 a § 2 AIF-förordningen.

Regeringen har beslutat om ändringar i AIF-förordningen. Ändringarna, som träder i kraft den 1 juli 2026, innebär bland annat att det införs ett bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om att förlänga tidsfristen för när investeringsgränsen ska börja tillämpas (4 § 8 i lydelsen från och med den 1 juli 2026). Bestämmelserna om vad en sådan ansökan ska innehålla meddelas med stöd av detta nya bemyndigande.

1.5 Ärendets beredning

Arbetet med att ta fram de ändrade föreskrifterna påbörjades under hösten 2025. Finansinspektionen höll den 16 december 2025 ett möte med en extern referensgrupp bestående av Fondbolagens förening, Föreningen Svensk Värdepappersmarknad, Svenska Bankföreningen och föreningen Swedish Private Equity & Venture Capital Association. På mötet fick deltagarna möjlighet att lämna synpunkter inför de ändringar av fond- och AIF-föreskrifterna som behövde genomföras. Syftet var att diskutera dels vilken information som ska lämnas om likviditetshanteringsverktyg i fondbestämmelserna, dels vilka uppgifter som ska lämnas till Finansinspektionen i samband med lämplighetsprövningen av personer som beslutar om fondbolags och AIF-förvaltares verksamhetsinriktning. Deltagarna fick även lämna synpunkter på vad fondbolagens underrättelser om väsentliga ändringar i bolagens verksamhet och organisation bör innehålla samt hur ansökningar om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser bör utformas. Slutligen fick de lämna synpunkter när det gäller hur motpartsexponering ska beräknas.

Den 11 mars 2026 remitterade Finansinspektionen förslag till ändrade föreskrifter till 39 myndigheter, företag och organisationer. 20 remissinstanser har lämnat remissvar och 19 har avstått från att svara. Nedan redovisar och behandlar Finansinspektionen de remissynpunkter som har kommit in.

2 Motivering och överväganden

Finansinspektionen gör ändringar i fond- och AIF-föreskrifterna. I avsnitt 2.1–2.3 redogör inspektionen för föreskriftsändringarna och för de överväganden som inspektionen har gjort. De ändringar som endast är språkliga eller redaktionella behandlas dock i regel inte, eftersom de inte syftar till någon ändring i sak. Samma sak gäller för rena följdändringar. Redogörelsen följer i huvudsak kapitelindelningen i respektive föreskrift.

2.1 Fondföreskrifterna

2.1.1 Ansökans innehåll

2.1.1.1 Ansökan om tillstånd för verksamhet

Finansinspektionens ställningstagande: Om ett fondbolag har delegerat, eller avser att delegera, sådana funktioner som ingår i fondverksamheten – och det inte är fråga om ett sådant uppdragsavtal om marknadsföring som avses i 2 a kap. 6 § LVF – ska bolagets ansökan om att driva fondverksamhet eller utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument innehålla uppgifter om uppdragstagarens namn och identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och den myndighet som utövar tillsyn över uppdragstagaren. Motsvarande uppgifter ska även lämnas om uppdragstagare som uppgifter har vidaredelegerats till, eller kommer att vidaredelegeras till. Ansökan ska vidare innehålla en beskrivning av de regelbundna åtgärder som bolaget avser att vidta för att övervaka att den delegerade verksamheten drivs med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg samt beskrivningar av uppdragstagarnas sakkunskap och kompetens och eventuella intressekonflikter som kan uppkomma. Fondbolaget ska även beskriva de personalresurser och tekniska resurser som det har för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom bolaget och övervaka den delegerade verksamheten. Om delegeringen omfattar portföljförvaltnings- eller riskhanteringsfunktionen, ska ansökan dessutom innehålla en kort beskrivning av den delegerade funktionen. Det ska också anges om delegeringen är partiell eller fullständig. Kopior av uppdragsavtalen som ett fondbolag har ingått eller avser att ingå ska bifogas ansökan.

Ett fondbolag som ansöker om att driva fondverksamhet ska till sin ansökan bifoga de riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg som ska finnas enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF. Kraven på att ett fondbolags ansökan om att utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument ska innehålla vissa handlingar rörande värdepappersfonder som bolaget förvaltar tas bort.

I den verksamhetsplan som ska bifogas till ett fondbolags ansökan om att driva fondverksamhet eller utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument ska det finnas en förteckning över ledningen, personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning och personer med ett särskilt funktionsansvar. För var och en av dessa personer ska det finnas uppgifter om utbildning, erfarenhet av finansiell verksamhet och om uppdrag för och ägarintressen i andra företag inom den finansiella sektorn eller i aktiemarknadsbolag. Det ska även finnas en beskrivning av personens roll, titel och position i bolaget, en beskrivning av personens rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför bolaget samt uppgifter om hur mycket tid som personen ägnar åt varje ansvarsområde.

Den schematiska översikten i verksamhetsplanen ska visa vilka tekniska resurser som används inom områdena eller funktionerna samt vilka funktioner som har delegerats till någon annan och, i sådana fall, i vilken omfattning.

I verksamhetsplanen ska fondbolaget även ange hur det avser att fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar samt lämna en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som bolaget kommer att använda för att fullgöra skyldigheterna.

Därutöver ska det i verksamhetsplanen anges om fondbolaget tar emot uppdrag att utföra vissa funktioner eller tjänster för fondbolag, AIF-förvaltare, förvaltningsbolag eller fondföretag.

Remisspromemorian: Förslaget hade i huvudsak samma innehåll. Justeringar har gjorts när det gäller vilka handlingar som ska bifogas en ansökan om att utföra diskretionär portföljförvaltning och när det gäller för vilka funktioner som uppgifter om uppdragsavtal ska lämnas. Det har även gjorts vissa förtydliganden som inte innebär någon ändring i sak. I remisspromemorian hade föreskriftsförslaget vidare felaktigt beskrivits som att riktlinjerna och förfarandena för tillämpning av likviditetshanteringsverktyg skulle bifogas till verksamhetsplanen.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* för fram att alla de handlingar som ska bifogas en ansökan enligt 2 kap. 3 § fondföreskrifterna inte är relevanta för prövningen av en ansökan om tillstånd att utföra diskretionär portföljförvaltning och önskar ett förtydligande av bestämmelsen. Enligt föreningen kan det dessutom ifrågasättas om

faktablad och informationsbroschyr ska ingå i en ansökan, eftersom dessa handlingar inte behöver fogas till en ansökan om godkännande av fondbestämmelser. Föreningen anser också att det inte är relevant att i ansökan ange vilka uppdragstagare som bolaget *har* delegerat funktioner till. Föreningen för också fram att 2 kap. 4 a § bör formuleras om, så att det framgår att kravet på att beskriva bolagets resurser att utföra portföljförvaltnings- och riskhanteringsuppgifter inom bolaget och att övervaka den delegerade verksamheten, samt kravet på att ange om delegeringen är partiell eller fullständig, endast gäller för delegering som avser portföljförvaltning eller riskhantering. Föreningen anser vidare att avtal som avser marknadsföring som utförs av distributörer inte ska behöva bifogas ansökan. Slutligen anser föreningen att det saknas skäl för tillägget *eller tjänster* i 2 kap. 5 § fondföreskrifterna.

Finansinspektionens skäl:

Genomförande av nya krav på ansökans innehåll

Regeringen har i propositionen En starkare fondmarknad angett att de nya kraven i Ucits-direktivet om innehållet i ett fondbolags verksamhetsplan (artikel 7.1 första stycket c) och delegeringsarrangemang (artikel 7.1 första stycket e) bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.¹¹ Kraven i direktivet avser uppgifter och handlingar som ett fondbolag ska lämna vid en ansökan om att driva fondverksamhet enligt 1 kap. 4 § LVF.

Vad en ansökan ska innehålla regleras sedan tidigare i lag och i Finansinspektionens föreskrifter (2 kap. 6 § andra stycket LVF och 2 kap. fondföreskrifterna).

Finansinspektionen anser att de nya kraven i artikel 7.1 första stycket c och e i Ucits-direktivet ska genomföras i anslutning till befintliga bestämmelser om ansökans innehåll i fondföreskrifterna, och att de ska utformas så direktivnära som möjligt. För att åstadkomma detta inför Finansinspektionen en ny bestämmelse om ansökans innehåll, som motsvarar artikel 7.1 första stycket e i Ucits-direktivet (2 kap. 4 a § fondföreskrifterna), och justerar befintliga föreskrifter om innehållet i den verksamhetsplan som ska bifogas ansökan för att motsvara ändringarna i artikel 7.1 första stycket c i Ucits-direktivet (2 kap. 8, 10 och nya 10 a §§ fondföreskrifterna).

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll när det gäller hållbarhetsrelaterade upplysningar

Finansinspektionen genomför det nya kravet i artikel 7.1 första stycket c iv i Ucits-direktivet genom att införa en ny bestämmelse – 2 kap. 10 a § – i fondföreskrifterna. Bestämmelsen innebär att ett fondbolag i verksamhetsplanen ska redogöra för hur bolaget avser att fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar, samt lämna en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska

¹¹ Prop. 2025/26:186 s 175.

resurser som fondbolaget kommer använda för det ändamålet. I artikel 7.1 första stycket c iv anges att beskrivningen ska avse *lämpliga* mänskliga resurser och tekniska resurser. Finansinspektionen anser dock att det är tillräckligt att i föreskrifterna ange att bolaget ska beskriva sina resurser. Inspektionen anser också att det är tydligare att använda uttrycket *personalresurser* än *mänskliga resurser*.

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll avseende fondbolagets organisationsstruktur

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.1 första stycket c i–iii i Ucits-direktivet gör Finansinspektionen ändringar i 2 kap. 8 och 10 §§ fondföreskrifterna.

Föreskriftsändringarna innebär att de befintliga kraven på förteckningen över ledningen och personer med ett särskilt funktionsansvar utökas till att även omfatta personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning. Därutöver utökas kraven när det gäller vilken information som ska lämnas om varje person i förteckningen. Till nyheterna hör att det för varje person ska finnas en beskrivning av roll, titel och position i bolaget. Det ska också finnas en beskrivning av personens rapporteringslinjer och ansvarsområden samt uppgifter om hur mycket tid personen ägnar åt varje ansvarsområde. Av artikel 7.1 första stycket c i följer att verksamhetsplanen ska innehålla uppgifter om *senioriteten* hos de personer som i praktiken leder verksamheten i fondbolaget. I den franska språkversionen av direktivet används uttrycket *niveau hiérarchique*, i den tyska *Position* och i den danska *placering i ledelsehierarkiet*. Finansinspektionen anser mot denna bakgrund att ett lämpligare ordval för att beskriva den information som ska lämnas i verksamhetsplanen är *position i bolaget*.

Föreskriftsändringarna innebär även att det ställs nya krav på den schematiska översikten i verksamhetsplanen. Denna ska nu även visa vilka tekniska resurser som används inom områdena eller funktionerna samt vilka funktioner som har delegerats till någon annan och, i sådana fall, i vilken omfattning.

Genomförande av nya krav på ansökans innehåll avseende delegering och vidaredelegering

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.1 första stycket e i Ucits-direktivet inför Finansinspektionen en ny bestämmelse – 2 kap. 4 a § – i fondföreskrifterna. Den nya bestämmelsen innebär att ett fondbolag i sin ansökan ska lämna uppgifter om de uppdragstagare som funktioner har delegerats eller vidaredelegerats till, eller som ska få ett sådant uppdrag. Finansinspektionen anser alltså, till skillnad från *Fondbolagens förening*, att bestämmelsen inte bara ska avse uppdrag som bolaget *avser* att lämna utan även sådana som bolaget redan *har* ingått avtal om. Detta eftersom det framgår av artikel 7.1 första stycket e ii i Ucits-direktivet att ett fondbolag ska lämna information om varje uppdragstagare till vilka funktioner *har* delegerats. Finansinspektionen behöver dessutom

ha fullständig information om bolagets delegeringsarrangemang för att kunna bedöma om det uppfyller förutsättningarna för att beviljas tillstånd.

De uppgifter som ska lämnas om en uppdragstagare är uppdragstagarens namn och identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och i förekommande fall den myndighet som utövar tillsyn över uppdragstagaren (den nya bestämmelsen genomför i denna del artikel 7.1 första stycket e ii). Med uttrycket identifieringskod avses i första hand ett företags organisationsnummer. För företag som inte har ett svenskt organisationsnummer bör i stället den globala identifieringskoden för företag och andra organisationer på värdepappersmarknaderna (eng. legal entity identifier, LEI) lämnas.¹²

Den nya bestämmelsen innebär också att fondbolaget ska lämna information om vad det har för egna resurser att utföra portföljförvaltnings- och riskhanteringsuppgifter inom bolaget och att övervaka den delegerade verksamheten. Detta motsvarar de krav som ställs i artikel 7.1 e iii. Fondbolagens förening anser att kraven bara bör gälla vid delegering av riskhanterings- eller portföljförvaltningsfunktionen. Finansinspektionen bedömer dock att direktivet inte kan tolkas på så sätt att informationen bara ska lämnas i dessa fall. Däremot gäller kraven i artikel 7.1. e iv, som innebär att fondbolaget ska lämna en kort beskrivning av den delegerade portföljförvaltningsfunktionen respektive den delegerade riskhanteringsfunktionen, inbegripet om delegeringen är partiell eller fullständig, endast om just dessa funktioner delegeras. I förhållande till det remitterade förslaget förtydligas detta i 2 kap. 4 a §.

Fondföreskrifterna innehåller sedan tidigare bestämmelser om att ett fondbolags verksamhetsplan ska innehålla viss information om uppdragsavtal (2 kap. 11 § fondföreskrifterna). När det gäller de uppgifter som avses i 2 kap. 11 § andra och fjärde styckena fondföreskrifterna, anser inspektionen att det är tillräckligt om uppgifterna lämnas i ansökan tillsammans med övrig information om delegering. Bestämmelser om detta införs i den nya 2 kap. 4 a §. Ändringen innebär bland annat att ansökan ska innehålla kopior av de uppdragsavtal som bolaget ingått eller avser att ingå, men att dessa inte behöver bifogas verksamhetsplanen. Fondbolagens förening för fram att kravet på att ge in uppdragsavtal inte bör gälla avtal som rör marknadsföring som utförs av en distributör. Finansinspektionen konstaterar att vare sig kravet på att ge in uppdragsavtal eller övriga krav som ställs upp i 2 kap. 4 a § bör omfatta sådana uppdragsavtal om marknadsföring som avses i 2 a kap. 6 § LVF. Med anledning av detta har Finansinspektionen gjort en justering i förhållande till det remitterade förslaget och fört in ett tillägg i paragrafen som uttryckligen undantar sådana uppdragsavtal.

¹² Jfr prop. 2025/26:186 s. 175.

Fondbolagen har en skyldighet att uppdatera verksamhetsplanen löpande (se 33 kap. 2 §). Att den utförliga informationen i 2 kap. 11 § andra stycket fondföreskrifterna inte längre behöver anges och löpande uppdateras i verksamhetsplanen innebär en regellättnad för fondbolagen.

Handlingar som ska bifogas till ansökan

Av 2 kap. 3 § fondföreskrifterna framgår att ett bolag som ansöker om tillstånd att driva fondverksamhet ska bifoga ett exemplar av fondbestämmelserna för de värdepappersfonder som ska förvaltas. För att Finansinspektionen ska kunna bedöma om de likviditetshanteringsverktyg som har valts för respektive värdepappersfond är lämpliga behöver inspektionen även ta del av förfarandena och riktlinjerna för likviditetshanteringsverktygen. Finansinspektionen ändrar därför 2 kap. 3 § fondföreskrifterna på så sätt att det införs krav på att riktlinjerna och förfarandena ska bifogas ansökan.

Av 2 kap. 1 § fondföreskrifterna följer att reglerna i 2 kap. 3 § om vilka handlingar som ska bifogas en ansökan gäller både för ansökningar om tillstånd att driva fondverksamhet och ansökningar om tillstånd att utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. *Fondbolagens förening* för fram att flera av de handlingar som ska bifogas en ansökan enligt 2 kap. 3 § inte är relevanta om prövningen avser den sist nämnda tillståndstypen. Finansinspektionen instämmer i att kraven på att bifoga handlingar som avser förvaltade fonder bara bör gälla om ansökan avser ett tillstånd att driva fondverksamhet och justerar bestämmelsen i enlighet med detta.

Fondbolagens förening ifrågasätter även behovet av att ett fondbolag ska bifoga faktablad och informationsbroschyr i en ansökan om tillstånd att driva fondverksamhet och för fram att sådana handlingar inte behöver ingå i en ansökan om godkännande av fondbestämmelser. En av förutsättningarna för att Finansinspektionen ska få ge tillstånd att driva fondverksamhet är att det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i LVF och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet (2 kap. 1 § 2 LVF). Det innebär bland annat att inspektionen ska kunna anta att fondbolaget följer bestämmelserna i 4 kap. LVF om innehållet i informationsbroschyr och faktablad. När inspektionen prövar en ansökan om tillstånd att driva fondverksamhet gör inspektionen därmed inte bara en prövning av fondbestämmelsernas skälighet (jfr 4 kap. 9 § LVF). Finansinspektionen anser därför att faktablad och informationsbroschyr även fortsättningsvis ska lämnas i en ansökan om att driva fondverksamhet.

Funktioner och tjänster

Enligt de ändringar i LVF som riksdagen har beslutat om får ett fondbolag – under vissa i lagen angivna förutsättningar – delegera till någon annan att utföra någon av de *funktioner* som ingår i fondverksamheten eller i en motsvarande verksamhet, eller någon av de *tjänster* som avses i 7 kap. 1 § första stycket LVF (2 a kap. 1 § LVF). För att anpassa fondföreskrifterna till ändringarna i LVF, anser Finansinspektionen att det ska göras ett tillägg i 2 kap. 5 § fondföreskrifterna om att det i verksamhetsplanen ska anges om fondbolaget tar emot uppdrag att utföra vissa funktioner eller tjänster för fondbolag, AIF-förvaltare, förvaltningsbolag eller fondföretag. *Fondbolagens förening* anser att det saknas skäl att införa det föreslagna tillägget *eller tjänster*. Finansinspektionen delar inte denna bedömning, utan anser – mot bakgrund av fondbolagens möjlighet att även delegera tjänster – att det även bör framgå i verksamhetsplanen om bolaget tar emot uppdrag att utföra tjänster för fondbolag, AIF-förvaltare, förvaltningsbolag eller fondföretag.

2.1.1.2 Lämplighetsprövning av ledningen och av personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning

Finansinspektionens ställningstagande: Ett fondbolag ska till sin ansökan bifoga uppgifter om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning och genom vilka bolaget uppfyller kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF. Vilka uppgifter som ska lämnas framgår av en ny bilaga till fondföreskrifterna – bilaga 4 a. Uppgifter enligt den nya bilagan behöver dock inte lämnas om fondbolaget är skyldigt att lämna uppgifter om samma person enligt bilaga 4 till fondföreskrifterna.

Uppgifter om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning ska även lämnas i den verksamhetsplan som ska bifogas ansökan.

Bilaga 4 till fondföreskrifterna kompletteras på ett sådant sätt att Finansinspektionen får in de uppgifter som behövs för att göra en lämplighetsprövning av en person som ska ingå i bolagets ledning, men som också ska besluta om bolagets verksamhetsinriktning.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll i sak.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* anser att det bör klargöras hur uttrycket *personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning* ska tolkas och avgränsas. Enligt samfundet är det oklart vilka funktioner som omfattas och hur kraven förhåller sig till befintliga regler om ledningsprövning. Det finns en risk för att bestämmelsen ges en alltför vid tillämpning, vilket kan leda till osäkerhet och administrativa svårigheter. *Fondbolagens förening* utgår från att det i verksamhetsplanen ska anges vilka *två* personer som uppfyller kraven i 2 kap. 1 § 5 LVF, och för fram att detta bör anges i beslutspromemorian eller i en annan vägledning.

Finansinspektionens skäl: Enligt de lagändringar som riksdagen har beslutat ska ett fondbolags verksamhetsinriktning beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet, och som även i övrigt är lämpliga för uppgiften. Personerna ska vidare ha hemvist inom EES och antingen vara heltidsanställda av bolaget eller ingå i bolagets styrelse och ha åtagit sig att leda verksamheten på heltid (2 kap. 1 § 5 LVF). Ändringarna genomför artikel 7.1 b i Ucits-direktivet i dess nya lydelse.

För att Finansinspektionen ska kunna pröva om kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF är uppfyllt behöver ett bolag som ansöker om tillstånd att driva fondverksamhet eller utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument lämna vissa uppgifter i sin ansökan om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning och genom vilka bolaget avser att uppfylla lagens krav. Vissa uppgifter om dessa personer behöver även lämnas i den verksamhetsplan som enligt 2 kap. 6 § andra stycket LVF ska fogas till ansökan. Detta för att underlätta Finansinspektionens beslut om tillstånd.¹³ Bestämmelser om detta införs därför i 2 kap. 3 och 8 §§ fondföreskrifterna.

Advokatsamfundet efterfrågar ett förtydligande av vad som avses med personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning. *Fondbolagens förening* önskar å sin sida att det ska förtydligas att det är tillräckligt att endast två personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning pekats ut i verksamhetsplanen.

Kravet på att verksamhetsinriktningen ska beslutas av minst två fysiska personer som uppfyller vissa kriterier framgår, som nämnts ovan, av LVF och är en förutsättning för att ett bolag ska kunna beviljas tillstånd. De nu aktuella bestämmelserna syftar till att inspektionen ska få tillräckliga uppgifter för att kunna avgöra om kravet i lagen är uppfyllt och för att förenkla inspektionens helhetsbedömning av förutsättningarna för tillstånd inom ramen för en tillståndsprövning. Finansinspektionen har ingen möjlighet att i sina föreskrifter tydliggöra vad som krävs för att någon ska anses besluta om ett bolags verksamhetsinriktning i den mening som avses i LVF. Inspektionen kan heller inte inom ramen för detta regelprojekt uttala sig närmare om hur lagen bör tolkas i detta avseende. När det gäller önskemålet från *Fondbolagens förening* om ett förtydligande av att det i verksamhetsplanen bara behöver anges två personer som beslutar om verksamhetens inriktning, konstaterar Finansinspektionen att två personer är ett minimikrav enligt lagen och att ytterligare personer kan behövas beroende på storleken och komplexiteten i fondbolaget och den värdepappersfond som det förvaltar.¹⁴ Ett fondbolag som bedömer att det krävs fler än två personer för att uppfylla kravet i lagen behöver alltså lämna uppgifter om fler än två personer i såväl sin ansökan som i verksamhetsplanen.

¹³ Jfr prop. 2002/03:150 s. 302.

¹⁴ Se prop. 2025/26:186 s. 233.

Eftersom de personer som beslutar om fondbolagets verksamhetsinriktning i stort sett ska uppfylla samma lämplighetskrav som de som sitter i bolagets ledning, anser Finansinspektionen att det behövs samma underlag för att kunna lämplighetspröva personerna i fråga som vid en ledningsprövning. Den nya bilaga 4 a, som specificerar vilka uppgifter som ska lämnas om dessa personer i bland annat en ansökan, har därför utformats så att den motsvarar bilaga 4 till fondföreskrifterna, som används vid ledningsprövning. För att det ska vara möjligt att göra en fullgod prövning utifrån kraven i 2 kap. 1 § 5 LVF har dock vissa tillägg gjorts. Exempelvis ska uppgifter lämnas om huruvida personen ska vara heltidsanställd i fondbolaget eller ingår i bolagets styrelse och har åtagit sig att leda bolagets verksamhet på heltid.

Finansinspektionen gör även vissa justeringar i bilaga 4 för att den som ska prövas både för att ingå i ledningen och för att besluta om verksamhetsinriktningen bara ska behöva lämna in en blankett till Finansinspektionen. Justeringarna innebär främst tillägg som motiveras av kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF på att denna person ska vara heltidsanställd i fondbolaget eller på heltid ha åtagit sig att leda företagets verksamhet. För att bolagen inte ska bli skyldiga att lämna samma uppgifter två gånger bör skyldigheten att lämna uppgifter enligt den nya bilaga 4 a vidare inte gälla när ett bolag samtidigt lämnar uppgifter enligt bilaga 4 om samma person.

Advokatsamfundet efterfrågar ett förtydligande av hur de nya kraven förhåller sig till befintliga regler om ledningsprövning. Det följer av lagen att en person som ska prövas i förhållande till kraven i 2 kap. 1 § 5 LVF kan ingå i kretsen ledningspersoner, men inte nödvändigtvis behöver göra det.¹⁵ För den som enbart ska prövas i förhållande till kraven i 2 kap. 1 § 5 LVF ska bilaga 4 a användas. Bilaga 4 används när fondbolaget utser en person som både ska ledningsprövas och prövas som en person som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning, det vill säga som ska uppfylla kraven i både 2 kap. 1 § 4 och 5 LVF.

Utöver detta görs vissa mindre justeringar i 2 kap. 3 och 8 §§ fondföreskrifterna för att det ska bli tydligt att bilagorna ska lämnas in som en del av ansökan och inte som en del av verksamhetsplanen.

2.1.1.3 Centralt funktionsansvarig

Finansinspektionens ställningstagande: En centralt funktionsansvarig ska anges i ett fondbolags verksamhetsplan om fondbolaget har utsett en sådan.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

¹⁵ Se också prop. 2025/26:186 s. 173.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: I fondföreskrifterna finns det bestämmelser om att ett fondbolag i sin verksamhetsplan ska ange vem som är centralt funktionsansvarig (2 kap. 27 § fondföreskrifterna). Finansinspektionen beslutade i april 2024 om ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.¹⁶ Ändringarna innebär bland annat att kravet på att varje företag ska utse en centralt funktionsansvarig tas bort. I stället får företaget bedöma om det är motiverat att utse en sådan person med hänsyn till verksamhetens art och storlek.¹⁷ Det innebär att ett fondbolag ska bedöma om det ska utses en centralt funktionsansvarig eller inte. Med anledning av detta gör Finansinspektionen ändringar i 2 kap. 27 § fondföreskrifterna för att förtydliga att en centralt funktionsansvarig ska anges i verksamhetsplanen endast om ett fondbolag har utsett en sådan person.

2.1.2 Innehållet i en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionens ställningstagande: Ett fondbolags ansökan om godkännande av *nya* fondbestämmelser ska innehålla ett styrelseprotokoll, eller motsvarande handling, som visar att fondbestämmelserna har fastställts. Ansökan ska även innehålla fondbestämmelser för värdepappersfonden och en redogörelse för bolagets hantering av andelsklasser om fonden består av sådana. Vidare ska ansökan innehålla riktlinjer och förfaranden för likviditetshanteringsverktyg enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF, samt en motivering till valet av verktyg. I förekommande fall ska ansökan också innehålla en motivering till ansökan om undantag enligt 5 kap. 24 § LVF.

Ett fondbolags ansökan om *ändrade* fondbestämmelser ska, utöver det som anges ovan, innehålla en motivering till ändringen av fondbestämmelserna, en ändringsmarkerad version av fondbestämmelserna som inkluderar de ändringar som omfattas av ansökan och en ren version av fondbestämmelserna som inkluderar de ändringar som omfattas av ansökan. Ansökan ska även innehålla bolagets bedömning av om ändringarna motiverar en underrättelse till andelsägarna enligt 4 kap. 9 a § LVF.

Det som ska gälla för fondbolag ska även gälla för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder.

¹⁶ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2024:4) om ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

¹⁷ Se beslutspromemorian Ändrade föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FI dnr 23-5367) s. 6.

Remisspromemorian: Förslaget hade i huvudsak samma innehåll. Enligt förslaget skulle dock ansökan innehålla ett styrelseprotokoll som visar vid vilket styrelsemöte fondbestämmelserna har fastställts, i stället för ett styrelseprotokoll eller motsvarande handling som visar att bestämmelserna har fastställts.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* anser att en redogörelse för bolagets hantering av andelsklasser bara ska behöva lämnas om fondbolaget inte tidigare har lämnat en sådan redogörelse. Föreningen för också fram att riktlinjerna och förfarandena för likviditetshanteringsverktyg inte nödvändigtvis skiljer sig åt mellan olika fonder och förordar därför att dessa bara ska behöva lämnas in om fondbolaget inte har lämnat in samma dokument tidigare. Vidare anför föreningen att det inte framgår av 5 kap. 2 § tredje stycket LVF att riktlinjerna och förfarandena måste lämnas in till Finansinspektionen i samband med varje ärende om nya eller ändrade fondbestämmelser.

Finansinspektionens skäl:

Det behövs bestämmelser om vad en ansökan om godkännande av fondbestämmelser ska innehålla

Ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som vill förvalta en ny värdepappersfond ska göra en ansökan om godkännande av fondbestämmelserna hos Finansinspektionen. Även ändringar i fondbestämmelser ska godkännas av inspektionen (4 kap. 9 § första stycket och 1 kap. 6 b § LVF). Fondbestämmelser för en ny fond ska godkännas om bestämmelserna är skäliga för fondandelsägarna. Ändringar i fondbestämmelserna ska godkännas om bestämmelserna även efter ändringarna är skäliga för fondandelsägarna och inte strider mot deras gemensamma intresse (4 kap. 9 § andra och tredje styckena LVF).

Det har hittills saknats bestämmelser om vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser ska innehålla. För att underlätta bolagens arbete med att ta fram sådana ansökningar och minska behovet av skriftväxling hos Finansinspektionen, inför inspektionen nu sådana bestämmelser. När det gäller frågan om vad som ska ingå i en ansökan, utöver själva fondbestämmelserna, har Finansinspektionen gjort följande överväganden.

För att säkerställa att de fondbestämmelser som omfattas av ansökan har fastställts behöver Finansinspektionen få in handlingar som visar detta. Enligt det remitterade förslaget skulle ansökan innehålla ett styrelseprotokoll som anger *vid vilket styrelsemöte* detta har skett. Eftersom reglerna även ska tillämpas av förvaltningsbolag, vars rättsliga struktur kan skilja sig från ett fondbolags, frångår Finansinspektionen förslaget i denna del. I stället anges att bolagen ska lämna in ett styrelseprotokoll *eller en motsvarande handling* som visar att fondbestämmelserna har blivit fastställda.

Utöver vad som nämnts ovan behöver Finansinspektionen få in vissa ytterligare handlingar och uppgifter från fondbolaget. Finansinspektionen behöver bland annat kontrollera att ett fondbolag kan hantera eventuella andelsklasser på ett korrekt sätt, för att säkerställa att vissa andelsägare inte gynnas på bekostnad av andra. För att inspektionen ska kunna göra detta behöver ansökan innehålla en redogörelse för bolagets hantering av andelsklasser. Vidare behöver Finansinspektionen ta del av fondbolagets riktlinjer och förfaranden för likviditetshanteringsverktyg samt få en motivering till de verktyg som har valts. Dessa uppgifter behövs för att inspektionen ska kunna pröva om verktygen uppfyller kraven i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 och är lämpliga för fonden.¹⁸

Fondbolagens förening anser att en redogörelse för hanteringen av andelsklasser bara ska behöva lämnas in första gången som ett fondbolag inför andelsklasser. Föreningen för även fram att riktlinjerna och förfarandena för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg inte ska behöva lämnas in om samma dokument har lämnats in tidigare och anger att det inte finns något krav i 5 kap. 2 § tredje stycket LVF på att Finansinspektionen ska underrättas om riktlinjerna och förfarandena i samband med varje ärende om nya eller ändrade fondbestämmelser.

Finansinspektionen anser att det inte är tillräckligt att ett fondbolag tidigare har lämnat in en redogörelse för hanteringen av andelsklasser i en annan fond, eftersom det är fondbolagets hantering av andelsklasser i den fond som fondbestämmelserna avser som är relevant för prövningen av om bestämmelserna ska godkännas. Det är heller inte tillräckligt att en redogörelse har lämnats för samma fond för tidigare införda andelsklasser. Vilken hantering som är lämplig kan nämligen skilja sig beroende på vilket eller vilka villkor som andelsklasserna i fonden förenas med.¹⁹

Finansinspektionen vill framhålla att föreskrifterna inte innebär att Finansinspektionen inför nya krav på *hur* andelsklasserna ska hanteras, utan endast att bolaget ska redogöra för hur andelsklasserna i en fond ska hanteras för att uppfylla redan gällande krav. I en situation där ett fondbolag kommer hantera en ny andelsklass på samma sätt som tidigare andelsklasser borde bolaget i sin ansökan kunna använda sig helt eller delvis av tidigare inlämnade redogörelser. Eftersom informationen behövs i Finansinspektionens prövning får det sammantaget anses rimligt med den begränsade administrativa börda som det innebär för bolagen att till ansökan bifoga en redogörelse över hanteringen av andelsklasser.

¹⁸ Se prop. 2025/26:186 s. 115-117.

¹⁹ Jfr t.ex. Esma, Opinion on share classes of UCITS, 30 januari 2017 (ESMA34-43-296).

Även när det gäller riktlinjer och förfaranden för likviditetshanteringsverktyg, konstaterar Finansinspektionen att det är de riktlinjer och förfaranden som gäller för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i den aktuella värdepappersfonden som har betydelse för inspektionens prövning av fondbestämmelserna.²⁰ Det är därför inte tillräckligt att ett fondbolag tidigare har lämnat in riktlinjer och förfaranden som gäller för en annan fond. I propositionen En starkare fondmarknad uttalas att fondbolagens skyldighet att lämna in riktlinjerna och förfarandena ska lämnas in när verktygen väljs, dvs. i samband med att fondbestämmelserna fastställs.²¹ Mot den bakgrunden, och med hänsyn till att riktlinjerna och förfarandena måste beaktas vid prövningen av om fondbestämmelserna kan godkännas, anser Finansinspektionen att det inte finns någon motsättning mellan reglerna i 5 kap. 2 § tredje stycket LVF och ett krav på att riktlinjerna och förfarandena ska ingå i ansökan. Tvärtom bidrar ett sådant krav till att de ansökningar som kommer in är kompletta och kan läggas till grund för prövning utan ytterligare skriftväxling.

Om ett bolag ansöker om undantag enligt 5 kap. 24 § LVF, behöver Finansinspektionen få en motivering till ansökan där det framgår varför bolaget anser sig behöva undantaget och vad det ska omfatta. Att Finansinspektionen i en ansökan om ändrade fondbestämmelser inledningsvis tar del av bolagets bedömning av om ändringarna motiverar en underrättelse till andelsägarna bedöms också underlätta Finansinspektionens hantering av ärendet och därmed effektivisera arbetet.

För att Finansinspektionen ska kunna bedöma om fondbestämmelserna även efter ändringarna är skäliga för andelsägarna och att ändringarna inte strider mot andelsägarnas gemensamma intresse behöver inspektionen – vid en ansökan om godkännande av ändrade fondbestämmelser – även få tydliga uppgifter om vad som ändras och varför (se 4 kap. 9 § tredje stycket LVF).

Bestämmelserna om vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser ska innehålla placeras i ett nytt kapitel, 2 a kap., i fondföreskrifterna. Eftersom bestämmelserna även ska gälla i fråga om en ansökan som görs av ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond görs en hänvisning till 2 a kap. i 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna.

Ansökan behöver inte innehålla informationsbroschyr och faktablad

Fondbolag är skyldiga att se till att varje värdepappersfond har en aktuell informationsbroschyr och ett aktuellt faktablad samt att lämna in dessa till Finansinspektionen så snart de har färdigställts (4 kap. 15, 16 a och 21 §§ LVF).

²⁰ Jfr propositionen s. 116, 120 och 256.

²¹ Prop. 2025/26:186 s. 245.

Informationsbroschyrer och faktablad godkänns dock inte av inspektionen, utan granskas löpande inom Finansinspektionens tillsynsverksamhet. Finansinspektionen bedömer därför att dessa handlingar inte regelmässigt behöver lämnas in till inspektionen i samband med en ansökan om nya och ändrade fondbestämmelser. Finansinspektionen kan dock i ett enskilt ärende om nya eller ändrade fondbestämmelser begära in informationsbroschyr och faktablad (se 23 § förvaltningslagen [2017:900]).

2.1.3 Anmälningsskyldiga förfaranden och underrättelser

2.1.3.1 Delegering och vidaredelegering

Finansinspektionens ställningstagande: Ett fondbolags underrättelse om delegering eller vidaredelegering ska innehålla samma uppgifter om delegeringen som en tillståndsansökan. Underrättelsen ska lämnas till Finansinspektionen senast en månad före det datum som avtalet ska träda i kraft.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Riksdagen har beslutat om ändringar i bestämmelserna om delegering i LVF. Ändringarna innebär bland annat att den befintliga skyldigheten att göra en anmälan om delegering ersätts av en underrättelseskyldighet och att underrättelseskyldigheten omfattar såväl delegering som vidaredelegering. Underrättelserna ska – i likhet med dagens anmälningar – göras till Finansinspektionen (2 a kap. 1 och 5 §§ LVF).

Regeringen anger i propositionen En starkare fondmarknad att innehållet i ett fondbolags underrättelse om delegering enligt LVF bör regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag.²² I 3 kap. 1 § fondföreskrifterna finns en bestämmelse om vad en anmälan om delegering ska innehålla och när en sådan anmälan senast ska lämnas till Finansinspektionen. Denna bestämmelse ändras nu på så sätt att den i stället reglerar innehållet i en underrättelse om delegering eller vidaredelegering och när en sådan underrättelse senast ska ges in.

När det gäller underrättelsens innehåll gör Finansinspektionen bedömningen att inspektionen har behov av att få samma uppgifter och handlingar om delegering och vidaredelegering i en underrättelse som när inspektionen ska pröva en ansökan om tillstånd (se avsnitt 2.1.1.1). Dessa uppgifter är nödvändiga för att inspektionen ska kunna bedöma om de krav som följer av LVF är uppfyllda. För att Finansinspektionen ska hinna

²² Prop. 2025/26:186 s. 180.

granska de avtal som en underrättelse avser bedömer inspektionen vidare att underrättelser, i likhet med dagens anmälningar, ska lämnas till inspektionen senast en månad innan uppdragsavtalet träder i kraft.

2.1.3.2 Underrättelse om gränsöverskridande verksamhet inom EES

Finansinspektionens ställningstagande: Upplysningsbestämmelsen i 3 kap. 3 § fondföreskrifterna ska hänvisa till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/910²³.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Ett fondbolag som vill marknadsföra en värdepappersfond i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas (2 kap. 15 c § LVF). I 3 kap. 3 § fondföreskrifterna anges att bestämmelser om innehåll och form på en underrättelse till Finansinspektionen enligt 2 kap. 15 c § LVF finns i kommissionens förordning (EU) 584/2010²⁴. Den aktuella förordningen har ändrats på så sätt att de delar av förordningen som innehöll bestämmelser om underrättelsens innehåll och form (kapitel I och bilaga I) har upphört att gälla (se artiklarna 6 och 7 i kommissionens genomförandeförordning [EU] 2024/910). Sådana bestämmelser finns numera i artikel 1.1 och bilaga I i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/910. Mot bakgrund av detta ändras hänvisningen om underrättelsens innehåll och form i 3 kap. 3 § fondföreskrifterna.

2.1.3.3 Underrättelse om väsentlig ändring

Finansinspektionens ställningstagande: Om ett fondbolag avser att utse en ny styrelseordförande, styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller ställföreträdare för den verkställande direktören, ska bolagets underrättelse om en väsentlig ändring enligt 2 kap. 7 a § LVF innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 4

²³ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/910 av den 15 december 2023 om fastställande av tekniska genomförandestandarder för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller formen och innehållet för den information som ska anmälas med avseende på gränsöverskridande verksamhet som bedrivs av företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), förvaltningsbolag för fondföretag, utbytet av information mellan behöriga myndigheter om gränsöverskridande skriftliga anmälningar, och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 584/2010 (kommissionens genomförandeförordning [EU] 2024/910).

²⁴ Kommissionens förordning (EU) nr 584/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller den skriftliga anmälan och fondföretagsintygets form och innehåll, elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter i samband med anmälan, förfaranden för kontroller på plats och utredningar samt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter (kommissionens förordning [EU] 584/2010).

till fondföreskrifterna. Om bolaget avser att minska eller utöka antalet styrelseledamöter, ska underrättelsen innehålla uppgifter om det nya antalet styrelseledamöter.

Om ett fondbolag avser att uppfylla kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF genom en ny person, ska bolagets underrättelse innehålla de uppgifter som framgår av nya bilaga 4 a till fondföreskrifterna, om inte bolaget samtidigt lämnar uppgifter enligt bilaga 4 för samma person.

Om ett fondbolag avser att göra en väsentlig ändring som avser uppgifter som har lämnats i en ansökan om tillstånd enligt 1 kap. 4 § LVF, men som inte avser ändringar i ledningen eller av personer som beslutar om verksamhetsinriktningen, ska underrättelsen innehålla uppdaterade handlingar i fråga om ändringen, inbegripet en uppdaterad och ändringsmarkerad verksamhetsplan.

Om ett fondbolag avser att göra en annan väsentlig ändring än en sådan som avser ledningspersoner, personer som beslutar om verksamhetsinriktningen eller uppgifter som har lämnats i ansökan om tillstånd, ska underrättelsen innehålla en uppdaterad och ändringsmarkerad verksamhetsplan.

Bestämmelsen i 6 kap. 9 § fondföreskrifterna om vilka uppgifter som ska lämnas i samband med en ledningsprövning upphävs. Även bestämmelsen i 33 kap. 3 § fondföreskrifterna om att ett fondbolag i vissa fall ska lämna uppgifter om ändringar i verksamhetsplanen tas bort.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* anser att Finansinspektionen, i beslutspromemorian eller annan vägledning, bör klargöra vilka ändringar som omfattas av underrättelseskyldigheten enligt de nya bestämmelserna i 2 kap. 7 a § LVF. Föreningen framhåller vikten av att en och samma ändring inte ska behöva anmälas dubbelt. Som exempel anger föreningen att det bör klargöras att ett fondbolag som gör *väsentliga ändringar* i riktlinjerna och förfaranden för likviditetshanteringsverktyg, ska lämna en underrättelse till Finansinspektionen i enlighet med 3 kap. 7 § fondföreskrifterna, och att det inte finns någon underrättelseskyldighet enligt 5 kap. 2 § LVF vid icke-väsentliga ändringar i riktlinjerna och förfarandena. Föreningen efterfrågar även ett förtydligande av att bolag som redan har anmält två ledningspersoner för ledningsprövning ska anses uppfylla kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF och att en underrättelse ska ske först när någon av dessa personer har bytts ut.

Finansinspektionens skäl: Enligt en av de nya bestämmelser i LVF som riksdagen har beslutat om ska ett fondbolag som avser att genomföra en väsentlig ändring i sin

verksamhet eller organisation skriftligen underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs (2 kap. 7 a § LVF). Bestämmelsen genomför en ny bestämmelse i Ucits-direktivet (artikel 7.7 Ucits-direktivet).

I propositionen En starkare fondmarknad anges att det som omfattas av den nya underrättelseskyldigheten är väsentliga ändringar av sådana förhållanden som är förutsättningar för tillståndet att driva fondverksamhet, i synnerhet ändringar som avser uppgifter som bolaget har lämnat i sin ansökan om tillstånd. Fondbolaget bör till exempel alltid underrätta Finansinspektionen om ändringar i bolagets ledning.²⁵ Det har inte införts någon bestämmelse om att Finansinspektionen inom en viss tid ska meddela fondbolaget om inspektionen motsätter sig att en ändring genomförs (jfr 3 kap. 10 § LAIF). När det gäller denna fråga anges det i propositionen att Finansinspektionen bör ta ställning till underrättelsen inom ramen för sin tillsyn över hela det regelverk som gäller för fondverksamheten, om det inte är fråga om en väsentlig ändring som omfattas av en anmälningsskyldighet enligt bestämmelser i föreskrifter på lägre nivå än lag.²⁶

För att det ska vara möjligt för Finansinspektionen att inom ramen för tillsynen ta ställning till underrättelser om väsentliga ändringar bedömer inspektionen att vissa minimikrav behöver ställas i fråga om vilka uppgifter och handlingar som en sådan underrättelse ska innehålla. Frågan ska regleras i 3 kap. fondföreskrifterna, som innehåller bestämmelser om anmälningsskyldiga förfaranden och underrättelser. Vilka kraven bör vara beror på vilken typ av ändring det är fråga om och behandlas närmare i de avsnitt som följer nedan.

Fondbolagens förening efterlyser ett klargörande av vilka ändringar som omfattas av den nya underrättelseskyldigheten i 2 kap. 7 § LVF, och hur den bestämmelsen förhåller sig till andra regler om underrättelse- eller anmälningsskyldighet. De föreskrifter som Finansinspektionen nu beslutar om reglerar endast vad en underrättelse enligt 2 kap. 7 § LVF ska innehålla. Finansinspektionen kan inte inom ramen för detta regelärende göra några närmare uttalanden om vilka ändringar som omfattas av själva underrättelseskyldigheten, utöver vad som framgår av de förarbetsuttalanden som redovisats ovan. Samma sak gäller i fråga om hur lagens olika bestämmelser om underrättelseskyldighet förhåller sig till varandra.

Ändringar i ledningen

Bestämmelser om att fondbolag ska informera Finansinspektionen om ändringar i bolagets ledning och i samband med detta lämna uppgifter enligt bilaga 4 har hittills funnits i 6 kap. 9 § fondföreskrifterna. Ändringar i ledningen är sådana ändringar som

²⁵ Prop. 2025/26:186 s. 234.

²⁶ Prop. 2025/26:186 s. 187 och 188.

omfattas av den nya skyldigheten att underrätta Finansinspektionen om väsentliga ändringar i ett fondbolags verksamhet eller organisation.²⁷ Bestämmelserna om informationsskyldighet i 6 kap. 9 § behövs därmed inte längre, och tas därför bort. För att Finansinspektionen ska få tillräcklig information om planerade ändringar i ledningen införs det i stället en ny bestämmelse i 3 kap. fondföreskrifterna om att en underrättelse om en väsentlig ändring som avser en ny ledningsperson ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 4 (3 kap. 6 § första stycket). Av avsnitt 2.1.1.2 framgår att Finansinspektionen även gör några mindre ändringar i bilaga 4. Utöver det görs inte några ändringar i sak när det gäller frågan om vilka uppgifter som ska lämnas vid ändringar i ledningen.

Ett fondbolag kan ha utrymme att minska eller öka antalet styrelseledamöter inom det spann som anges i dess bolagsordning. För att ändringen ska kunna beaktas inom ramen för tillsynen behöver underrättelsen i ett sådant fall innehålla uppgifter om det nya antalet styrelseledamöter (3 kap. 6 § andra stycket).

Ändringar avseende de personer som beslutar om verksamhetsinriktningen

Som framgår av avsnitt 2.1.1.2 ställs ett nytt krav i LVF i fråga om personer som beslutar om ett fondbolags verksamhetsinriktning (2 kap. 1 § 5 LVF). Detta krav ska inte bara vara uppfyllt för att ett bolag ska få tillstånd, utan vid varje tidpunkt efter att tillstånd har meddelats. Kravet ska vidare gälla också för fondbolag som redan har tillstånd.²⁸

För att säkerställa att Finansinspektionen kan följa upp att fondbolag följer det nya kravet på personer som beslutar om verksamhetsinriktningen, inför inspektionen en bestämmelse om att ett fondbolag, när det anmäler väsentliga ändringar som avser sådana personer, ska lämna samma uppgifter som när kravet prövas inom ramen för en ansökan (3 kap. 7 § fondföreskrifterna). För att undvika att bolagen blir skyldiga att lämna samma uppgifter två gånger ska skyldigheten dock bara gälla i de fall där personen inte också ska ledningsprövas och uppgifter ska lämnas enligt bilaga 4.

Fondbolagens förening för fram önskemål om att Finansinspektionen ska förtydliga att bolag som redan har anmält två ledningspersoner för ledningsprövning ska anses uppfylla kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF och endast är skyldiga att underrätta Finansinspektionen om någon av dessa personer byts ut. Finansinspektionen konstaterar att det som föreningen efterfrågar är vägledning när det gäller omfattningen av fondbolagens underrättelseskyldighet enligt LVF. Sådan vägledning kan inte ges inom ramen för detta regelärende. Det kan dock noteras att det inte är självklart att den som uppfyller de krav

²⁷ Se prop. 2025/26:186 s. 234.

²⁸ Se prop. 2025/26:186 s. 187.

som ställs på ledningspersoner i 2 kap. 1 § 4 LVF också uppfyller alla de krav som ställs i 2 kap. 1 § 5.

Andra ändringar

Utgångspunkten för vilka uppgifter som ska lämnas i samband med en underrättelse om en väsentlig ändring måste, enligt Finansinspektionens mening, vara att uppgifterna ska ge inspektionen ett tillräckligt underlag för att på ett enkelt sätt kunna avgöra om ytterligare frågor behöver ställas eller om andra åtgärder behöver vidtas inom ramen för tillsynen med anledning av den ändring som fondbolaget avser att göra.

När ett bolag ansöker om tillstånd att driva fondverksamhet lämnar bolaget uppgifter och handlingar som Finansinspektionen utgår ifrån vid sin prövning av om förutsättningarna för tillstånd är uppfyllda. Det handlar exempelvis om uppgifter om rapporteringsvägar och om vilka personer som har ett särskilt funktionsansvar samt i vissa fall om interna regler för verksamheten (se exempelvis 2 kap. 33 § fondföreskrifterna). Om ett fondbolag planerar att göra väsentliga ändringar i verksamheten som innebär att de uppgifter som lämnats i samband med ansökan inte längre är aktuella bedömer Finansinspektionen att bolagen behöver komma in med uppdaterade handlingar i fråga om ändringen och en uppdaterad verksamhetsplan som reflekterar ändringen. Detta behövs för att Finansinspektionen ska kunna avgöra om ytterligare frågor behöver ställas för att inspektionen ska kunna bedöma om bolaget även fortsättningsvis uppfyller kraven för sitt tillstånd. En bestämmelse om detta förs in i 3 kap. 8 § fondföreskrifterna.

Om ett bolag planerar att göra en väsentlig ändring som inte avser ledningen, personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning eller förhållanden som beskrivits i ansökan bedömer Finansinspektionen att en sådan ändring bör reflekteras i bolagets verksamhetsplan (jfr 33 kap. 2 § fondföreskrifterna) och att en anmälan om väsentlig ändring åtminstone bör innehålla en uppdaterad verksamhetsplan som reflekterar ändringen, för att inspektionen ska kunna bedöma om ändringarna är av sådant slag att ytterligare frågor bör ställas inom ramen för tillsynen. En bestämmelse om detta införs därför i 3 kap. fondföreskrifterna (3 kap. 9 §). Den nya bestämmelsen innebär att bestämmelsen i 33 kap. 3 § fondföreskrifterna, enligt vilken ett fondbolag ska lämna uppgifter till Finansinspektionen om ändringar i verksamhetsplanen som är av större betydelse, inte längre behövs och kan tas bort.

2.1.4 Kapitalkrav för fondbolag

Finansinspektionens ställningstagande: Hänvisningarna till 3 kap. 2 och 3 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:12) om tillsyns krav och kapitalbuffertar ska tas bort från bestämmelsen i 5 kap. 3 § fondföreskrifterna, om vilka

poster som ett fondbolag får räkna in i sina egna medel. Samtidigt ska bestämmelsen förtydligas.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* anser att det bör tydliggöras om borttagandet av hänvisningarna innebär någon ändring i sak.

Finansinspektionens skäl: Enligt 5 kap. 3 § fondföreskrifterna får ett fondbolag i sina egna medel räkna in de poster som ingår i kapitalbasen enligt vissa artiklar i tillsynsförordningen²⁹ samt 3 kap. 1–3 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar (tillsynsföreskrifterna). De bestämmelser i 3 kap. 2 och 3 §§ tillsynsföreskrifterna som ursprungligen avsågs med hänvisningen i 5 kap. 3 § fondföreskrifterna har upphävts.³⁰ Av förbiseende togs dock inte hänvisningen i 5 kap. 3 § bort i samband med upphävandet. Detta rättas nu till. *Fondbolagens förening* efterfrågar ett förtydligande av om borttagandet av hänvisningen innebär någon ändring i sak. Finansinspektionen konstaterar i detta avseende att ändringen enbart är en följdändring. Den innebär ingen ändring i sak, eftersom 3 kap. 2 § tillsynsföreskrifterna i nuvarande lydelse inte avser beräkning av kapitalkrav och 3 kap. 3 § inte längre finns.

Det förtydligas vidare att de poster som ingår i kapitalbasen enligt tillsynsförordningen får räknas in efter tillämpning av förordningens bestämmelser om justeringar, avdrag, undantag och alternativ, samt efter tillämpning av 3 kap. 1 § tillsynsföreskrifterna.³¹

2.1.5 Organisatoriska krav och system för riskhantering

Finansinspektionens ställningstagande: I 8 kap. fondföreskrifterna förtydligas att kapitlet endast innehåller bestämmelser om systemet för riskhantering, och inte om de riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg som avses i 5 kap. 2 § tredje stycket LVF.

Bestämmelsen om att ett fondbolag ska ha rutiner som säkerställer att tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde är korrekt och enhetlig upphävs.

²⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen).

³⁰ Bestämmelserna upphävdes genom FFFS 2024:16.

³¹ Jfr artikel 50 och 79 i tillsynsförordningen.

Finansinspektionens bedömning: Det behöver inte införas några nya bestämmelser om organisatoriska krav eller om systemet för riskhantering med anledning av kravet på att fondbolag ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg för varje värdepappersfond.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* tillstyrker det föreslagna förtydligandet i 8 kap. fondföreskrifterna. Föreningen efterfrågar ett förtydligande av hur kraven i 8 kap. fondföreskrifterna är tillämpliga om riktlinjerna och förfarandena för tillämpning av likviditetshanteringsverktyg inte är en del av bolagets system för riskhantering. Föreningen anser vidare att det inte är helt tydligt i vilka avseenden det som har gällt för justerat fondandelsvärde inte ska anses vara obsolet. Föreningen anser slutligen att det kan behöva klargöras om Finansinspektionen anser att de riktlinjer och förfaranden som ska tas fram ska vara beslutade av styrelsen.

Finansinspektionens skäl:

Riksdagen har beslutat om ändringar i LVF som innebär att ett fondbolag ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar (5 kap. 2 a § LVF). Riksdagen har även beslutat om ändringar som innebär att fondbolaget ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av de valda likviditetshanteringsverktygen (5 kap. 2 § tredje stycket LVF). De nya kraven gäller även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond (1 kap. 6 d § LVF).

Av 8 kap. 1 § fondföreskrifterna framgår att kapitlet innehåller bestämmelser om det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § LVF. De lagändringar som riksdagen har beslutat om innebär att de befintliga bestämmelserna om ett fondbolags skyldighet att ha ett system för riskhantering placeras i 5 kap. 2 § första och andra styckena LVF, medan den nya bestämmelsen om riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg förs in i paragrafens tredje stycke.

För att klargöra att bestämmelserna i 8 kap. fondföreskrifterna endast innehåller bestämmelser om systemet för riskhantering, och inte om de riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg som fondbolag och förvaltningsbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF, görs ett förtydligande i 8 kap. 1 §. I övrigt bedömer Finansinspektionen att det inte behöver göras några ändringar i 8 kap. fondföreskrifterna med anledning av de nya kraven på att välja likviditetshanteringsverktyg.

I LVF och fondföreskrifterna finns det bestämmelser om organisatoriska krav för fondbolag. Dessa krav kommer gälla även för ett fondbolags tillämpning av

likviditetshanteringsverktyg. Det bedöms därför inte behövas några ändringar i 7 kap. föreskrifterna, som innehåller bestämmelser om organisatoriska krav.

Fondbolagens förening efterfrågar ett förtydligande av hur kraven i 8 kap. fondföreskrifterna är tillämpliga om riktlinjerna och förfarandena för tillämpning av likviditetshanteringsverktyg inte är en del av bolagets system för riskhantering. Finansinspektionen vill därför påpeka att 8 kap. fondföreskrifterna är tillämpligt när det gäller fondbolagets system för riskhantering medan riktlinjerna och förfarandena avser tillämpningen av verktyg i en värdepappersfond.

Fondbolagens förening anser även att det bör klargöras om beslut om fondens riktlinjer och förfaranden behöver fattas av styrelsen. Finansinspektionen konstaterar att frågan ligger utanför ramen för det här föreskriftsprojektet.

Befintliga bestämmelser om justerat fondandelsvärde ska upphävas

Ändringarna i LVF innebär att regleringen av justerat fondandelsvärde, som har gällt för värdepappersfonder, upphör att gälla. I 7 kap. 8 a § fondföreskrifterna finns bestämmelser om att fondbolag ska ha vissa rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde. Eftersom lagreglerna om justerat fondandelsvärde har upphävts, ska även 7 kap. 8 a § fondföreskrifterna tas bort. *Fondbolagens förening* har lyft frågan om i vilka avseenden det som gällt för justerat fondandelsvärde inte ska anses som obsolet. Av avsnitt 2.3.2 framgår i vilken utsträckning och under vilken tid som reglerna fortsatt ska gälla.

2.1.6 Uppdragsavtal

Finansinspektionens ställningstagande: Det ska göras en följdändring i 14 kap. 1 § fondföreskrifterna med anledning av att bestämmelserna om uppdragsavtal i 4 kap. LVF upphör att gälla och att bestämmelser om uppdragsavtal i stället förs in i 2 a kap. samma lag.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll i sak. Föreskriftsförslaget var dock utformat på ett sådant sätt att tillämpningsområdet för 14 kap. fondföreskrifterna utvidgades.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har lämnat någon synpunkt på förslaget.

Finansinspektionens skäl: De av riksdagen beslutade ändringarna i LVF innebär att bestämmelserna om uppdragsavtal i 4 kap. 4–7 §§ LVF upphör att gälla och att bestämmelser om uppdragsavtal i stället förs in i 2 a kap. samma lag. I 14 kap. 1 § fondföreskrifterna anges att kapitlet innehåller bestämmelser om uppdragsavtal, utöver de bestämmelser som finns i 4 kap. 4–7 §§ LVF. Eftersom reglerna om uppdragsavtal flyttas till 2 a kap. görs en följdändring i 14 kap. 1 §. Det kan konstateras att bestämmelserna i

2 a kap. LVF gäller för fler typer av uppdragsavtal än bestämmelserna i 4 kap. 4–7 §§. För att inte tillämpningsområdet för bestämmelserna i 14 kap. fondföreskrifterna ska utvidgas till att gälla fler typer av uppdragsavtal än de gör i dag justeras det remitterade förslaget till följdändring på så sätt att det anges att bestämmelserna i 14 kap. avser uppdragsavtal som avser funktioner i fondverksamheten. I förhållande till det remitterade förslaget förtydligas också att bestämmelserna inte ska tillämpas på sådana uppdragsavtal om marknadsföring som inte omfattas av kraven på uppdragsavtal i 2 a kap. LVF.

2.1.7 Särskilt om tillämpningen av andra regelverk vid viss verksamhet

Finansinspektionens ställningstagande: Bestämmelsen om att ett fondbolag som i sin verksamhet tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § LVF ska tillämpa vissa bestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse upphävs.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: De lagändringar som har beslutats av riksdagen innebär att bestämmelserna i 1 kap. 4 § 2 LVF om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet tas bort. I 22 kap. 2 § fondföreskrifterna finns bestämmelser om att fondbolag som tar emot medel med stöd av ett sådant tillstånd ska tillämpa vissa bestämmelser i värdepappersföreskrifterna. Med anledning av att 1 kap. 4 § 2 LVF har tagits bort upphäver Finansinspektionen 22 kap. 2 § fondföreskrifterna.

2.1.8 Fondbestämmelsernas innehåll

Finansinspektionens ställningstagande: Fondbestämmelserna ska, beroende på vilka verktyg som tillämpas i fonden, ange följande.

- Vid *svingprissättning* eller *dubbel prissättning* ska det anges hur den faktor som återspeglar likviditetskostnaden beräknas och när fondandelsvärdet ska justeras. Om en maximal faktor anges ska det framgå när den maximala faktorn får överskridas.
- Vid *inlösen spärrar* ska det anges när fondbolaget tillfälligt och partiellt får begränsa fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar. Det ska även anges hur den del av inlösenorderna som inte har verkställts ska hanteras i så fall.
- Vid *förlängning av uppsägningstiden* ska det anges när fondbolaget får förlänga den gällande uppsägningstiden eller införa en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt. Det ska även anges hur lång en förlängd eller tillfällig uppsägningstid maximalt får vara eller

vilken metod som fondbolaget använder för att bestämma längden på en förlängd eller tillfällig uppsägningstid.

– Vid *överföring av tillgångar* som ingår i fonden ska det anges när tillgångarna får överföras i stället för betalningsmedel och hur det bestäms vilka tillgångar som ska överföras.

– Vid *inlösenavgifter* eller *avgifter för utspädningskydd* ska det anges hur avgiften beräknas och när avgiften ska tas ut.

Reglerna ska inte bara gälla för fondbolag, utan även för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder.

Fondbestämmelserna ska ställas upp i den ordning som framgår av en ny bilaga till fondföreskrifterna, bilaga 10.

Reglerna om att det ska anges i fondbestämmelserna på vilka marknader som värdepappersfondens medel får placeras och att bestämmelserna ska innehålla information om justerat fondandelsvärde upphävs. Kravet på att det ska anges att värdepappersfonden kan komma att stängas för in- och utträde vid extraordinära förhållanden tas också bort.

Finansinspektionens bedömning: Det finns för närvarande inte skäl att införa regler om fondbestämmelsernas innehåll när det gäller andelsklasser som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

Remisspromemorian: Hade i huvudsak samma innehåll. Förslaget innehöll en övergripande bestämmelse om att det i fondbestämmelserna skulle anges under vilka omständigheter som de valda likviditetshanteringsverktygen får användas. I förslaget användes vidare begreppet justeringsfaktor i stället för faktor när det gäller svingprissättning och dubbel prissättning.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* anser att det endast bör krävas att fondbestämmelserna anger vilka verktyg som tillämpas och i vilka situationer de kan komma att användas. Samfundet påpekar att krav på att fondbestämmelserna ska innehålla detaljerade uppgifter om under vilka omständigheter verktygen får användas samt hur beräkningsmetoder, avgifter, uppsägningstider och inlösenpärar fastställs går utöver vad som följer av EU-regelverket. Samfundet för också fram att krav på att ange detaljerade beräkningsmetoder i fondbestämmelserna riskerar att strida mot proportionalitetsprincipen, eftersom de medför en betydande administrativ börda och minskar möjligheten för fondbolag och AIF-förvaltare att anpassa sina riskhanteringsmetoder till förändrade marknadsförhållanden. Advokatsamfundet framhåller att fondbestämmelsernas funktion är att ange fondens grundläggande struktur,

medan beräkningsmetoder och mer detaljerade och dynamiska parametrar typiskt sett hör hemma i informationsbroschyren.

Fondbolagens förening anser att det inte behöver framgå av fondbestämmelserna hur order som inte har verkställts hanteras när det gäller inlösen spärrar, utan att den informationen i stället bör framgå av informationsbroschyren. Föreningen förordar vidare att begreppet svingfaktor används i stället för begreppet justeringsfaktor. När det gäller fondbestämmelsernas uppställning efterfrågar föreningen ett klargörande av om bilaga 10 endast anger i vilken ordning bestämmelserna ska ställas upp. Föreningen för också fram att införandet av verktygen är tidspressat, att förslaget innebär att följdjusteringar behöver göras i fondbestämmelserna och att det inte är rimligt för bolagen att göra andra justeringar än de som avser likviditetshanteringsverktygen. Om följdjusteringar måste göras anser föreningen att underrättelse om dem behöver kunna ske genom kungörelse och på webbplats. Föreningen påpekar härutöver att förslaget innebär att de omständigheter som de valda verktygen får användas under ska anges på flera olika ställen i fondbestämmelserna. Föreningen anser att omständigheterna i stället ska anges på ett enda ställe. Vidare anser föreningen att det kan finnas skäl att ange i fondbestämmelserna hur fondbolaget hanterar inkomna order när fondbolaget senarelägger försäljning och inlösen av fondandelar, och att detta kan göras på det ställe i fondbestämmelserna där det ska finnas uppgifter om försäljning och inlösen av fondandelar.

Finansinspektionens skäl:

Allmänt om fondbestämmelser

För varje värdepappersfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget (4 kap. 8 § första stycket LVF). Fondbolaget ska förvalta fonden i enlighet med fondbestämmelserna.³² Bestämmelser om vad fondbestämmelserna ska innehålla finns i 4 kap. 8 § LVF och 23 kap. fondföreskrifterna. Fondbestämmelserna och ändringar i dem ska godkännas av Finansinspektionen (4 kap. 9 § första stycket LVF).

Nya bestämmelser om fondbestämmelsernas innehåll införs med anledning av de nya reglerna om likviditetshanteringsverktyg

Med likviditetshanteringsverktyg avses verktyg som ska kunna användas i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet.³³ De ändringar i LVF som riksdagen har beslutat om innebär att ett fondbolag behöver välja minst två av de verktyg som ingår i listan i 5 kap. 2 a § LVF för varje värdepappersfond.³⁴ Egenskaperna hos

³² Se t.ex. prop. 2002/03:150 s. 118 och 119.

³³ Jfr 5 kap. 2 a § första stycket LVF.

³⁴ Penningmarknadsfonder behöver dock endast välja ett verktyg från listan.

likviditetshanteringsverktygen specificeras i kommissionens delegerade förordningar (EU) 2026/466³⁵ respektive (EU) 2026/465³⁶ och i riktlinjer från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) om val och kalibrering av likviditetshanteringsverktyg³⁷. Därutöver finns vägledning från Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco) när det gäller hantering av likviditetsrisker.³⁸

De av riksdagen beslutade ändringarna i LVF innebär att fondbestämmelserna ska ange de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden och under vilka omständigheter verktygen får användas (4 kap. 8 § andra stycket 7 LVF). Av propositionen En starkare fondmarknad framgår att kravet på att ange under vilka omständigheter verktygen får användas innebär att det ska beskrivas hur verktygen används i den specifika fonden.³⁹

Enligt det remitterade förslaget skulle det införas en generell bestämmelse i fondföreskrifterna, enligt vilken det skulle anges i fondbestämmelserna under vilka omständigheter de valda likviditetshanteringsverktygen får användas. Som nämnts ovan har det nu införts ett krav i LVF på att det ska anges i fondbestämmelserna under vilka omständigheter som likviditetshanteringsverktygen får användas. Finansinspektionen inför därför inte någon generell bestämmelse om detta i fondföreskrifterna, utan inför endast bestämmelser som närmare specificerar vad som ska anges om användningen av respektive verktyg. När det gäller dessa bestämmelser gör Finansinspektionen vissa språkliga ändringar i förhållande till det remitterade förslaget.

Likviditetshanteringsverktyg kan generellt delas in i två grupper; kvantitetsbaserade verktyg och verktyg för utspädningsskydd.⁴⁰ De kvantitetsbaserade verktygen begränsar på olika sätt fondandelsägarnas rätt till inlösen och därmed fondens behov av likvida

³⁵ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering.

³⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/465 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering.

³⁷ Esma, Riktlinjer för fondföretags och öppna AIF-fonders verktyg för likviditetshantering (ESMA34-671404336-1364).

³⁸ Iosco, Revised Recommendations for Liquidity Risk Management for Collective Investment Schemes (FR/10/2025) och Iosco, Guidance for Open-ended Funds for Effective Implementation of the Recommendations for Liquidity Risk Management (FR/11/2025). Av skäl 3 och 8 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 framgår att kommissionen har beaktat vägledningen från Iosco vid antagandet av förordningen.

³⁹ Prop. 2025/26:186 s. 115.

⁴⁰ Se till exempel Iosco, Revised Recommendations for Liquidity Risk Management for Collective Investment Schemes (FR/10/2025), s. 25.

medel, medan verktygen för utspädningsskydd på olika sätt överför kostnaderna som uppstår för fonden till följd av försäljning och inlösen av andelar.

Bland de kvantitetsbaserade verktygen som ett fondbolag kan välja att tillämpa finns *inlösenpärrar* (5 kap. 2 a § första stycket 1 LVF) och *förlängning av uppsägningstid* (5 kap. 2 a § första stycket 2 LVF).⁴¹ Vid användningen av de kvantitetsbaserade verktygen begränsas andelsägarnas rätt att på begäran få sina andelar inlösta när värdepappersfonden är öppen för inlösen. Om ett fondbolag tillämpar något av dessa verktyg påverkas alltså hur inlösen av fondandelar sker

När det gäller verktyget *inlösenpärrar* anser Finansinspektionen att det ska anges i fondbestämmelserna när fondbolaget tillfälligt och partiellt får begränsa fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar och hur den icke verkställda delen av inlösenorderna ska hanteras i sådana fall. Detta för att säkerställa en rättvis och förutsebar behandling av fondandelsägarna.⁴² I linje med vad som sägs i skälen till kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 kan hanteringen till exempel innebära automatisk överföring av den icke verkställda delen av inlösenordern till följande handelsdag, med eller utan prioritet framför inlösenorder som lämnats in under en senare handelsdag. Hanteringen kan även innebära annullering av icke verkställda delar av inlösenorder.⁴³

Fondbolagens förening anser att information om hur ett fondbolag kommer att hantera den icke verkställda delen bör finnas i informationsbroschyren i stället för i fondbestämmelserna. Finansinspektionen konstaterar att det i skäl 4 till kommissionens delegerade förordning anges att bolag ska kunna hantera den icke verkställda delen av inlösenorderna på grundval av villkor som har fastställts på förhand och meddelats investerarna. Till skillnad från *Fondbolagens förening* anser inspektionen därför att det inte skulle vara tillräckligt att ange hur den icke verkställda delen hanteras i informationsbroschyren.

När det gäller verktyget *förlängning av uppsägningstid* anser Finansinspektionen att fondbestämmelserna ska ange när fondbolaget får förlänga den gällande uppsägningstiden eller införa en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt. Det ska även anges hur lång en förlängd eller tillfällig uppsägningstid maximalt får vara eller vilken metod som fondbolaget använder för att bestämma längden på en förlängd eller tillfällig

⁴¹ Artikel 2 och 3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466. Även tillfälligt senareläggande av teckning och inlösen (se 4 kap. 13 a § LVF och artikel 1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466) hör till de kvantitativa verktygen. Detta verktyg behandlas dock inte här eftersom det inte hör till de valbara.

⁴² Jfr skäl 4 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

⁴³ Skäl 4 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

uppsägningstid.⁴⁴ Det kommer alltså vara upp till varje fondbolag att bedöma om andelsägarnas intresse bäst tillgodoses genom att den maximala längden bestäms på förhand i fondbestämmelserna, eller om tiden bör bestämmas utifrån en metod som framgår av fondbestämmelserna (till exempel hur tiden för att på ett ordnat sätt likvidera tillgångar beräknas).⁴⁵

Flera av de verktyg som ett fondbolag kan välja att tillämpa är verktyg för utspädningskydd. Dessa verktyg innebär att den uppskattade likviditetskostnaden överförs till tecknande och inlösande investerare (*inlösenavgifter*, *svingprissättning*, *dubbel prissättning* och *avgifter för utspädningskydd*).⁴⁶ När ett fondbolag tillämpar sådana verktyg för en värdepappersfond anser Finansinspektionen att det ska framgå av fondbestämmelserna när verktygen ska användas och hur den faktor som återspeglar likviditetskostnaden, eller avgiften, beräknas. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 preciseras vilka kostnader som ska beaktas och hur de ska uppskattas.⁴⁷ Därutöver bör Esmas riktlinjer beaktas.⁴⁸ Ytterligare vägledning finns i Ioscos rekommendationer.⁴⁹

Ett sätt att överföra likviditetskostnaden är genom att justera fondandelsvärdet. Det finns två verktyg där fondandelsvärdet justeras; *svingprissättning* (5 kap. 2 a § första stycket 4 LVF) och *dubbel prissättning* (5 kap. 2 a § första stycket 5 LVF).⁵⁰ Om ett fondbolag väljer att tillämpa något av dessa verktyg påverkas grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde.

De bestämmelser om fondbestämmelsernas innehåll som hittills har gällt vid tillämpning av ett justerat fondandelsvärde innehåller krav på att ange den högsta möjliga justeringsfaktorn som får tillämpas i fonden (23 kap. 12 a § fondföreskrifterna). Vid införandet av bestämmelserna angav Finansinspektionen att det är viktigt att beskrivningen i fondbestämmelserna inkluderar specifik information som gör det möjligt för den som innehar fondandelar, eller som överväger att köpa eller sälja sådana, att få en

⁴⁴ Jfr Esma, Riktlinjer för fondföretags och öppna AIF-fonders verktyg för likviditetshantering (ESMA34-671404336-1364), p. 28–31.

⁴⁵ Jfr Esma, Riktlinjer för fondföretags och öppna AIF-fonders verktyg för likviditetshantering (ESMA34-671404336-1364), p. 31 och skäl 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

⁴⁶ Skäl 8 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

⁴⁷ Dessa gäller dock först från och med 16 april 2027 för befintliga fonder.

⁴⁸ När det gäller fonder som existerade före den 16 april 2026 tillämpas riktlinjerna från och med den 16 april 2027.

⁴⁹ Iosco, Revised Recommendations for Liquidity Risk Management for Collective Investment Schemes (FR/10/25) och Iosco, Guidance for Open-ended Funds for Effective Implementation of the Recommendations for Liquidity Risk Management (FR/11/25). Jfr skäl 8 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

⁵⁰ Artikel 5 och 6 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

bild av den metod som fondbolaget använder i fonden.⁵¹ Finansinspektionen anser alltså att detta är viktigt. Det kan dock finnas situationer där en i fondbestämmelserna angiven maximal faktor hämmar verktygens effektivitet och fondbolagets möjligheter att använda verktygen i andelsägarnas intresse.⁵² Av kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 framgår även att faktorn ska motsvara uppskattade likviditetskostnader.⁵³ Detta innebär att Finansinspektionen inte bör begränsa fondbolagets möjligheter att i enlighet med förordningen använda en faktor som motsvarar uppskattad likviditetskostnad. Finansinspektionen bedömer att det är möjligt att skapa tillräcklig förutsebarhet utan att ha en angiven högsta möjliga faktor i fondbestämmelserna, till exempel genom de räkneexempel som ska finnas i informationsbroschyren och den information om den historiska tillämpningen av verktyget som ska finnas i årsberättelsen (se avsnitt 2.1.11 och 2.1.12). Mot denna bakgrund anser Finansinspektionen att det inte ska uppställas något krav på att ange en maximal faktor i fondbestämmelserna. Om en maximal faktor anges ska det dock även framgå när den får överskridas.

I det remitterade förslaget användes uttrycket justeringsfaktor för att beteckna såväl den faktor som avses i fjärde punkten i 5 kap. 2 a § första stycket LVF som den faktor som avses i femte punkten i samma stycke. *Fondbolagens förening* anser att uttrycket svingfaktor bör användas i stället. Eftersom bestämmelsen i föreskrifterna omfattar såväl svingprissättning som dubbel prissättning bedömer Finansinspektionen att det är lämpligast att använda uttrycket *faktor*.

Ett annat sätt att överföra likviditetskostnaden är att ta ut en avgift för teckning eller inlösen. Det finns två verktyg som innebär att sådana avgifter tas ut; *inlösenavgifter* (5 kap. 2 a § första stycket 3 LVF) och *avgift för utspädningsskydd* (5 kap. 2 a § första stycket 6 LVF).⁵⁴ Om fondbolaget väljer att tillämpa något av dessa verktyg påverkas grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna.

Finansinspektionen har övervägt att föreskriva om att fondbestämmelserna ska ange den högsta avgift som får tas ut. På samma sätt som när det gäller faktorn för justering av fondandelsvärdet ska dock avgiften motsvara den uppskattade likviditetskostnaden.⁵⁵ Samma skäl gör sig därför gällande som när det gäller angivande av en maximal faktor

⁵¹ Beslutspromemorian Ändrade föreskrifter med anledning av nya regler om likviditetsverktyg för fonder (FI dnr 22-25593), s. 16.

⁵² Jfr Iosco, Revised Recommendations for Liquidity Risk Management for Collective Investment Schemes (FR/10/25), s. 45 och Iosco, Guidance for Open-ended Funds for Effective Implementation of the Recommendations for Liquidity Risk Management (FR/11/25), s. 33.

⁵³ Artikel 5.1 och 6.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466. Se även skäl 8 i samma förordning.

⁵⁴ Artikel 4 respektive 7 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

⁵⁵ Artikel 4.1 och 7.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466. Se även skäl 8 i samma förordning.

för justering av fondandelsvärdet. Det bör alltså inte ställas upp något generellt krav i föreskrifterna på att den maximala avgiften anges i fråga om verktygen. Detta innebär dock inte att det saknas begränsningar för vilken avgift som får tas ut.⁵⁶

Verktyget *överföring av tillgångar* (5 kap. 2 a § första stycket 7 LVF) är varken ett kvantitetsbaserat verktyg eller ett verktyg för utspädningsskydd.⁵⁷ Det skiljer sig därmed från övriga valbara verktyg. Eftersom verktyget endast får tillämpas vid inlösen av andelar som innehas av professionella investerare gör sig inte samma konsumentperspektiv gällande som i fråga om övriga verktyg. Med hänsyn till att valet av tillgångar som överförs – eller inte överförs – är av betydelse för andelsägarna anser Finansinspektionen att det bör framgå av fondbestämmelserna när tillgångar som ingår i fonden får överföras i stället för betalningsmedel och hur det bestäms vilka tillgångar som ska överföras.⁵⁸

Sveriges advokatsamfund för fram att regleringen går utöver vad EU-rätten kräver och att det medför en oproportionerlig administrativ börda om detaljerade beräkningsmetoder behöver anges i fondbestämmelserna, eftersom det innebär att bestämmelserna behöver ändras även vid små metodjusteringar. Finansinspektionen delar samfundets uppfattning att fondbestämmelserna ska ange fondens grundläggande struktur och att mer detaljerade och dynamiska parametrar i stället bör redovisas i informationsbroschyren. Enligt inspektionens mening innebär de bestämmelser som nu införs dock inte att fondbestämmelserna måste innehålla sådana parametrar som behöver uppdateras löpande. Vid utformningen av fondbestämmelserna behöver fondbolagen beakta att likviditetshanteringsverktygen ska kunna användas under såväl normala som stressade marknadsförhållanden. Att marknadsförhållandena ändras bör därför i normalfallet inte behöva innebära att fondbestämmelserna behöver ändras för att ett fondbolag ska kunna anpassa sina riskhanteringsmetoder till de nya förhållandena.

När det gäller förhållandet till EU-rätten konstaterar Finansinspektionen att de krav som inspektionen nu ställer upp i fråga om fondbestämmelsernas innehåll innebär preciseringar av kravet i Ucits-direktivet på att ange under vilka omständigheter verktygen får användas. Inspektionens krav är därmed mer specifika än vad som kan anses utgöra miniminivån enligt Ucits-direktivet. Inspektionen anser att mer preciserade regler om vad som ska framgå av fondbestämmelserna är motiverade. Dels gäller reglerna en del av fondens grundläggande struktur, som inte bör vara möjlig att ändra utan

⁵⁶ Se artikel 4.1 och 7.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

⁵⁷ Artikel 8 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

⁵⁸ Jfr Iosco, Good Practices Relating to the Implementation of the IOSCO Principles for Exchange Traded Funds (FR/07/23), s. 17 angående tänkbara intressekonflikter vid så kallade "custom baskets". Jfr även Iosco, Guidance for Open-ended Funds for Effective Implementation of the Recommendations for Liquidity Risk Management (FR/11/25), s. 48.

andelsägarnas eller Finansinspektionens vetskap, dels bidrar mer preciserade bestämmelser till att det blir tydligare vad som behöver anges i fråga om användningen av likviditetshanteringsverktyg för att fondbestämmelserna ska kunna godkännas.

Mot bakgrund av det som anges ovan inför Finansinspektionen sju nya paragrafer, 23 kap 13 a -c §§ och 15 a-d §§, i fondföreskrifterna och gör ändringar i 23 kap. 12, 13 och 15 §§ fondföreskrifterna.

Det behövs inga nya regler om fondbestämmelsernas innehåll när det gäller börshandlade andelsklasser

De ändringar i LVF som riksdagen har beslutat om innebär att andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med villkor om undantag från kravet på att andelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform, så kallade börshandlade andelsklasser (4 kap. 10 § 1 LVF). Det är upp till fondbolaget att identifiera och hantera intressekonflikter som kan uppkomma mellan olika andelsklasser. Det är även upp till fondbolaget att – i samband med att fondbestämmelserna prövas av Finansinspektionen – på ett tydligt sätt visa att förutsättningarna för att bilda andelsklasser är uppfyllda.⁵⁹ Finansinspektionen bedömer därför i nuläget att det inte finns anledning att införa nya krav på fondbestämmelsernas innehåll när det gäller börshandlade andelsklasser.

Förvaltningsbolag och specialfonder

För ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond respektive en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond gäller samma regler om fondbestämmelser som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 1 kap. 6 d § LVF, 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna, 12 kap. 3 § LAIF och 12 kap. 1 § AIF-föreskrifterna). Bestämmelserna om likviditetshanteringsverktyg i 5 kap. 2 a § LVF gäller såväl för fondbolag som för förvaltningsbolag och AIF-förvaltare (se 1 kp. 6 d § LVF och 12 kap. 13 § LAIF).⁶⁰ Det är därför lämpligt att de ändringar som nu görs i bestämmelserna om fondbestämmelsernas innehåll inte bara ska gälla för fondbolag, utan även för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. För att åstadkomma detta krävs inga föreskriftsändringar.

⁵⁹ Prop. 2025/26:186 s. 99 och 100.

⁶⁰ För tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i specialfonder gäller dock kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/465. Den förordningen motsvarar i huvudsak kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

I vilken ordning fondbestämmelserna ska ställas upp regleras i en ny bilaga till fondföreskrifterna

Enligt den hittillsvarande lydelsen av 23 kap. 1 § fondföreskrifterna ska fondbestämmelserna ha den uppställning som följer av 2–19 §§. Detta medför att Finansinspektionen, vid ändringar i fondbestämmelserna, måste ha i åtanke hur ändringarna påverkar fondbestämmelsernas uppställning. Detta är inte en tillfredsställande ordning. Finansinspektionen ändrar därför 23 kap. 1 § fondföreskrifterna på så sätt att det i stället ska framgå av en punktlista i en ny bilaga till fondföreskrifterna i vilken ordning fondbestämmelserna ska ställas upp (bilaga 10). En sådan lösning innebär att det blir möjligt att ändra eller upphäva bestämmelser i 23 kap. fondföreskrifterna utan att uppställningen påverkas. Det blir också tydligare för bolagen hur fondbestämmelserna ska utformas. För att ytterligare underlätta för bolagen ska bilagan innehålla hänvisningar till vilka bestämmelser i lag och fondföreskrifter som är aktuella under respektive punkt i punktlistan.

Fondbolagens förening efterfrågar ett klagörande av om ändringen innebär att fondbestämmelserna behöver numreras på ett visst sätt eller ha vissa rubriker. För att förtydliga att så inte är fallet gör Finansinspektionen vissa redaktionella ändringar i förhållande till det förslag till bilaga som remitterades.

När det gäller den ordning som fondbestämmelserna ska ställas upp i är utgångspunkten att det inte ska göras andra förändringar än vad som krävs för att ange var de bestämmelser som avser likviditetshanteringsverktyg ska placeras. De justeringar som fondbolagen behöver göra i fondbestämmelserna med anledning av införandet av likviditetshanteringsverktyg hålls därmed nere till ett minimum. Det är dock, som Fondbolagens förening har uppmärksammat, oundvikligt att fondbolag kan behöva göra vissa följdändringar i sina fondbestämmelser när nya bestämmelser läggs till eller bestämmelser tas bort. Sådana följdändringar torde i allmänhet vara sådana nödvändiga följdändringar som avses i punkt 3 i övergångsbestämmelserna till LVF, vilket innebär att Finansinspektionen får besluta att fondandelsägarna i den berörda värdepappersfonden ska underrättas om ändringarna i fondbestämmelserna genom information på bolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Huruvida underrättelse ska få ske på detta sätt är dock en fråga som måste bedömas från fall till fall.

Som nämnts tidigare framgår det av LVF att det ska anges i fondbestämmelserna vilka likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden och under vilka omständigheter verktygen får användas (se 4 kap. 8 § andra stycket 7 LVF). Fondbolagens förening för fram att det remitterade förslaget till bilaga 10 är utformat på ett sådant sätt att det ska anges upprepade gånger under vilka omständigheter verktygen får användas, och att detta i stället bara bör anges på ett ställe. Finansinspektionen delar

föreningens bedömning och gör därför vissa justeringar i förhållande till det remitterade förslaget. Justeringarna innebär att det förtydligas att fondbolaget först, på ett samlat sätt, ska ange vilka likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar (se punkt 8 i bilaga 10). Att detta anges samlat bedöms vara viktigt för att underlätta för investerare att jämföra olika fonder. Under vilka omständigheter som respektive verktyg får användas ska därefter anges i anslutning till de fondbestämmelser som reglerar de förhållanden som verktygen påverkar (se punkterna 9–11 i bilaga 10).

Vissa bestämmelser om fondbestämmelsernas innehåll upphävs

I 23 kap. 10 § fondföreskrifterna anges att det ska framgå av fondbestämmelserna på vilka marknader som värdepappersfondens medel får placeras. Samtidigt framgår det av 5 kap. 3 § andra stycket LVF att ett fondbolag bara får placera medel på en marknad om marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller är godkänd av Finansinspektionen för sådana placeringar. Av den nya bilagan till föreskrifterna, som behandlas ovan, framgår var i fondbestämmelserna de marknader som avses i 5 kap. 3 § andra stycket LVF ska anges. Mot denna bakgrund bedömer Finansinspektionen att det inte finns behov av den nu aktuella bestämmelsen i fondföreskrifterna. Bestämmelsen ska därför upphävas.

De av riksdagen beslutade ändringarna i LVF innebär att regleringen av justerat fondandelsvärde i värdepappersfonder upphör att gälla. Finansinspektionen har meddelat föreskrifter om att fondbestämmelserna ska innehålla information om justerat fondandelsvärde (se 23 kap. 12 a § fondföreskrifterna). Eftersom lagreglerna om justerat fondandelsvärde upphävs, ska även 23 kap. 12 a § fondföreskrifterna upphävas.

I fondföreskrifterna finns det vidare bestämmelser om att det i fondbestämmelserna ska anges att en värdepappersfond kan komma att stängas för in- och utträde om sådana extraordinära förhållanden har inträffat som gör att en värdering av fondens tillgångar inte kan göras på ett sätt som säkerställer andelsägarnas lika rätt (23 kap. 14 § fondföreskrifterna). Ett fondbolag får enligt LVF senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till fondandelsägarnas intresse (4 kap. 13 a §).⁶¹ Eftersom den möjligheten framgår av lag och får tillämpas av samtliga fondbolag om förutsättningarna är uppfyllda bedömer Finansinspektionen att det inte finns behov av att informationen framgår av fondbestämmelserna. Kravet i 23 kap. 14 § fondföreskrifterna på att fondbestämmelserna ska innehålla sådan information tas därför bort. Eftersom det är fråga om ett likviditetshanteringsverktyg som kan tillämpas i fonden kommer det fortfarande finnas

⁶¹ Av 1 kap. 6 d § LVF följer att bestämmelsen även gäller vid ett förvaltningsbolags förvaltning av en värdepappersfond.

information om att handel i fonden kan komma att senareläggas i informationsbroschyren (se avsnitt 2.1.11).

Fondbolagens förening anser att det bör vara möjligt för ett fondbolag att ange hur bolaget hanterar order vid en senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar och att det bör kunna göras på det ställe i fondbestämmelserna där bestämmelser om försäljning och inlösen av fondandelar ska finnas. Som föreningen för fram kan det i vissa fall vara nödvändigt att i fondbestämmelserna ange annat än det som krävs enligt bestämmelserna i 4 kap. 8 § LVF och 23 kap. fondföreskrifterna. Reglerna innebär alltså inget hinder mot att fondbestämmelserna ges ett mer omfattande innehåll än vad som krävs enligt LVF och fondföreskrifterna så länge som bestämmelserna är skäliga för fondandelsägarna och därmed uppfyller kraven för godkännande enligt 4 kap. 9 § LVF.

2.1.9 Beräkning av motpartsexponering

Finansinspektionens ställningstagande: Bestämmelsen i fondföreskrifterna om att vissa derivattransaktioner ska anses sakna motpartsrisk upphävs. Övriga bestämmelser i fondföreskrifterna om beräkning av motpartsexponering ska gälla alla derivattransaktioner som inte clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd.

Följändringar görs i fondföreskrifternas och AIF-föreskrifternas bestämmelser om rapportering av innehav, avgifter och risker.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* anser att det bör framgå att bestämmelserna är tillämpliga på derivattransaktioner som inte clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringsdirektivet om OTC-derivat har ändringar gjorts i Ucits-direktivets bestämmelser om vilka transaktioner som omfattas av den procentuella begränsningen av motpartsrisk som en fond får exponeras mot (artikel 52.1 andra stycket i Ucits-direktivet). Ändringarna har genomförts i svensk rätt genom ändringar i 5 kap. 14 § LVF. Ändringarna innebär att det som kommer att vara avgörande för om en transaktion omfattas av begränsningen är om den clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd, i stället för om derivatet handlas på en marknad eller direkt mellan parterna.⁶²

I 25 kap. fondföreskrifterna finns det bestämmelser om hur motpartsrisken, som begränsningen i LVF avser, ska beräknas (25 kap. 16–20 §§ fondföreskrifterna). Där

⁶² Artikel 1 i ändringsdirektivet om OTC-derivat.

framgår det bland annat att en derivattransaktion ska anses sakna motpartsrisk om den genomförs på en marknad där clearingorganisationen uppfyller vissa angivna krav (25 kap. 17 § fondföreskrifterna). Bestämmelsen bygger på en äldre rekommendation från kommissionen.⁶³ Finansinspektionen bedömer att bestämmelsen står i strid med syftet med ändringen i LVF och ändringsdirektivet om OTC-derivat, eftersom den innebär att derivattransaktioner som inte clearas av en auktoriserad eller godkänd central motpart, saknar motpartsrisk. Inspektionen tar därför bort bestämmelsen.

Övriga bestämmelser om beräkning av motpartsrisk i 25 kap. fondföreskrifterna genomför artikel 42 i kommissionens direktiv 2010/43/EU⁶⁴. Det har inte skett några ändringar i det direktivet. Finansinspektionen anser dock att bestämmelserna om hur ett fondbolag ska beräkna en värdepappersfonds motpartsrisk bör tillämpas på samtliga derivattransaktioner som omfattas av begränsningen för tillåten motpartsrisk enligt LVF. Finansinspektionen gör därför ändringar i bestämmelserna. Ändringarna innebär att ett fondbolag ska använda sig av det positiva aktuella marknadsvärdet för samtliga sådana derivatavtal (25 kap. 16 § fondföreskrifterna). De innebär också att bestämmelserna om nettoberäkning och beaktande av säkerheter görs tillämpliga på samtliga sådana derivattransaktioner (25 kap. 18–20 §§ fondföreskrifterna). Till skillnad från *Fondbolagens förening* anser Finansinspektionen att det inte behöver förtydligas ytterligare att bestämmelserna är tillämpliga på derivattransaktioner som inte clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd, eftersom det redan framgår av lag vilka derivattransaktioner som omfattas av begränsningen.

Finansinspektionen gör slutligen – mot den bakgrund som anges ovan – en följdändring i 33 kap. 9 § 10 fondföreskrifterna. Följdändringen gäller den information om motpartsexponeringar som ett fondbolag ska lämna i den sammanställning som fondbolaget ska göra kvartalsvis för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar. Motsvarande följdändring görs även i 16 kap. 6 § 8 AIF-föreskrifterna, som avser AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder.

2.1.10 Metod för tillhandahållande av viss fondinformation

Finansinspektionens ställningstagande: Det ska förtydligas under vilka förutsättningar som information om en fusion får tillhandahållas via ett annat varaktigt medium än papper.

⁶³ Punkt 5.1 i kommissionens rekommendation 2004/383/EG av den 27 april 2004 om finansiella derivatinstruments användning med avseende på företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

⁶⁴ Kommissionens direktiv 2010/43/EU av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG när det gäller organisatoriska krav, intressekonflikter, uppföranderegler, riskhantering och innehållet i avtalet mellan ett förvaringsinstitut och ett förvaltningsbolag.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: I 28 kap. 1 § fondföreskrifterna finns bestämmelser om hur fondbolag ska lämna information till andelsägarna i samband med en fusion. Av 28 kap. 2 § framgår att bestämmelserna även gäller för underrättelser om ändringar i fondbestämmelser.

I 28 kap. 1 § andra stycket anges två villkor för att informationen ska få tillhandahållas via ett annat varaktigt medium än papper. Det framgår dock inte om båda villkoren behöver vara uppfyllda, eller om det räcker att ett av dem är det. Bestämmelsen syftar till att genomföra artikel 7.2 i kommissionens direktiv 2010/44/EU⁶⁵. Det framgår av artikeln att villkoren är kumulativa. Det ska därför förtydligas i 28 kap. 1 § andra stycket fondföreskrifterna att båda villkoren ska vara uppfyllda.

2.1.11 Informationsbroschyr

Finansinspektionens ställningstagande: En värdepappersfonds informationsbroschyr ska innehålla en beskrivning av vad de likviditetshanteringsverktyg som får tillämpas i värdepappersfonden innebär, hur verktygen kan komma att användas samt hur de förväntas påverka fondandelsvärdet, avgifterna och andelsägarnas möjlighet till teckning och inlösen. Beskrivningen ska innehålla lättbegripliga och tydliga räkne- och tillämpningsexempel som visar på effekterna av att likviditetshanteringsverktygen används.

Utöver detta ska informationsbroschyren innehålla en upplysning om att historiska uppgifter om fondbolagets användning av likviditetshanteringsverktyg finns i årsberättelsen.

Bestämmelsen om att en värdepappersfonds informationsbroschyr ska innehålla information om justerat fondandelsvärde upphävs.

Finansinspektionens bedömning: Finansinspektionen anser att det för närvarande inte finns skäl att införa bestämmelser om att en värdepappersfonds informationsbroschyr ska innehålla information om uppsägningstid och inlösenfrekvens. Det finns för närvarande

⁶⁵ Kommissionens direktiv 2010/44/EU av den 1 juli 2010 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG när det gäller vissa bestämmelser avseende fusioner mellan fonder, master/feederfondföretag och anmälningsförfarande.

inte heller skäl att införa nya bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll när det gäller börshandlade andelsklasser.

Remisspromemorian: Enligt förslaget skulle det finnas historiska uppgifter om ett fondbolags användning av likviditetshanteringsverktyg i informationsbroschyren, i stället för i årsberättelsen. I förslaget angavs vidare felaktigt att det var möjligheten till *försäljning* – inte *teckning* – som skulle anges i broschyren.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* anser att det inte bör ställas krav på att informationsbroschyren ska innehålla historiska uppgifter om användningen av likviditetshanteringsverktyg. Det bör heller inte finnas krav på att broschyren ska innehålla räkne- och tillämpningsexempel. Samfundet för fram att varken ändringsdirektivet eller de delegerade förordningarna innehåller något krav på att den föreslagna informationen ska lämnas i informationsbroschyren. Samfundet ifrågasätter dessutom det materiella värdet av den föreslagna regleringen. Historisk användning av likviditetshanteringsverktyg är i hög grad beroende av specifika marknadsförhållanden och är därför inte nödvändigtvis representativ för framtida situationer. Det finns således en risk för att informationen ger en missvisande bild av fondens riskprofil och skapar en falsk känsla av förutsägbarhet. Kravet på räkneexempel riskerar vidare att leda till schabloniserade och i vissa fall missvisande framställningar. Därtill medför kravet ett löpande behov av uppdatering av informationsbroschyren, vilket kan leda till frekventa ändringar utan motsvarande informationsvärde för investerare.

Fondbolagens förening anser att historiska uppgifter i och för sig är intressanta för investerarna men att de passar bättre i fondernas årsberättelser. Till skillnad mot informationsbroschyren har årsberättelsen en naturlig uppdateringsfrekvens, vilket underlättar införandet av historiska uppgifter. Det bör därför i stället införas en hänvisning i informationsbroschyren till att information om historisk användning av verktygen finns i årsberättelsen. När det gäller den information som ska lämnas framför föreningen att det bör förtydligas att det föreslagna kravet på att beskriva likviditetshanteringsverktygens historiska påverkan på andelsägarna är uppfyllt om beskrivningen innehåller uppgifter om den högsta avgiften, den längsta uppsägningstiden, den högsta inlösenpärren och den högsta justeringsfaktorn som har använts. Det bör också tydliggöras att det som avses med den högsta inlösenpärren är den högsta inlösenpärren i procent av inlösenorderna.

Finansinspektionens skäl:

Allmänt om informationsbroschyren för värdepappersfonder

Ett fondbolag som förvaltar värdepappersfonder ska tillhandahålla en informationsbroschyr för respektive värdepappersfond som bolaget förvaltar (4 kap. 15 §

LVF). I 4 kap. 15 och 16 §§ LVF och 29 kap. fondföreskrifterna finns bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla.

Likviditetshanteringsverktyg

Det är viktigt att fondandelsägarna får tydlig och lättillgänglig information om hur de likviditetshanteringsverktyg som får tillämpas i värdepappersfonden fungerar. Detta gäller både när det handlar om sådana verktyg som ett fondbolag ska välja enligt 5 kap. 2 a § LVF, och när det gäller sådana verktyg som alltid är tillgängliga för fondbolag, det vill säga tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen samt avskiljande av tillgångar (så kallade sidofickor). För att säkerställa att investerarna får tillräckliga uppgifter för att kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den, ska informationsbroschyren innehålla en beskrivning av vad de likviditetshanteringsverktyg som får tillämpas i fonden innebär och hur de kan komma att användas.⁶⁶ Beskrivningen ska även innehålla information om hur verktygen kan förväntas påverka fondandelsvärdet, avgifterna och andelsägarnas möjlighet till teckning och inlösen. När det gäller senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar (4 kap. 13 a § LVF) innebär detta att det ska anges hur order hanteras när försäljning och inlösen senareläggs.

Sveriges advokatsamfund anser att det inte bör ställas något krav på att informationsbroschyren ska innehålla räkne- och tillämpningsexempel. Som skäl för detta för samfundet fram att förslaget går utöver de krav som ställs i EU-rätten. Samfundet för också fram att räkneexempel kan leda till schabloniserade, och i vissa fall missvisande framställningar, och att kravet på att ha med sådana innebär att broschyren behöver uppdateras löpande.

Det stämmer att det inte finns något krav i EU-rätten på att informationsbroschyren ska innehålla en sådan beskrivning som inspektionen föreskriver om, och därmed inte heller något krav på att broschyren ska innehålla räkne- och tillämpningsexempel. Av artikel 69 i Ucits-direktivet – som har genomförts i 4 kap. 15 § LVF – framgår det att broschyren ska innehålla den information som krävs för att investerare ska kunna göra en välgrundad bedömning av placeringen, och särskilt av den risk som är förenad med den. Det framgår vidare att broschyren minst ska innehålla den information som anges i modul A i bilaga 1 till direktivet, såvida informationen inte redan framgår av fondbestämmelserna.

Den information som anges i modul A är sådan information som unionslagstiftaren har ansett vara absolut nödvändig för att informationsbroschyren ska kunna fylla sin funktion att göra det möjligt för investerare att göra en välgrundad bedömning av den föreslagna

⁶⁶ Jfr prop. 2025/26:186 s. 124.

placeringen.⁶⁷ Enligt punkt 1.13 i modul A ska fondandelsägare få information om omständigheter under vilka teckning, återköp och inlösen tillfälligt får senareläggas eller andra likviditetshanteringsverktyg får aktiveras. Såvitt gäller information om likviditetshanteringsverktyg har modul A punkt 1.13 i Ucits-direktivet genomförts i 4 kap. 8 § andra stycket 7 LVF, som reglerar innehållet i fondbestämmelserna.⁶⁸

Även om fondbestämmelserna därmed kommer att innehålla den mest nödvändiga informationen om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg så finns det, enligt Finansinspektionen, starka skäl att ställa krav på att informationsbroschyren ska innehålla mer utförlig information än vad som uttryckligen krävs enligt modul A. Finansinspektionen konstaterar att hushållen i Sverige är stora fondägare och att en stor del av det svenska sparandet sker i fonder.⁶⁹ Mot den bakgrunden är det viktigt att investerarna får tydlig och pedagogisk information om ett fondbolags användning av likviditetshanteringsverktygen. De krav i fråga om informationsbroschyrens innehåll som Finansinspektionen nu inför – däribland kraven på räkne- och tillämpningsexempel – bedöms skapa ökad insikt om likviditetshanteringsverktygens effekter och öka investerarnas möjligheter att jämföra svenska fonder på ett meningsfullt sätt, vilket stärker konkurrensen och marknadseffektiviteten. Finansinspektionen anser därför att det är motiverat att ställa dessa ytterligare krav, trots att de kan anses gå längre än vad som kan anses utgöra miniminivån enligt Ucits-direktivet.

Som nämnts ovan för Advokatsamfundet även fram att räkneexempel kan bli schabloniserade och behöver uppdateras löpande. Eftersom exemplen ska ingå i en beskrivning av verktygens förväntade påverkan på ett antal faktorer som är unika för varje fond, kommer fondbolagen vara skyldiga att säkerställa att exemplen speglar användningen av verktygen i respektive fond. Inspektionen delar därför inte Advokatsamfundets bedömning när det gäller risken för att kravet ska leda till schabloniserade framställningar. Eftersom exemplen endast ska uppdateras om ett fondbolag ändrar sin användning av verktygen bedömer Finansinspektionen vidare, i motsats till samfundet, att exemplen inte kommer att behöva uppdateras löpande.

Enligt det remitterade förslaget skulle informationsbroschyren även innehålla information om likviditetshanteringsverktygens påverkan på andelsägarna under de senaste fem kalenderåren eller – om verktygen har använts kortare tid – under de kalenderår som verktygen har använts. Advokatsamfundet ifrågasätter värdet av att sådan historisk information lämnas och framför att detta inte är ett krav enligt EU-rätten.

⁶⁷ Mål C-473/20, ”Invest Fund Management” AD mot Komisija za finansov nadzor, ECLI:EU:C:2022:804, punkt 40.

⁶⁸ Prop. 2025/26:186 s. 240.

⁶⁹ Prop. 2025/26:186 s. 223-225.

Enligt Finansinspektionens mening bidrar historiska uppgifter om användningen av likviditetshanteringsverktyg med värdefull information till andelsägarna om hur samma verktyg kan komma att tillämpas i olika typer av fonder. De utgör därmed sådana uppgifter som andelsägarna bör kunna ta del av. Det bör därför införas bestämmelser om att sådan information ska lämnas. Med hänsyn till att informationsbroschyren skulle behöva uppdateras löpande om de historiska uppgifterna skulle lämnas där bedömer Finansinspektionen dock, i likhet med *Fondbolagens förening*, att det är lämpligare att historiska uppgifter om hur verktygen har använts lämnas i årsberättelsen och att det införs en hänvisning till årsberättelsen i informationsbroschyren. I stället för att föra in ett krav på att historiska uppgifter ska lämnas i informationsbroschyren, inför Finansinspektionen därför ett krav på att det förs in en upplysning i broschyren om att sådana uppgifter finns i årsberättelsen.

De synpunkter som Fondbolagens förening för fram när det gäller *vilka* historiska uppgifter som ska lämnas behandlas i avsnitt 2.1.12. Där behandlas också frågan om hur kravet på att lämna historiska uppgifter förhåller sig till EU-rätten.

De ändrade bestämmelserna om informationsbroschyrens innehåll förs in i en ny bestämmelse i 29 kap. 19 a § fondföreskrifterna.

Justerat fondandelsvärde

De ändringar i LVF som riksdagen har beslutat om innebär att den reglering av justerat fondandelsvärde som hittills har gällt för värdepappersfonder upphör att gälla (4 kap. 10 b § LVF). Finansinspektionen har utfärdat föreskrifter om att ett fondbolags informationsbroschyr ska innehålla information om justerat fondandelsvärde, om ett fondbolag tillämpar det (se 29 kap. 17 § 6 fondföreskrifterna). Med anledning av att det inte kommer att vara möjligt för fondbolagen att tillämpa ett justerat fondandelsvärde upphävs 29 kap. 17 § 6 fondföreskrifterna.

Förvaltningsbolag

För ett förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder gäller samma regler om informationsbroschyren som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 1 kap. 6 d § LVF och 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna). De ändringar i fråga om innehållet i informationsbroschyren som beskrivs ovan, kommer alltså att gälla även för förvaltningsbolag.

Inlösenfrekvens och uppsägningstid

Enligt 4 kap. 8 § andra stycket 8 LVF ska fondbestämmelserna ange var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske, när fonden är öppen för inlösen, och – i förekommande fall – vilken uppsägningstid som gäller. Fondbestämmelserna utgör en del

av informationsbroschyren (se 4 kap. 15 § andra stycket 1 LVF). En bedömning av om informationen i fondbestämmelserna är tillräckligt tydlig kommer att ingå i Finansinspektionens skälighetsbedömning av fondbestämmelserna (jfr 4 kap. 9 § LVF). Mot bakgrund av detta är det, enligt Finansinspektionens mening, inte nödvändigt att fondbolagen lämnar mer information om inlösenfrekvens och uppsägningstid i en värdepappersfonds informationsbroschyr än vad som framgår av fondbestämmelserna.

Börshandlade andelklasser

Det framgår av fondföreskrifterna att vissa uppgifter, exempelvis om marknadsgaranter, ska lämnas i informationsbroschyren om en värdepappersfonds fondandelar enbart kan lösas in på det sätt som avses i 4 kap. 13 § andra stycket LVF (29 kap. 16 § fondföreskrifterna). Denna information ska alltså lämnas för andelar i en andelsklass som är förenad med villkor om undantag från kravet på att fondandelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna i andelsklassen är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform. Finansinspektionen ser därför för närvarande inte någon anledning att meddela ytterligare föreskrifter om information som ska lämnas i sådana fall.

2.1.12 Årsberättelse och halvårsredogörelse för värdepappersfonder

Finansinspektionens ställningstagande: En värdepappersfonds årsberättelse ska innehålla information om vilka likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget har använt under räkenskapsåret. Om fondbolaget har använt sådana verktyg som avses i 5 kap. 2 a § första stycket 1–6 LVF under något eller några av de senaste fem räkenskapsåren, ska årsberättelsen också innehålla uppgifter om den högsta faktorn eller avgiften samt om den längsta uppsägningstiden eller den högsta inlösenparren i procent av inlösenorderna som bolaget har använt under vart och ett av dessa år.

Bestämmelsen om att ett fondbolags årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla information om justerat fondandelsvärde tas bort.

Finansinspektionens bedömning: Det finns för närvarande inte skäl att införa nya bestämmelser om årsberättelsens innehåll vid börshandlade andelklasser.

Remisspromemorian: Förslaget stämmer delvis överens med det remitterade förslaget. Enligt det remitterade förslaget skulle uppgifter om ett fondbolags användning av likviditetshanteringsverktyg lämnas i såväl årsberättelsen som halvårsredogörelsen, men endast för det senaste räkenskapsåret. Det framgick vidare inte att den högsta inlösenparren skulle anges i procent av inlösenorderna. I förslaget användes vidare

begreppet justeringsfaktor i stället för faktor när det gäller svingprissättning och dubbel prissättning.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* anser att det bör tydliggöras att det som avses med den högsta inlösenpärren är den högsta inlösenpärren i procent av inlösenorderna. Föreningen förordar även att begreppet svingfaktor används i stället för begreppet justeringsfaktor. Föreningen anser vidare att uppgifter om ett fondbolags användning av likviditetshanteringsverktyg under de senaste fem kalenderåren bör lämnas i årsberättelsen i stället för i informationsbroschyren (för en utförlig redogörelse för denna synpunkt, se avsnitt 2.1.11). Dessa uppgifter bör, enligt föreningen, vidare inte avse något annat än den högsta faktorn eller avgiften, samt den längsta uppsägningstiden eller högsta inlösenpärren, som har använts under perioden.

Finansinspektionens skäl:

Allmänt om tillhandahållande av årsberättelse och halvårsredogörelse

Ett fondbolag ska tillhandahålla en årsberättelse och en halvårsredogörelse för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar (4 kap. 18 § LVF). I 31 kap. fondföreskrifterna finns det bestämmelser om vilken information som ska finnas i årsberättelsen och halvårsredogörelsen.

Likviditetshanteringsverktyg

Årsberättelsen ska innehålla den information som behövs för att varje värdepappersfonds utveckling och ställning ska kunna bedömas (4 kap. 18 § andra stycket LVF). Det är värdefullt för såväl investerare som Finansinspektionen att få information om hur bolaget har använt likviditetshanteringsverktyg. Det handlar dels om de likviditetshanteringsverktyg som bolaget har valt i enlighet med 5 kap. 2 a § LVF, dels om likviditetshanteringsverktygen tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen samt avskiljande av tillgångar (så kallade sidofickor). Finansinspektionen inför därför en ny bestämmelse i 31 kap. fondföreskrifterna, som innebär att fondbolaget – i årsberättelsen – ska redogöra för vilka likviditetshanteringsverktyg som bolaget har använt under räkenskapsåret (31 kap. 48 b §). Enligt det remitterade förslaget skulle även halvårsredogörelsen innehålla en sådan redogörelse. Finansinspektionen frångår dock förslaget i denna del. Ur andelsägarnas perspektiv bör det vara tillräckligt om informationen finns i årsberättelsen. En sådan ordning innebär också en mindre administrativ börda för bolagen.

Enligt det remitterade förslaget skulle redogörelsen för användningen av likviditetshanteringsverktyg – när det gäller sådana verktyg som avses i 5 kap. 2 a § första stycket 1–6 LVF – även innehålla uppgifter om den högsta faktorn eller avgiften

samt den längsta uppsägningstiden eller den högsta inlösenpärren som bolaget har använt *under räkenskapsåret*. Samtidigt skulle, enligt förslaget, motsvarande uppgifter för de senaste fem kalenderåren lämnas i informationsbroschyren och ingå i en beskrivning av verktygens påverkan på andelsägarna under samma period.

I avsnitt 2.1.11 gör Finansinspektionen bedömningen att det är lämpligare att uppgifter om hur verktygen har använts historiskt lämnas i årsberättelsen, eftersom uppgifterna kommer behöva uppdateras löpande. Finansinspektionen inför därför en bestämmelse som innebär att årsberättelsen ska innehålla uppgifter om den högsta faktorn eller avgiften, samt den längsta uppsägningstiden eller den högsta inlösenpärren, som bolaget har använt under de senaste fem räkenskapsåren. Uppgifterna ska lämnas för vart och ett av de räkenskapsår som verktygen har använts. I likhet med *Fondbolagens förening* bedömer inspektionen att några ytterligare uppgifter om den historiska påverkan på fondandelsägarna inte behöver lämnas. När det gäller den högsta inlösenpärren ska det vidare, i enlighet med vad Fondbolagens förening för fram, vara den högsta inlösenpärren i procent av inlösenorderna som anges. Finansinspektionen anser vidare att begreppet *justeringsfaktor*, som användes i det remitterade förslaget, ska ändras till *faktor*, eftersom bestämmelsen omfattar såväl svingprissättning som dubbel prissättning (se 5 kap. 2 a § 4 och 5 LVF).

Finansinspektionen konstaterar avslutningsvis att Ucits-direktivet inte innehåller något uttryckligt krav på att årsberättelsen ska innehålla information om vilka likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget har använt under räkenskapsåret eller krav på uppgifter om den historiska användningen av likviditetshanteringsverktyg. Det framgår dock av artikel 69.3 i Ucits-direktivet att årsberättelsen – utöver en balansräkning, en resultaträkning och den information som anges i modul B i bilaga 1 – ska innehålla *all annan väsentlig information* som möjliggör för investerare att göra en välgrundad bedömning av utvecklingen av fondens verksamhet och av dess resultat. Enligt inspektionens mening är den information som ska lämnas om likviditetshanteringsverktyg sådan information som möjliggör för investerare att göra en välgrundad bedömning av fondens utveckling och resultat. De bestämmelser som nu införs skulle ändå i viss mån kunna anses gå utöver miniminivån för att artikel 69.3 i Ucits-direktivet ska vara genomfört i nationell rätt. Som inspektionen konstaterar ovan och i avsnitt 2.1.11 finns det dock starka skäl som talar för att andelsägarna ska kunna ta del av information om hur likviditetshanteringsverktyg har använts i en värdepappersfond och för att detta intresse bör tillgodoses genom att informationen lämnas i årsberättelsen.

Förvaltningsbolag

För ett förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder gäller samma regler om årsberättelse som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 1 kap. 6 d §

LVF och 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna). De ovan beskrivna ändringarna när det gäller innehållet i årsberättelsen gäller alltså även i fråga om förvaltningsbolag.

Justerat fondandelsvärde

De ändringar i LVF som riksdagen har beslutat om innebär att regleringen av justerat fondandelsvärde upphör att gälla. I fondföreskrifterna finns en bestämmelse om att en värdepappersfonds årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla information om justerat fondandelsvärde (31 kap. 48 b § fondföreskrifterna). Eftersom reglerna om justerat fondandelsvärde upphävs, beslutar Finansinspektionen att bestämmelsen ska tas bort.

Börshandlade andelsklasser

Det framgår av 31 kap. 48 § fondföreskrifterna att årsberättelsen ska innehålla uppgifter om den genomsnittliga och den största skillnaden mellan det noterade fondandelsvärdet och andelsvärdet enligt 4 kap. 10 § LVF, om en värdepappersfonds fondandelar enbart kan lösas in på det sätt som avses i 4 kap. 13 § andra stycket LVF. Enligt den nya lydelsen av 4 kap. 13 § andra stycket LVF kommer även handel med andelar på en MTF-plattform att kunna likställas med inlösen i en värdepappersfond. Kravet i 31 kap. 48 § fondföreskrifterna behöver dock inte ändras för att även omfatta sådana fondandelar. Samma sak gäller i fråga om den nya lydelsen av 4 kap. 10 § LVF, där det anges att en andelsklass kan förenas med villkor om undantag från kravet på att andelarna ska lösas in på andelsägarens begäran (4 kap. 10 § andra stycket g LVF). Även i förhållande till sådana andelar gäller 31 kap. 48 § fondföreskrifterna. Finansinspektionen ser därför för närvarande inte något behov av att kräva att ytterligare information ska lämnas i sådana fall.

2.1.13 Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av tredje part

Finansinspektionens ställningstagande: Innan ett fondbolag börjar förvalta en värdepappersfond på initiativ av en tredje part, ska bolaget lämna en detaljerad redogörelse till Finansinspektionen för hur bolaget avser att uppfylla kravet på att vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att fondandelsägares intressen påverkas negativt av intressekonflikter. Bolaget ska särskilt redogöra för hur det ska arbeta för att förhindra intressekonflikter. Det ska även redogöra för hur det ska identifiera konflikter som ändå uppstår samt hur det ska hantera, övervaka och – i förekommande fall – informera om sådana intressekonflikter. Bolaget ska även bifoga dokumentation till stöd för de uppgifter som bolaget lämnar i redogörelsen.

Ett fondbolag som redan förvaltar en värdepappersfond på initiativ av en tredje part vid ikraftträdandet, ska senast den 30 december 2026 lämna motsvarande uppgifter och handlingar om sitt arbete med intressekonflikter.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* noterar att det redan finns omfattande regler om identifiering och hantering av intressekonflikter i såväl nationell rätt som unionsrätten. Enligt samfundet riskerar de föreslagna bestämmelserna att leda till dubbelreglering och otydlighet när det gäller förhållandet mellan olika regelverk. Samfundet påtalar också att det är angeläget att bestämmelserna utformas proportionerligt, särskilt med beaktande av mindre aktörers förutsättningar.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringsdirektivet införs särskilda krav i artikel 14.2a i Ucits-direktivet på att fondbolag som förvaltar, eller avser att förvalta, en fond på initiativ av en tredje part – inbegripet fall där värdepappersfonden använder en initiativtagande tredje parts namn eller där ett fondbolag delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part – ska lämna detaljerade förklaringar och belägg för att det uppfyller vissa krav i direktivet avseende intressekonflikter till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat. De krav som avses finns i artikel 14.1 d och har genomförts i 2 kap. 17 f § LVF, där det framgår att ett fondbolag ska vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att fondandelsägares intressen påverkas negativt av intressekonflikter. Enligt de nya reglerna i artikel 14.2a ska bolaget särskilt ange vilka rimliga åtgärder det har vidtagit för att förhindra intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet med den tredje parten eller – om dessa intressekonflikter inte kan förhindras – hur bolaget identifierar, hanterar, övervakar och, i tillämpliga fall, redovisar dessa intressekonflikter för att förhindra att de inverkar negativt på fondföretagets och investerarnas intressen.

I propositionen En starkare fondmarknad har regeringen uttalat att de nya kraven på att lämna information om hanteringen av intressekonflikter bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.⁷⁰ Finansinspektionen inför därför nya bestämmelser i 33 kap. fondföreskrifterna, som genomför de nya kraven i artikel 14.2a (33 kap. 3 § i ny lydelse och 33 kap. 3 a §).

Kravet i Ucits-direktivet på att lämna information om hanteringen av intressekonflikter gäller om ett fondbolag *förvaltar eller avser att förvalta* en värdepappersfond på initiativ av en tredje part. Enligt Finansinspektionens mening behöver det vara tydligt när informationsskyldigheten inträder. Inspektionen genomför därför direktivets krav på att

⁷⁰ Prop. 2025/26:186 s. 186.

informationen ska lämnas av den som *avser att förvalta* en värdepappersfond, genom en bestämmelse om att ett fondbolag ska lämna uppgifter om hur det planerar att hantera intressekonflikter *innan det börjar förvalta* en värdepappersfond på initiativ av en tredje part. Uppgifterna ska alltså lämnas till Finansinspektionen innan själva förvaltningen påbörjas.

Att bolaget ska lämna uppgifterna till Finansinspektionen innan det börjar förvalta en värdepappersfond på initiativ av en tredje part innebär att uppgiftsskyldigheten gäller såväl när en värdepappersfond för första gången ska börja förvaltas på initiativ av en tredje part, som om det sker ett byte av den tredje parten. Så kan till exempel vara fallet om fonden ska börja använda en annan tredje parts namn.

När det gäller direktivets krav på att information om hanteringen av intressekonflikter ska lämnas av fondbolag som *förvaltar* en värdepappersfond på initiativ av en tredje part, bedömer Finansinspektionen att direktivet kräver att informationsskyldigheten också ska omfatta fondbolag som redan i dag förvaltar värdepappersfonder på initiativ av en tredje part. Denna bedömning görs mot bakgrund av att informationen är viktig för tillsynen. För att Finansinspektionen ska få in informationen även från dessa fondbolag införs en ny bestämmelse med motsvarande informationskrav, som ska gälla för bolag som redan förvaltar värdepappersfonder på initiativ av en tredje part när föreskrifterna träder i kraft. Fondbolagen ska lämna informationen till inspektionen senast vid utgången av 2026.

I artikel 14.2a i Ucits-direktivet ges exempel på vad som avses med förvaltning på initiativ av tredje part. Av dessa framgår att fall där värdepappersfonden namnges efter den initiativtagande tredje parten eller där fondbolaget delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part enligt 4 kap. 4 § LVF (artikel 13 i Ucits-direktivet) omfattas av informationsskyldigheten. Finansinspektionen anser att exemplen inte behöver återges i föreskriftstexten.

I artikel 14.2a används vidare ordet *investerare*. I de delar av artikel 14 i Ucits-direktivet som har genomförts i LVF används i stället ordet *fondandelsägare* (2 kap. 17 f § andra stycket LVF). Samma ord används i 15 kap. fondföreskrifterna, som genomför bestämmelser i kommissionens direktiv 2010/43/EU, vilka kompletterar artikel 14 i Ucits-direktivet. Finansinspektionen anser därför att det är lämpligt att samma ord används i de bestämmelser som genomför de nya informationskraven. I övrigt genomförs artikeln på ett direktivnära sätt.

Advokatsamfundet för fram att det redan finns regler om identifiering och hantering av intressekonflikter och varnar för att de nu aktuella bestämmelserna riskerar att leda till dubbelreglering och till att förhållandet mellan olika regelverk blir otydligt. Samfundet framhåller också vikten av att bestämmelserna utformas på ett proportionerligt sätt och att

mindre aktörers förutsättningar beaktas. Finansinspektionen konstaterar att det stämmer att det redan finns bestämmelser om hur fondbolag ska identifiera och hantera intressekonflikter i såväl LVF som i fondföreskrifterna. I dessa bestämmelser regleras dock inte någon sådan skyldighet för bolagen att lämna information till Finansinspektionen som medlemsstaterna nu är skyldiga att införa enligt de nya reglerna i artikel 14.2a i Ucits-direktivet. Det är alltså inte fråga om någon dubbelreglering. Finansinspektionen konstaterar vidare att de nya bestämmelserna, enligt inspektionens bedömning, inte går utöver vad som följer av ändringsdirektivet. Enligt Finansinspektionen är de nya bestämmelserna i sin helhet nödvändiga för att genomföra direktivet på ett korrekt sätt. Någon möjlighet att begränsa kraven finns därmed inte.

2.1.14 Rapporteringskrav

Finansinspektionens ställningstagande: Ett fondbolag ska – för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar – rapportera viss information till Finansinspektionen. Uppgifterna ska lämnas regelbundet i enlighet med de tekniska standarder som avses i artikel 20a i Ucits-direktivet.

Det som ska gälla för fondbolag och värdepappersfonder, ska också gälla för förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig har inte haft några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl:

Ändringsdirektivet innebär att det förs in nya rapporteringskrav i Ucits-direktivet

Genom ändringsdirektivet förs det in nya regler om rapporteringskrav i Ucits-direktivet. Kraven innebär att fondbolag och förvaltningsbolag ska rapportera viss information till de behöriga myndigheterna i värdepappersfondens hemmedlemsstat (artikel 20a i Ucits-direktivet). I propositionen En starkare fondmarknad har regeringen uttalat att dessa krav bör genomföras på föreskriftsnivå.⁷¹

De nya kraven i direktivet innebär att fondbolag och förvaltningsbolag ska rapportera viss information till Finansinspektionen (se artikel 20a.1 och 20a.2 i Ucits-direktivet). Rapporteringen ska bland annat inkludera information om de instrument som bolaget handlar med, de marknader där bolaget är medlem eller bedriver aktiv handel och om exponeringarna och innehaven i varje värdepappersfond (artikel 20a.1 andra stycket). För

⁷¹ Prop. 2025/26:186 s. 186.

varje värdepappersfond som bolaget förvaltar, ska det också lämna information om bland annat arrangemangen för hantering av värdepappersfondens likviditet, inbegripet det nuvarande valet av verktyg för likviditetshantering, och eventuell aktivering eller avaktivering av dessa (artikel 20a.2 a). Vidare ska fondbolaget lämna en förteckning över de medlemsstater där andelarna i värdepappersfonden faktiskt marknadsförs av bolaget eller av en distributör för bolagets räkning (artikel 20a.2 e). Rapporteringen ska även avse respektive värdepappersfonds riskprofil och resultatet av stresstester (artikel 20a.2 b och c). Slutligen har det införts rapporteringskrav när det gäller delegerings- och vidaredelegeringsarrangemang för portföljförvaltnings- och riskhanteringsfunktioner (artikel 20a.2 d i Ucits-direktivet).

Det framgår av artikel 20a.5 och 20a.6 att kommissionen får anta tekniska standarder för tillsyn och genomförande av rapporteringskraven. Kommissionen får bland annat specificera frekvens, tidpunkt och format för rapportering.

De nya kraven ska genomföras i 33 kap. fondföreskrifterna

För att genomföra de nya rapporteringskraven i artikel 20a i Ucits-direktivet inför Finansinspektionen nya bestämmelser om rapportering i 33 kap. fondföreskrifterna (15–18 §§). Artikel 20a i Ucits-direktivet omfattar alla värdepappersfonder som förvaltas av fondbolag och förvaltningsbolag. När det gäller förvaltningsbolag ska därför en hänvisning till de nya bestämmelserna i 33 kap. läggas till i 1 kap. 2 och 3 §§ fondföreskrifterna. Eftersom rapporteringskraven endast avser värdepappersfonder, och inte utländska fonder, ska en hänvisning till de nya bestämmelserna även läggas till i 1 kap. 5 och 6 §§ fondföreskrifterna.

Finansinspektionen anser att artikel 20a bör genomföras så direktivnära som möjligt. Språket och strukturen förenklas dock i förhållande till direktivet, för att göra bestämmelserna mer lättillgängliga.

I den svenska språkversionen av direktivet anges att ett fondbolag ska tillhandahålla information om de *huvudsakliga* instrument som det handlar med (artikel 20a.1). I andra språkversioner, som den engelska och den franska, begränsas inte kravet på rapportering på motsvarande sätt. Finansinspektionen gör därför inte någon sådan begränsning i föreskrifterna.

Av artikel 20a.2 c framgår vidare att behöriga myndigheter ska förse med resultaten av de stresstester som utförs i enlighet med artikel 51.1 i Ucits-direktivet. Stresstester nämns varken i artikel 51.1 i Ucits-direktivet eller i 5 kap. 2 § första och andra styckena LVF, som genomför artikeln. Regler om stresstester finns dock i artikel 40 i kommissionens direktiv EU 2010/43, som närmare specificerar vilka åtgärder som fondbolag ska vidta för sin riskbedömning och riskhantering för att uppfylla artikel 51 i Ucits-direktivet.

Dessa regler har genomförts i 8 kap. 7 § 3 och 8 § andra stycket fondföreskrifterna. Finansinspektionen bedömer att åtminstone resultatet av dessa stresstester omfattas av rapporteringskravet. Det är dock möjligt att fondbolag utför ytterligare stresstester inom ramen för sitt system för riskhantering enligt 5 kap. 2 § LVF. I slutänden kommer omfattningen av detta rapporteringskrav att behöva bedömas utifrån de kommande tekniska standarderna.

Det framgår av artikel 20a.2 d i att den information som ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag ska lämna om uppdragstagare som bolaget har delegerat funktioner till – eller som funktioner därefter har vidaredelegerats till – ska omfatta identifieringskoder. Finansinspektionen bedömer att exempelvis ett organisationsnummer eller en LEI-kod (jfr avsnitt 2.1.1.1) kan utgöra en sådan identifieringskod.

Rapportering ska ske regelbundet i enlighet med tekniska standarder

Rapporteringskraven i artikel 20a i Ucits-direktivet ska, till skillnad från övriga ändringar i direktivet, tillämpas först från och med den 16 april 2027 (artikel 3.1 andra stycket i ändringsdirektivet).

Det framgår av direktivet att informationen ska lämnas regelbundet, men inte när och med vilken frekvens. Däremot framgår det, som nämnts ovan, att kommissionen får anta tekniska standarder där kommissionen får specificera frekvens och tidpunkt för rapporteringen. Kommissionen får även specificera de närmare uppgifterna i den information som ska rapporteras, format och datastandarder för rapporterna samt metoderna och arrangemangen för inlämning av rapporterna.

Några tekniska standarder finns ännu inte på plats. Enligt direktivet ska förslag till tekniska standarder utarbetas av Esmas och läggas fram för kommissionen senast den 16 april 2027, det vill säga samma dag som reglerna ska börja tillämpas.

Eftersom Esmas inte behöver lägga fram sina förslag till tekniska standarder för kommissionen förrän i april 2027 kan det komma att gå en tid från det att direktivets regler om rapporteringskrav ska börja tillämpas till dess att de tekniska standarderna börjar gälla. Det kan därför ifrågasättas om inte medlemsstaterna bör införa nationella regler om vid vilken tidpunkt och med vilken frekvens rapportering ska ske, för att säkerställa att de nya rapporteringskraven får effekt i avvaktan på att tekniska standarder antas.

Om Finansinspektionen skulle införa sådana nationella regler finns det en risk för att reglerna inte skulle stämma överens med vad som kommer att följa av de tekniska standarderna. Det skulle kunna medföra att bolagen och inspektionen behöver ta fram verktyg för rapporteringen som inte kan användas när de tekniska standarderna väl har

antagits. Enligt Finansinspektionens bedömning måste syftet med införandet av de nya rapporteringskraven, och kommissionens omfattande möjligheter att specificera dessa i tekniska standarder, vara att rapportering som utgångspunkt ska ske på ett enhetligt sätt i hela unionen. Finansinspektionen anser därför att det i nuläget inte ska införas några nationella regler om när och hur ofta rapportering ska ske, utan att det ska anges i fondföreskrifterna att rapportering ska ske enligt den kommande tekniska standarden för tillsyn. När det finns mer information om hur de tekniska standarderna kan förväntas komma att utformas kan det dock bli aktuellt att se över om det finns behov av kompletterande nationella regler.

2.1.15 Andelsklasser

Finansinspektionens bedömning: Det bör inte införas någon möjlighet att förena en andelsklass med villkor för likviditetshanteringsverktyg.

Remisspromemorian: Bedömningen hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* anser att Finansinspektionen ska ta fram föreskrifter om att en börshandlad andelsklass ska kunna förenas med villkor för likviditetshanteringsverktyg.

Finansinspektionens skäl: Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med de typer av villkor som framgår av 4 kap. 10 § andra stycket 1 LVF och av föreskrifter som har meddelats av Finansinspektionen (se 4 kap. 10 § andra stycket 2 LVF och 18 § 20 förordningen om värdepappersfonder). Vid införande av bestämmelser om likviditetshanteringsverktyg behöver inspektionen beakta kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 och vägledning från Esma. Av LVF framgår att likviditetshanteringsverktygen väljs på fondnivå och av förordningen framgår att i varje fall verktyget inlösenpärarrar ska tillämpas på samma sätt på alla investerare.⁷² Finansinspektionen konstaterar att en möjlighet att förena andelsklasser med villkor för likviditetshanteringsverktyg därför skulle kunna anses stå i strid med kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466. Av den anledningen bedömer inspektionen, till skillnad från Fondbolagens förening, att det för närvarande inte genom föreskrifterna bör införas en möjlighet för fondbolag att förena andelsklasser med villkor för likviditetshanteringsverktyg.

⁷² Artikel 2.1 och 2.2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466.

2.1.16 Uttrycket utförandeplats ersätter uttrycket handelsplats

Finansinspektionens ställningstagande: Uttrycket handelsplats i 1 kap. 9 §, 7 kap. 21 § och 18 kap. 2 § ersätts med uttrycket utförandeplats.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig har inte haft några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl: I 7 kap. 21 § och 18 kap. 2 § fondföreskrifterna, som genomför artiklarna 14 respektive 25 i kommissionens direktiv 2010/43/EU, används i dag uttrycket *handelsplats*. Uttrycket definieras i 1 kap. 9 § 13 fondföreskrifterna som en reglerad marknad, en handelsplattform, en systematisk internhandlare enligt 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES eller en enhet som motsvarar någon av de föregående utanför EES. Denna definition följer av artikel 14 i genomförandedirektivet. I den engelska språkversionen av detta direktiv används uttrycket *execution venue* och i den franska *lieu d'exécution*.

Uttrycket *handelsplats* förekommer även i direktivet om marknader för finansiella instrument⁷³ (Mifid 2) – som reglerar handelsplatser – och i lagen om värdepappersmarknaden – som genomför Mifid 2. Uttrycket definieras där på ett snävare sätt än i genomförandedirektivet. I den engelska språkversionen av Mifid 2 motsvaras uttrycket *handelsplats* av *trading venue* och i den franska språkversionen av *plate-forme de négociation*, inte *execution venue* eller *lieu d'exécution*. Mot denna bakgrund anser Finansinspektionen att fondföreskrifterna ska förtydligas genom att byta ut uttrycket *handelsplats* mot *utförandeplats*.

2.2 AIF-föreskrifterna

2.2.1 Ansökans innehåll

2.2.1.1 Ansökan om tillstånd för verksamhet

Finansinspektionens ställningstagande: Om en AIF-förvaltare har delegerat, eller avser att delegera, sådana funktioner som avses i bilaga I till AIFM-direktivet – och det inte är fråga om ett sådant uppdragsavtal om marknadsföring som avses i 8 kap. 18 a § LAIF – ska förvaltarens ansökan om tillstånd innehålla uppgifter om uppdragstagarens namn och identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och den myndighet

⁷³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

som utövar tillsyn över uppdragstagaren. Motsvarande uppgifter ska även lämnas om uppdragstagare som uppgifter har vidaredelegerats eller kommer att vidaredelegeras till. Ansökan ska vidare innehålla en beskrivning av de regelbundna åtgärder som förvaltaren avser att vidta för att övervaka att den delegerade verksamheten drivs med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg samt beskrivningar av uppdragstagarnas sakkunskap och kompetens och eventuella intressekonflikter som kan uppkomma. Förvaltaren ska även beskriva de personalresurser och tekniska resurser som förvaltaren har för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom förvaltaren och övervaka den delegerade verksamheten. Om delegeringen omfattar portföljförvaltnings- eller riskhanteringsfunktionen, ska ansökan dessutom innehålla en kort beskrivning av den delegerade funktionen inbegripet om delegeringen är partiell eller fullständig. Kopior av uppdragsavtalen som en AIF-förvaltare har ingått eller avser att ingå ska bifogas ansökan.

En AIF-förvaltare ska till ansökan, i förekommande fall, bifoga de riktlinjer och förfaranden för tillämpning av likviditetshanteringsverktyg som ska finnas enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF eller 8 kap. 3 § fjärde stycket LAIF.

I den verksamhetsplan som ska bifogas till en AIF-förvaltares ansökan ska det finnas en förteckning över ledningen, personer som beslutar om verksamhetens inriktning och personer med ett särskilt funktionsansvar. För var och en av dessa personer ska det finnas uppgifter om utbildning, erfarenhet av finansiell verksamhet och om uppdrag för och ägarintressen i andra företag inom den finansiella sektorn eller i aktiemarknadsbolag. Det ska även finnas en beskrivning av personens roll, titel och position i förvaltaren, en beskrivning av personens rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför AIF-förvaltaren samt uppgifter om hur mycket tid som personen ägnar åt varje ansvarsområde.

Den schematiska översikten i verksamhetsplanen ska visa vilka tekniska resurser som används inom områdena eller funktionerna samt vilka funktioner som har delegerats till någon annan och, i sådana fall, i vilken omfattning.

I verksamhetsplanen ska AIF-förvaltaren även ange hur förvaltaren avser att fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar samt lämna en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som förvaltaren kommer att använda för att fullgöra skyldigheterna.

Remisspromemorian: Förslaget hade i huvudsak samma innehåll. Justeringar har gjorts när det gäller för vilka funktioner som uppgifter om uppdragsavtal ska lämnas. Det har även gjorts vissa förtydliganden som inte innebär någon ändring i sak.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* har samma synpunkter på förslaget i fråga om delegerade funktioner som när det gäller det motsvarande förslaget till ändring i fondföreskrifterna (se avsnitt 2.1.1.1).

Finansinspektionens skäl:

Genomförande av nya krav på ansökans innehåll

I propositionen En starkare fondmarknad har regeringen uttalat att de nya kraven i AIFM-direktivet om information om de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet (artikel 7.2 a i–iv), vad som ska ingå i redogörelsen över organisationsstrukturen i verksamhetsplanen (artikel 7.2 c) och vad som ska anges om AIF-förvaltarens delegeringsarrangemang (artikel 7.2 e i–iv) bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.⁷⁴ De här aktuella kraven i direktivet avser uppgifter och handlingar som en AIF-förvaltare ska lämna vid en ansökan om att förvalta alternativa investeringsfonder.

Vad en ansökan ska innehålla regleras sedan tidigare i lag och i Finansinspektionens föreskrifter (se 3 kap. 5 § LAIF och 3 kap. AIF-föreskrifterna). Finansinspektionen anser att de nya kraven i artikel 7.2 a, c och e i AIFM-direktivet ska genomföras i anslutning till befintliga bestämmelser om ansökans innehåll i AIF-föreskrifterna, och att de ska utformas så direktivnära som möjligt. För att åstadkomma detta införs dels en ny bestämmelse om ansökans innehåll, som motsvarar artikel 7.2 e i AIFM-direktivet (3 kap. 9 b § AIF-föreskrifterna), dels en ny bestämmelse om innehållet i den verksamhetsplan som ska bifogas ansökan, och som motsvarar artikel 7.2 c i AIFM-direktivet (3 kap. 15 a § AIF-föreskrifterna). Finansinspektionen gör även ändringar i de befintliga föreskrifterna om innehållet i den verksamhetsplan som ska bifogas ansökan. Dessa ändringar motsvarar ändringarna i artikel 7.2 a i AIFM-direktivet (3 kap. 13, nya 13 a och 15 a §§ AIF-föreskrifterna).

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll när det gäller AIF-förvaltarens organisationsstruktur

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.2 a i AIFM-direktivet gör Finansinspektionen ändringar i 3 kap. 13 och 15 §§ och för in en ny bestämmelse i 3 kap. 13 a § AIF-föreskrifterna. Dessa ändringar motsvarar i huvudsak de ändringar som görs i 2 kap. 8 och 10 §§ fondföreskrifterna och som behandlas i avsnitt 2.1.1.1. I likhet med artikel 7.1 första stycket c i Ucits-direktivet innehåller artikel 7.2 a i AIFM-direktivet krav på att ansökan ska innehålla uppgifter om *senioriteten* hos de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet. Finansinspektionen har i avsnitt 2.1.1.1 gjort bedömningen att *position inom bolaget* är ett lämpligare uttryck på svenska. Uttrycket *position inom förvaltaren* används därför i 3 kap. 13 och 13 a §§ AIF-föreskrifterna.

⁷⁴ Prop. 2025/26:186 s. 169.

Genomförande av nya krav på ansökans innehåll när det gäller delegering och vidaredelegering

För att genomföra de nya kraven i artikel 7.2 e i AIFM-direktivet införs en ny bestämmelse – 3 kap. 9 b § – i AIF-föreskrifterna. Den nya bestämmelsen motsvarar i huvudsak den bestämmelse i fondföreskrifterna som genomför artikel 7.1 e i Ucits-direktivet. Se därför avsnitt 2.1.1.1 för en beskrivning av bestämmelsens innebörd och för de överväganden som Finansinspektionen har gjort med anledning av synpunkterna från *Fondbolagens förening*.

I dag finns det bestämmelser i 3 kap. 16 § AIF-föreskrifterna om att förvaltaren ska redogöra för vissa frågor om delegering i verksamhetsplanen. När det gäller den information som avses i 3 kap. 16 § andra stycket 1–5 och 7 samt tredje stycket anser Finansinspektionen att det inte är nödvändigt att informationen ingår i verksamhetsplanen, utan att det är tillräckligt att den framgår av ansökan. Bestämmelser om detta förs därför in i den nya 3 kap. 9 b §, samtidigt som 3 kap. 16 § justeras på motsvarande sätt. Detta innebär en regellättnad för förvaltarna.

Genomförande av nya krav på verksamhetsplanens innehåll när det gäller hållbarhetsrelaterade upplysningar

Finansinspektionen genomför det nya kravet i artikel 7.2 c i AIFM-direktivet genom en ny bestämmelse – 3 kap. 15 a § – i fondföreskrifterna. Bestämmelsen innebär att en AIF-förvaltare i verksamhetsplanen ska redogöra för hur den avser att fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar, samt lämna en detaljerad beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som förvaltaren kommer använda för det ändamålet. I artikel 7.2 c anges att beskrivningen ska avse *lämpliga* mänskliga resurser och tekniska resurser. Finansinspektionen anser dock att det är tillräckligt att i föreskrifterna ange att förvaltaren ska beskriva sina resurser. Inspektionen anser också att det är tydligare att använda uttrycket *personalresurser* än *mänskliga resurser*.

Förfaranden och riktlinjer som ska bifogas till ansökan

De ändringar i LVF och LAIF som riksdagen har beslutat om innebär att AIF-förvaltare, vid förvaltning av specialfonder och andra öppna alternativa investeringsfonder, ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg för att hantera fondens likviditet (5 kap. 2 § tredje stycket LVF eller 8 kap. 3 a § LAIF). På samma sätt som för fondbolag och av samma skäl (se avsnitt 2.1.1.1) ska en förvaltares ansökan om tillstånd innehålla de riktlinjer och förfaranden som förvaltaren ska ha enligt 5 kap. 2 § tredje stycket LVF eller 8 kap. 3 § fjärde stycket LAIF. Ändringar med den innebörden görs i 3 kap. 3 § AIF-föreskrifterna.

2.2.1.2 Lämplighetsprövning av ledningen och av de personer som beslutar om verksamhetens inriktning

Finansinspektionens ställningstagande: En AIF-förvaltare ska i sin ansökan lämna uppgifter om de personer som beslutar om förvaltarens verksamhetsinriktning och genom vilka förvaltaren uppfyller kravet i 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF. Vilka uppgifter som ska lämnas ska framgå av en ny bilaga – bilaga 4 a – till AIF-föreskrifterna. Uppgifter enligt den nya bilagan behöver dock inte lämnas om förvaltaren är skyldig att lämna uppgifter om samma person enligt bilaga 4 till AIF-föreskrifterna.

AIF-förvaltaren ska också ange i verksamhetsplanen vilka personer som beslutar om verksamhetsinriktningen.

Bilaga 4 ska kompletteras på ett sådant sätt att Finansinspektionen får in de uppgifter som behövs för att göra en lämplighetsprövning av en person som ska ingå i förvaltarens ledning, men som också ska besluta om verksamhetsinriktningen enligt 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* och *Sveriges advokatsamfund* har samma synpunkter på förslaget som när det gäller det motsvarande förslaget till ändring i fondföreskrifterna (se avsnitt 2.1.1.2)

Finansinspektionens skäl: De nyligen beslutade ändringarna i LAIF innebär att en AIF-förvaltares verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften. Personerna ska vidare ha hemvist inom EES och antingen vara heltidsanställda av förvaltaren eller vara verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och ha åtagit sig att leda verksamheten på heltid (3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF). Ändringen syftar till att genomföra artikel 8.1 b i AIFM-direktivet i dess nya lydelse.

För att Finansinspektionen ska kunna pröva om kravet i 3 kap. 3 § första stycket 5 är uppfyllt behöver ett företag som ansöker om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond eller utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer lämna vissa uppgifter i sin ansökan om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning och genom vilka företaget avser att uppfylla lagens krav. Vissa uppgifter om dessa personer behöver även lämnas i den verksamhetsplan som enligt

3 kap. 5 § 3 LAIF ska ingå i ansökan.⁷⁵ Bestämmelser om detta införs därför i 3 kap. 9 a, 13 och 13 a §§ AIF-föreskrifterna.

När det gäller frågan om vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och verksamhetsplanen konstaterar Finansinspektionen att det nya kravet i 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF motsvarar det nya kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF. För att kunna pröva om kravet är uppfyllt behöver Finansinspektionen därmed få motsvarande uppgifter som vid en prövning av om kravet i 2 kap. 1 § 5 LVF är uppfyllt (se vidare avsnitt 2.1.1.2). Vad gäller de synpunkter som *Fondbolagens förening* och *Advokatsamfundet* för fram gör Finansinspektionen ingen annan bedömning när det gäller de nya bestämmelserna i AIF-föreskrifterna än vad inspektionen har gjort när det gäller fondföreskrifterna.

2.2.1.3 Centralt funktionsansvarig

Finansinspektionens ställningstagande: En centralt funktionsansvarig ska anges i verksamhetsplanen om AIF-förvaltaren har utsett en sådan.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: I 3 kap. AIF-föreskrifterna finns det bestämmelser om att en AIF-förvaltare i sin verksamhetsplan ska ange vem som är centralt funktionsansvarig (31 §). Av motsvarande skäl som beskrivs i avsnitt 2.1.1.1 när det gäller fondbolag ändrar Finansinspektionen i 3 kap. 31 § AIF-föreskrifterna för att förtydliga att en centralt funktionsansvarig ska anges i verksamhetsplanen endast om en AIF-förvaltare har utsett en sådan person.

2.2.1.4 Verksamhetsplanens innehåll avseende långivning

Finansinspektionens ställningstagande: En AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta långivande fonder ska redogöra översiktligt för verksamheten i verksamhetsplanen.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

⁷⁵ Av artikel 7.2 c i AIFM-direktivet framgår att en ansökan ska innehålla en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur som bland annat innehåller uppgifter om hur den avser att uppfylla sina skyldigheter enligt bland annat kapitel II, vilket omfattar de nya kraven i artikel 8.1 b i direktivet.

Finansinspektionens skäl: De av riksdagen beslutade ändringarna i LAIF innebär att det införs nya bestämmelser om långivande alternativa investeringsfonder (se 8 a kap. LAIF). Eftersom förvaltning av långivande fonder omfattas av särskilda regler i LAIF bör en AIF-förvaltare som förvaltar, eller avser att förvalta, sådana fonder lämna information om den verksamheten i verksamhetsplanen. Det är dock tillräckligt om informationen är översiktlig. En bestämmelse om detta införs i en ny paragraf, 3 kap. 36 a §, i AIF-föreskrifterna.

2.2.2 Anmälan om väsentlig ändring

2.2.2.1 Ändringar som gäller vilka personer som beslutar om verksamhetsinriktningen

Finansinspektionens ställningstagande: En AIF-förvaltares anmälan om en väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 § LAIF ska innehålla de uppgifter som framgår av den nya bilaga 4 a till AIF-föreskrifterna, om ändringen innebär att förvaltaren ska uppfylla kravet i 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF genom en ny person. Detta gäller om förvaltaren inte samtidigt ska lämna uppgifter enligt bilaga 4 för samma person.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* efterfrågar - på motsvarande sätt som när det gäller fondbolag - ett förtydligande av att förvaltare som redan har anmält två ledningspersoner för ledningsprövning ska anses uppfylla kravet i 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF och att en underrättelse ska ske först när någon av dessa personer har bytts ut.

Finansinspektionens skäl: Som framgår av avsnitt 2.2.1.2 innebär de av riksdagen beslutade ändringarna i LAIF att det införs ett nytt krav i fråga om personer som beslutar om en AIF-förvaltares verksamhetsinriktning (3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF). AIF-förvaltaren ska uppfylla kravet dels för att kunna få tillstånd, dels vid varje tidpunkt efter att tillstånd har beviljats.⁷⁶

AIF-förvaltare har en skyldighet att anmäla väsentliga ändringar till Finansinspektionen (3 kap. 10 § LAIF). För att inspektionen ska kunna följa upp att förvaltarna uppfyller det krav som ställs på personer som beslutar om verksamhetsinriktningen, behöver en förvaltare som anmäler en väsentlig ändring som gäller en sådan person lämna samma uppgifter till inspektionen som när kravet ska prövas inom ramen för en ansökan. En bestämmelse om detta förs in i 3 kap. AIF-föreskrifterna (nya 3 kap. 39 a §). För att undvika att förvaltare ska bli skyldiga att lämna samma uppgifter två gånger, ska

⁷⁶ Se prop. 2025/26:186 s. 187.

skyldigheten att lämna uppgifter enligt den nya bilaga 4 a bara gälla i de fall då personen inte också ska ledningsprövas. I sådana fall följer det nämligen av 3 kap. 39 § AIF-föreskrifterna att uppgifter ska lämnas enligt bilaga 4. De nya bestämmelserna är i linje med de ändringarna som görs när det gäller fondbolag (se avsnitt 2.1.3.3). Vad gäller den synpunkt som Fondbolagens förening för fram gör Finansinspektionen samma bedömning som när det gäller motsvarande synpunkt på fondföreskrifterna.

2.2.2.2 Nya fonder och ändrade regelverk

Finansinspektionens ställningstagande: En anmälan om en väsentlig ändring som innebär att ytterligare en alternativ investeringsfond ska förvaltas – eller att fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond ska ändras i väsentligt avseende – ska innehålla en verksamhetsplan som har uppdaterats med ändringen.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Enligt 3 kap. 40 § första stycket AIF-föreskrifterna ska en AIF-förvaltares anmälan om väsentliga ändringar enligt 3 kap. 10 § LAIF innehålla fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk för fonden om ändringen innebär att ytterligare en alternativ investeringsfond ska förvaltas. Samma sak gäller om ändringen innebär att fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond ska ändras i väsentligt avseende. Anmälan behöver däremot inte innehålla någon uppdaterad verksamhetsplan (3 kap. 40 § andra stycket).

Finansinspektionen anser att det inom ramen för inspektionens tillsynsverksamhet finns behov av att löpande ta del av en AIF-förvaltares uppdaterade verksamhetsplan vid ändringar av större betydelse.⁷⁷ En underrättelse från en AIF-förvaltare som innehåller en uppdaterad verksamhetsplan ger Finansinspektionen en bättre inblick i förvaltarens verksamhet. Finansinspektionen ändrar därför 3 kap. 40 § AIF-föreskrifterna på så sätt att en anmälan om en väsentlig ändring som innebär att en ny fond ska förvaltas – eller att regelverk som nämnts ovan ska ändras i väsentligt avseende – även ska innehålla en uppdaterad verksamhetsplan.

2.2.2.3 Förvaltning av en öppen långivande alternativ investeringsfond

Finansinspektionens ställningstagande: En anmälan om en väsentlig ändring som innebär att en AIF-förvaltare ska förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond

⁷⁷ Jfr 33 kap. 2 och 3 §§ och nya 3 kap. 9 § fondföreskrifterna.

ska innehålla information om hur förvaltaren uppfyller kraven i 8 a kap. 9 § andra stycket 1 LAIF. Anmälan ska även innehålla fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk för fonden och en verksamhetsplan som har uppdaterats med ändringen.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Av nya bestämmelser i LAIF framgår att det inte krävs någon underrättelse om att en AIF-förvaltare avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond, om förvaltaren har lämnat in en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 § (8 a kap. 9 § andra stycket 2 LAIF). För att Finansinspektionen, utifrån en sådan anmälan, ska kunna göra en bedömning av om fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy behöver förvaltaren i anmälan ange hur den uppfyller de krav som ställs i detta avseende (8 a kap. 9 § första stycket 1 LAIF). Av samma skäl som framgår av avsnitt 2.2.2.2 ovan bör anmälan även innehålla en uppdaterad verksamhetsplan. Eftersom Finansinspektionen behöver kontrollera att det finns fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk för fonden behöver anmälan därutöver innehålla sådana handlingar. Bestämmelser om detta ska föras in i en ny paragraf, 3 kap. 41 §.

2.2.3 Svenska AIF-förvaltares marknadsföring inom ramen för program för andelsägande eller sparande

Finansinspektionens ställningstagande: En AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond till sådana icke-professionella investerare i Sverige som avses i 4 kap. 4 a § LAIF ska innehålla en redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven som anges i 4 kap. 4 a § 1 och 2 LAIF, en verksamhetsplan med uppgifter om vilken alternativ investeringsfond som ska marknadsföras och var denna är etablerad, samt den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. Ansökan ska även innehålla information om vilka åtgärder AIF-förvaltaren har fastställt och vidtagit för att förhindra att andelar eller aktier i den alternativa investeringsfonden marknadsförs till andra icke-professionella investerare än sådana som anges i 4 kap. 4 a § LAIF.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Av en ny bestämmelse i LAIF följer att en auktoriserad svensk AIF-förvaltare, efter ansökan hos Finansinspektionen, kan beviljas tillstånd att – under vissa förutsättningar – marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd alternativ investeringsfond, som är etablerad i Sverige, till icke-professionella investerare i Sverige som är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern (4 kap. 4 a § LAIF).

För att underlätta AIF-förvaltarnas arbete med att ta fram ansökningar och Finansinspektionens arbete med att handlägga dessa, för inspektionen in bestämmelser i AIF-föreskrifterna om vad en ansökan om tillstånd till marknadsföring ska innehålla. När det gäller kraven på innehållet kan det konstateras att Finansinspektionen behöver kunna kontrollera att det är fråga om en sådan alternativ investeringsfond som avses i 4 kap. 4 a § LAIF. En ansökan behöver därför innehålla en verksamhetsplan med uppgifter om vilken alternativ investeringsfond som ska marknadsföras och var den är etablerad. Finansinspektionen behöver även kunna bedöma om AIF-förvaltaren kan förväntas komma att uppfylla de krav som gäller för marknadsföringen enligt 4 kap. 4 a § första stycket 1–3 LAIF. För denna bedömning behöver Finansinspektionen få en redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven i 4 kap. 4 a § första stycket 1 och 2. Finansinspektionen behöver även få del av fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. Härutöver behöver inspektionen få information om vilka åtgärder förvaltaren har vidtagit för att förhindra marknadsföring till andra investerare än de som tillåts enligt LAIF.

Bestämmelserna om ansökans innehåll ska föras in i en ny paragraf, 4 kap. 4 a §, i AIF-föreskrifterna.

2.2.4 Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige

2.2.4.1 EES-baserade AIF-förvaltare

Finansinspektionens ställningstagande: En utländsk EES-baserad AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond till sådana icke-professionella investerare i Sverige som avses i 5 kap. 6 a § LAIF ska innehålla ett intyg från den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland om att förvaltaren i hemlandet har ett sådant tillstånd som avses i AIFM-direktivet. Vidare ska ansökan innehålla en redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven som anges i 5 kap. 6 a § 1 och 2 LAIF, en verksamhetsplan med uppgifter om vilken alternativ investeringsfond som ska marknadsföras och var denna är etablerad samt den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. Ansökan ska även innehålla information om vilka åtgärder AIF-förvaltaren har fastställt och vidtagit för att förhindra att andelar eller aktier i den alternativa investeringsfonden

marknadsförs till andra icke-professionella investerare än sådana som anges i 5 kap. 6 a § LAIF.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Av en ny bestämmelse i LAIF följer att en EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i AIFM-direktivet kan ansöka hos Finansinspektionen om tillstånd att – under vissa förutsättningar – marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltrad alternativ investeringsfond som är etablerad i Sverige till icke-professionella investerare i Sverige som är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern (5 kap. 6 a § LAIF).

För att säkerställa att Finansinspektionen får in de uppgifter som är nödvändiga för att bedöma om ett tillstånd kan meddelas – och underlätta såväl AIF-förvaltares som inspektionens arbete med ansökningar om sådana tillstånd – anser inspektionen att det ska anges i AIF-föreskrifterna vad en ansökan om marknadsföringstillstånd ska innehålla. Enligt inspektionens mening bör ansökan innehålla motsvarande uppgifter som en sådan ansökan som behandlas i avsnitt 2.2.3. Utöver detta ska en EES-baserad AIF-förvaltare lämna in ett intyg från sin hemlandsmyndighet som visar att förvaltaren har ett sådant tillstånd som krävs enligt 5 kap. 6 a § LAIF. Bestämmelserna om ansökans innehåll ska placeras i en ny paragraf, 5 kap. 3 a §, i AIF-föreskrifterna.

2.2.4.2 Icke EES-baserade AIF-förvaltare

Finansinspektionens ställningstagande: En ansökan om marknadsföringstillstånd enligt 5 kap. 10 § LAIF ska endast behöva innehålla en *kort* redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven i 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. och 13 kap. 2–5 §§ LAIF. Kravet på att en sådan ansökan ska innehålla en årsberättelse ska tas bort. När 13 kap. 2 § LAIF upphör att gälla ska kravet på att ansökan ska innehålla en kort redogörelse för hur förvaltaren avser att uppfylla kraven i den bestämmelsen ersättas med ett krav på att kort redogöra för hur förvaltaren avser att uppfylla de nya rapporteringskraven i 16 kap. AIF-föreskrifterna.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare som marknadsför en alternativ investeringsfond i Sverige enligt 5 kap. 10, 11 eller 12 § LAIF ska lämna uppgifter till Finansinspektionen enligt 16 kap. 7 a–7 c och 9 a §§.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, enligt 5 kap. 10 § LAIF, ansöka hos Finansinspektionen om att marknadsföra en alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Finansinspektionen har meddelat föreskrifter om vad en sådan ansökan ska innehålla (5 kap. 9 § AIF-föreskrifterna). Enligt föreskrifterna ska ansökan bland annat innehålla en redogörelse för hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla kraven i 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§ LAIF (5 kap. 9 § 1). Ansökan ska också innehålla en årsberättelse (5 kap. 9 § 6).

Finansinspektionen får bevilja tillstånd till marknadsföring om det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§ LAIF (5 kap. 10 § 1 LAIF). För prövningen av om denna förutsättning är uppfylld är det, enligt Finansinspektionens mening, tillräckligt att förvaltaren lämnar en kort redogörelse för hur den uppfyller kraven i de aktuella bestämmelserna. Det är vidare tillräckligt att det i fondens informationsbroschyr finns information om den senaste årsberättelsen. Hela årsberättelsen behöver däremot inte ges in. Finansinspektionen ändrar därför 5 kap. 9 § AIF-föreskrifterna på så sätt att det endast behöver lämnas en *kort* redogörelse för hur förvaltaren uppfyller kraven i de bestämmelser som anges där. Samtidigt tas kravet på att ansökan ska innehålla en årsberättelse bort.

De av riksdagen beslutade ändringarna i LAIF innebär att 13 kap. 2 § upphör att gälla den 16 april 2027. Bestämmelsen genomför artikel 24 i AIFM-direktivet om rapporteringskrav. I propositionen En starkare fondmarknad anges att dessa regler i stället bör genomföras på föreskriftsnivå.⁷⁸ Med anledning av detta har det gjorts en följdändring i 5 kap. 10 § LAIF, som innebär att det blir en förutsättning för tillstånd att det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med föreskrifter som Finansinspektionen har meddelat om AIF-förvaltares skyldighet att lämna upplysningar till inspektionen om sin verksamhet.

Av avsnitt 2.2.9 framgår att Finansinspektionen genomför kraven på rapportering i artikel 24 i AIFM-direktivet genom att införa nya bestämmelser i 16 kap. AIF-föreskrifterna. Kravet på att en AIF-förvaltare ska lämna en kort redogörelse för hur den uppfyller kraven i 13 kap. 2 § LAIF ska därför – när 13 kap. 2 § LAIF upphöra att gälla – ersättas med ett krav på att redogöra för hur kraven i de nya bestämmelserna i 16 kap. AIF-föreskrifterna uppfylls.

⁷⁸ Prop. 2025/26:186 s. 186.

Eftersom rapporteringskraven ska genomföras på föreskriftsnivå, och gälla även för icke EES-baserade AIF-förvaltare, behöver det införas bestämmelser om detta i föreskrifterna⁷⁹. Detta görs genom att en hänvisning till 16 kap. 7 a–7 c och 9 a §§ läggs till i 1 kap. 7 och 8 §§ AIF-föreskrifterna.

2.2.5 Kapitalbas hos AIF-förvaltare

Finansinspektionens ställningstagande: Hänvisningarna till 3 kap. 2 och 3 §§ tillsynsföreskrifterna ska tas bort från bestämmelsen i 7 kap. 1 § AIF-föreskrifterna, om vilka poster som en AIF-förvaltare får räkna in i kapitalbasen. Samtidigt ska bestämmelsen förtydligas.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Fondbolagens förening efterfrågar ett förtydligande av om borttagandet av hänvisningarna till tillsynsföreskrifterna innebär en ändring i sak. Övriga remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Enligt 7 kap. 1 § AIF-föreskrifterna får en AIF-förvaltare i sin kapitalbas räkna in de poster som ingår i kapitalbasen enligt vissa artiklar i tillsynsförordningen samt 3 kap. 1–3 §§ tillsynsföreskrifterna. Av samma skäl som när det gäller motsvarande bestämmelse i fondföreskrifterna tas hänvisningarna till tillsynsföreskrifterna bort i 7 kap. 1 § AIF-föreskrifterna (se avsnitt 2.1.4). Detta innebär inte någon ändring i sak. På motsvarande sätt som i fondföreskrifterna görs också ett förtydligande av vilka poster som får räknas in i kapitalbasen.

2.2.6 Specialfonder

2.2.6.1 Innehållet i en ansökan om godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionens ställningstagande: Bestämmelserna i 2 a kap. fondföreskrifterna om innehållet i en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser, ska också gälla för en AIF-förvaltares ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser för en specialfond.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

⁷⁹ Jfr prop. 2025/26:186 s. 302.

Finansinspektionens skäl: Som framgår av avsnitt 2.1.2 inför Finansinspektionen nya bestämmelser i fondföreskrifterna om vad ett fondbolags ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser för en värdepappersfond ska innehålla. För en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond gäller, i fråga om fondbestämmelser, samma regler som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond (se 12 kap. 3 § LAIF och 12 kap. 1 § AIF-föreskrifterna). De nya bestämmelserna om innehållet i en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser bör därför gälla även för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Regler om detta förs in i en ny bestämmelse i 12 kap. AIF-föreskrifterna (1 §, ny lydelse).

2.2.6.2 Rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde

Finansinspektionens ställningstagande: Bestämmelsen om att en AIF-förvaltare ska ha rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde upphävs.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Enligt de av riksdagen beslutade lagändringarna ska den nuvarande regleringen av justerat fondandelsvärde, som gäller för specialfonder, upphöra att gälla. Det följer av 12 kap. 7 a § AIF-föreskrifterna att AIF-förvaltare ska ha vissa rutiner för tillämpningen av ett justerat fondandelsvärde. Eftersom nuvarande lagregler om justerat fondandelsvärde upphävs, ska även 12 kap. 7 a § AIF-föreskrifterna upphävas.

2.2.6.3 Informationsbroschyr och årsberättelse

Finansinspektionens ställningstagande: Informationsbroschyren och årsberättelsen ska innehålla samma information om likviditetshanteringsverktyg för en specialfond som för en värdepappersfond.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: I 12 kap. 7 och 10 §§ LAIF samt 12 kap. 13 § och 13 kap. 6 § AIF-föreskrifterna finns bestämmelser om vad en specialfonds informationsbroschyr och årsberättelse ska innehålla. Bestämmelserna innebär att reglerna om innehållet i informationsbroschyren och årsberättelsen i stort sett är desamma för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond som för ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond. Bestämmelserna om likviditetshanteringsverktyg i 5 kap. 2 a § LVF gäller vidare såväl

för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder som för fondbolag.⁸⁰ Det är därför lämpligt att de bestämmelser som Finansinspektionen inför om innehållet i informationsbroschyren och årsberättelsen för värdepappersfonder (se avsnitt 2.1.11 och 2.1.12), även ska gälla för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Finansinspektionen gör därför in en hänvisning till den nya 29 kap. 19 a § fondföreskrifterna i 13 kap. 6 § AIF-föreskrifterna, som anger vilka bestämmelser i fondföreskrifterna som gäller för en informationsbroschyr för en specialfond. När det gäller innehållet i årsberättelsen krävs inga ändringar i AIF-föreskrifterna, eftersom 12 kap. 13 § redan innehåller en hänvisning till 31 kap. 48 b § fondföreskrifterna.

2.2.7 Långgivande verksamhet

Finansinspektionens ställningstagande: En ansökan om att förlänga tidsfristen för när investeringsgränsen ska börja tillämpas ska innehålla en motiverad investeringsplan.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: De av riksdagen beslutade ändringarna i LAIF innebär att det har införts ett krav på riskspridning vid långgivning från en alternativ investeringsfond till vissa finansiella företag. I lagen kallas det nya kravet för investeringsgräns. AIF-förvaltare ska börja tillämpa kravet inom en viss tidsfrist, som anges i lagen. Finansinspektionen får dock, efter ansökan från en förvaltare, förlänga tidsfristen med högst ett år, om det finns särskilda skäl (8 a kap. 3 § LAIF).

I propositionen En starkare fondmarknad uttalas att Finansinspektionens bedömning av om det finns särskilda skäl bör grunda sig på särdragen och egenskaperna hos de tillgångar som fonden ska investera i.⁸¹ Bestämmelsen i 8 a kap. 3 § LAIF genomför artikel 15.4d i AIFM-direktivet. Enligt den artikeln får en förlängning godkännas i undantagsfall, efter inlämnande av en vederbörligen motiverad investeringsplan. Mot denna bakgrund bedömer Finansinspektionen att en ansökan behöver innehålla en motiverad investeringsplan, för att inspektionen ska kunna bedöma om det finns sådana särskilda skäl som krävs för att en ansökan om förlängning av tidsfristen ska kunna beviljas. En bestämmelse om detta införs i en ny paragraf, 8 a kap. 1 §, i AIF-föreskrifterna.

⁸⁰ 12 kap. 13 § andra stycket LAIF och prop. 2025/26:186 s. 207.

⁸¹ Prop. 2025/26:186 s. 136.

2.2.8 Information om arbetet för att förhindra intressekonflikter vid förvaltning på initiativ av en tredje part

Finansinspektionens ställningstagande: Innan en AIF-förvaltare börjar förvalta en alternativ investeringsfond på initiativ av en tredje part, ska förvaltaren lämna en detaljerad redogörelse till Finansinspektionen för hur förvaltaren avser att uppfylla kraven på att vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och för att identifiera, hantera och redovisa de konflikter som trots detta uppkommer. Förvaltaren ska särskilt redogöra för hur den ska arbeta för att förhindra intressekonflikter. Den ska även redogöra för hur den ska identifiera konflikter som ändå uppstår samt hur den ska hantera, övervaka och, i förekommande fall, informera om sådana intressekonflikter. Förvaltaren ska även bifoga dokumentation till stöd för de uppgifter som bolaget lämnar i redogörelsen.

En AIF-förvaltare som redan förvaltar en alternativ investeringsfond på initiativ av en tredje part vid ikraftträdandet, ska senast den 30 december 2026 lämna motsvarande uppgifter och handlingar gällande sitt arbete med intressekonflikter.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* har samma synpunkter på förslaget som på det motsvarande förslaget när det gäller fondbolag (se avsnitt 2.1.13).

Finansinspektionens skäl: Genom ändringsdirektivet införs särskilda krav i artikel 14.2a i AIFM-direktivet på att AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta en alternativ investeringsfond på initiativ av en tredje part – inbegripet fall där den alternativa investeringsfonden använder en initiativtagande tredje parts namn eller där en AIF-förvaltare delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part – ska lämna detaljerade förklaringar och belägg för att det uppfyller vissa krav i direktivet avseende intressekonflikter till den behöriga myndigheten i sin hemlandsstat. De krav som avses har genomförts i 8 kap. 19 § första stycket och 20 § LAIF.⁸² Av dessa bestämmelser framgår att en AIF-förvaltare ska vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och för att identifiera, hantera och redovisa dem som trots detta uppkommer. Om de åtgärder som förvaltaren har vidtagit inte är tillräckliga för att förhindra att investerarnas intressen kan komma att skadas, ska förvaltaren tydligt informera investerarna om arten av eller orsaken till intressekonflikterna innan förvaltaren utför några tjänster för deras räkning samt vidta åtgärder för att förebygga de problem som orsakar att investerares intressen kan komma att skadas.

⁸² Se prop. 2012/13:155 s. 254 och 255.

Enligt de nya reglerna i artikel 14.2a i direktivet ska förvaltaren särskilt ange vilka rimliga åtgärder den har vidtagit för att förhindra intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet med den tredje parten eller, om dessa intressekonflikter inte kan förhindras, hur den identifierar, hanterar, övervakar och, i tillämpliga fall, redovisar dessa intressekonflikter för att förhindra att de inverkar negativt på den alternativa investeringsfonden och investerarnas intressen.

I propositionen En starkare fondmarknad har regeringen uttalat att de nya kraven på att lämna information om hanteringen av intressekonflikter bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.⁸³ Finansinspektionen inför därför nya bestämmelser i 16 kap. AIF-föreskrifterna (1 a och 1 b §§), som genomför de nya kraven i artikel 14.2a i LAIF.

De nya kraven i artikel 14.2a i AIFM-direktivet motsvarar de nya krav som ställs i artikel 14.2a i Ucits-direktivet. I avsnitt 2.1.13 behandlas frågan om hur artikel 14.2a i Ucits-direktivet ska genomföras i fondföreskrifterna. Enligt Finansinspektionen ska kraven i AIFM-direktivet genomföras på i huvudsak samma sätt. I fråga om AIF-föreskrifterna bedömer Finansinspektionen dock att det inte finns anledning att byta ut ordet investerare, som används i artikel 14.2a i AIFM-direktivet, mot fondandelsägare. Detta eftersom ordet investerare används i de bestämmelser i LAIF som de nya kraven knyter an till. Vad gäller de synpunkter som Sveriges advokatsamfund för fram gör Finansinspektionen ingen annan bedömning när det gäller de nya bestämmelserna i AIF-föreskrifterna än vad inspektionen har gjort när det gäller fondföreskrifterna.

2.2.9 Rapporteringskrav

Finansinspektionens ställningstagande: En AIF-förvaltare ska – för var och en av de alternativa investeringsfonder som den förvaltar – rapportera viss information till Finansinspektionen. Uppgifterna ska lämnas regelbundet i enlighet med de tekniska standarder som avses i artikel 24.5a i AIFM-direktivet, om inte annat följer av kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet⁸⁴ eller av 16 kap. 8 eller 9 § AIF-föreskrifterna.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

⁸³ Prop. 2025/26:186 s. 187.

⁸⁴ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn.

Finansinspektionens skäl:

Ändringsdirektivet innebär att vissa rapporteringskrav i AIFM-direktivet förändras

Genom ändringsdirektivet görs ändringar i vissa regler om rapporteringskrav i AIFM-direktivet. Kraven innebär att AIF-förvaltare ska rapportera viss information till de behöriga myndigheterna i förvaltarens hemmedlemsstat (artikel 24 i AIFM-direktivet). Rapporteringskraven i AIFM-direktivet, i dess tidigare lydelse, har i svensk rätt genomförts i 13 kap. 2 § LAIF.⁸⁵ De av riksdagen beslutade ändringarna i LAIF innebär att 13 kap. 2 § upphör att gälla den 16 april 2027. I den bakomliggande propositionen uttalas att dessa krav i stället bör genomföras på föreskriftsnivå.⁸⁶

Kraven på rapportering i artikel 24 i AIFM-direktivet motsvarar i stort sett de krav på rapportering som har förts in i artikel 20a i Ucits-direktivet och som behandlas i avsnitt 2.1.14. Vissa skillnader finns dock när det gäller rapporteringen av uppgifter som rör hanteringen av fondernas likviditet. På den punkten anges i AIFM-direktivet att förvaltaren, för varje alternativ investeringsfond som den förvaltar, ska lämna information om den procentuella andel av den alternativa investeringsfondens tillgångar för vilka särskilda ordningar gäller på grund av deras illikvida natur, samt eventuella nya ordningar för fondens likviditetshantering (artikel 24.2 a och b).

Av artikel 24.5a och 24.5b framgår att kommissionen, på motsvarande sätt som när det gäller Ucits-direktivet, får anta tekniska standarder för tillsyn och genomförande av rapporteringskraven. Kommissionen får bland annat specificera frekvens, tidpunkt och format för rapportering.

Rapporteringskraven bör genomföras i 16 kap. AIF-föreskrifterna

För att genomföra rapporteringskraven i artikel 24 i AIFM-direktivet inför Finansinspektionen nya bestämmelser om rapportering i 16 kap. AIF-föreskrifterna (7 a–7 c §§). De nya bestämmelserna utformas på motsvarande sätt som de bestämmelser i fondföreskrifterna som syftar till att genomföra artikel 20a i Ucits-direktivet (se avsnitt 2.1.14).

När det gäller kravet i artikel 24.2 e i AIFM-direktivet på att förse behöriga myndigheter med resultaten av de stresstester som utförs i enlighet med artiklarna 15.3 b och 16.1 andra stycket i AIFM-direktivet konstaterar Finansinspektionen att stresstester nämns i artikel 15.3 b i AIFM-direktivet, som avser riskhantering, men inte i 8 kap. 4 § tredje stycket LAIF, som genomför artikeln. Regler om stresstester finns också i artiklarna 40.3 b och 45.3 c i kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet som

⁸⁵ Se prop. 2012/13:155 s. 504.

⁸⁶ Prop. 2025/26:186 s. 186.

närmare specificerar vad en AIF-förvaltare ska iaktta i sin riskhantering för att uppfylla artikel 15 i AIFM-direktivet. Vidare nämns stresstester både i artikel 16.1 andra stycket i AIFM-direktivet, som avser likviditetshandling, och i 8 kap. 3 § LAIF som genomför artikeln. Finansinspektionen bedömer att åtminstone resultatet av dessa stresstester omfattas av rapporteringskravet. Det är dock möjligt att AIF-förvaltare utför ytterligare stresstester inom ramen för sitt system för likviditets- och riskhantering enligt 8 kap. 3 och 4 §§ LAIF. I slutänden kommer omfattningen av detta rapporteringskrav behöva bedömas utifrån de kommande tekniska standarderna.

Rapportering ska ske regelbundet i enlighet med tekniska standarder

De ändrade och nya rapporteringskraven i artikel 24 i AIFM-direktivet ska, till skillnad från övriga ändringar i direktivet, tillämpas först från och med den 16 april 2027 (artikel 3.1 andra stycket i ändringsdirektivet).

Av direktivet framgår att informationen ska lämnas regelbundet, men inte när och med vilken frekvens. Däremot framgår, som nämnts ovan, att kommissionen får anta tekniska standarder där kommissionen får specificera frekvens och tidpunkt för rapporteringen. Kommissionen får även specificera de närmare uppgifterna i den information som ska rapporteras, format och datastandarder för rapporterna och metoderna och arrangemangen för inlämning av rapporterna.

Några tekniska standarder finns ännu inte på plats. Enligt direktivet ska förslag till tekniska standarder utarbetas av Esmå och läggas fram för kommissionen senast den 16 april 2027, det vill säga samma dag som reglerna ska börja tillämpas.

Av samma skäl som när det gäller fondföreskrifterna bedömer Finansinspektionen att det inte i nuläget bör införas nationella regler om när och hur ofta rapportering ska ske enligt de regler i AIF-föreskrifterna som genomför de nya kraven på rapportering i AIFM-direktivet. Samtidigt är det angeläget att säkerställa en kontinuerlig rapportering av de uppgifter som förvaltare i dag är skyldiga att rapportera enligt 13 kap. 2 § LAIF och som även kommer att omfattas av rapporteringsskyldigheten i AIF-föreskrifterna. När det gäller dessa uppgifter konstaterar Finansinspektionen att frågan om när och hur ofta rapportering ska ske i dag regleras dels i artikel 110 i kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet, dels i 16 kap. 8 och 9 §§ AIF-föreskrifterna. Med all sannolikhet kommer ändringar göras i den delegerade förordningen senast i samband med att tekniska standarder antas. Så länge som artikel 110 gäller bör dock även 16 kap. 8 och 9 §§ AIF-föreskrifterna lämnas oförändrade.

För att göra det tydligt att de uppgifter som nu omfattas av rapporteringskraven i LAIF och som ska omfattas av rapporteringskraven i 16 kap. AIF-föreskrifterna tills vidare ska lämnas på samma sätt som i dag, anser Finansinspektionen att det ska föras in en

upplysningsbestämmelse i AIF-föreskrifterna, som hänvisar till den delegerade förordningen (nya 16 kap. 7 d §). Det ska också anges i AIF-föreskrifterna att rapportering ska ske enligt den kommande tekniska standarden för tillsyn, om inget annat följer av kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet eller av 16 kap. 8 och 9 §§ AIF-föreskrifterna (nya 16 kap. 9 a §).

De nya bestämmelserna kommer behöva ses över så snart det finns mer information om hur de tekniska standarderna kan förväntas komma att utformas och om eventuella ändringar i artikel 110 i kommissionens delegerade förordning. En av utgångspunkterna vid en sådan översyn bör, enligt Finansinspektionen, vara att säkerställa en kontinuerlig rapportering av de uppgifter som omfattas av rapporteringskrav redan i dag. Om artikel 110 i kommissionens delegerade förordning till AIFM-direktivet skulle upphöra att gälla innan de tekniska standarderna ska börja tillämpas, kan det alltså bli aktuellt för Finansinspektionen att föreskriva om att sådana uppgifter fortsatt ska lämnas på det sätt som följer av artikel 110 i dag.

2.3 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

2.3.1 Ikraftträdande

Finansinspektionens ställningstagande: De ändringar i fond- och AIF-föreskrifterna som gäller rapportering ska träda i kraft den 16 april 2027. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: De av riksdagen beslutade ändringarna i LVF och LAIF träder i huvudsak i kraft den 1 juli 2026. Ändringarna i bestämmelserna om motpartsexponering i 5 kap. 14 § LVF träder dock i kraft redan den 25 juni 2026, medan de ändringar i LAIF som motiveras av de ändrade reglerna om rapportering i artikel 24 i AIFM-direktivet träder i kraft först den 16 april 2027.

En lämplig utgångspunkt är att ändringarna i fond- och AIF-föreskrifterna ska träda i kraft vid samma tidpunkter som de lagändringar som de hänger samman med. Finansinspektionen beslutar därför att de ändringar som avser rapporteringskraven i artikel 20a i Ucits-direktivet och artikel 24 i AIFM-direktivet ska träda i kraft den 16 april 2027, vilket också är den dag då de nationella bestämmelser som genomför artiklarna ska börja tillämpas enligt ändringsdirektivet (se artikel 3.1). Övriga ändringar i fond- och

AIF-föreskrifterna ska träda i kraft den 1 juli 2026. Detta gäller alltså även de ändringar i fondföreskrifterna som avser beräkningen av motpartsexponering. Skälen för detta är att det inte bedöms ha någon praktisk betydelse att ändringarna träder i kraft något senare än de lagändringar som de knyter an till, samtidigt som tiden mellan kungörandet av föreskrifterna och ikraftträdandet annars skulle bli kortare än vad som kan anses vara motiverat.

2.3.2 Övergångsbestämmelser om justerat fondandelsvärde

Finansinspektionens ställningstagande: För ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt 4 kap. 10 b § LVF ska de nuvarande bestämmelserna om rutiner och informationsbroschyrens innehåll fortsätta gälla till dess att ett justerat fondandelsvärde inte längre får tillämpas i värdepappersfonden. Vidare ska de nuvarande bestämmelserna om innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser fortsätta gälla för räkenskapsår då ett fondbolag har tillämpat ett justerat fondandelsvärde. Motsvarande ska gälla för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll i sak. Vissa författningstekniska justeringar har dock gjorts.

Remissinstanserna: *Fondbolagens förening* anser att kravet på att årsberättelsen ska innehålla information om användningen av likviditetshanteringsverktyg bör gälla först för årsberättelsen för 2027, eftersom verktygen inte kan börja användas förrän i slutet av 2026.

Finansinspektionens skäl: I övergångsbestämmelserna till de ändringar i LVF som riksdagen har beslutat om anges att fondbolag som förvaltar en värdepappersfond och som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt nuvarande 4 kap. 10 b § LVF ska få fortsätta att göra det under en övergångsperiod. Övergångsbestämmelsen gäller även förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond.⁸⁷

Det framgår av avsnitt 2.1.5, 2.1.11 och 2.1.12 att Finansinspektionen upphäver bestämmelserna i fondföreskrifterna om att fondbolag som tillämpar ett justerat fondandelsvärde ska ha vissa rutiner och lämna viss information om det justerade fondandelsvärdet i informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser. Inspektionen upphäver även bestämmelsen i AIF-föreskrifterna om att

⁸⁷ Se punkt 2 i övergångsbestämmelser till LVF och prop. 2025/26:186 s. 257.

fondföreskrifternas regler om rutiner även ska gälla i fråga om AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder (se avsnitt 2.2.6.2).

Eftersom fondbolag, fondförvaltare och AIF-förvaltare kommer få fortsätta att tillämpa ett justerat fondandelsvärde under en övergångsperiod bör, enligt Finansinspektionens mening, nuvarande bestämmelser om rutiner, informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser fortsätta att gälla för berörda företag under en tid. Finansinspektionen för därför in övergångsbestämmelser i fondföreskrifterna som innebär att de nuvarande bestämmelserna om rutiner, informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser ska fortsätta att gälla för fondbolag och förvaltningsbolag. När det gäller rutiner och informationsbroschyrer ska bestämmelserna fortsätta gälla så länge som bolaget får tillämpa ett justerat fondandelsvärde. När det gäller innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser ska reglerna gälla för de räkenskapsår som ett justerat fondandelsvärde har tillämpats.

När det gäller AIF-föreskrifterna för Finansinspektionen in en övergångsbestämmelse som innebär att de ovan nämnda bestämmelserna om rutiner i fondföreskrifterna ska fortsätta gälla för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder, så länge som förvaltaren får tillämpa ett justerat fondandelsvärde. När det gäller innehållet i informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser behövs det inte några särskilda övergångsbestämmelser i AIF-föreskrifterna. Detta eftersom övergångsbestämmelserna i fondföreskrifterna, genom hänvisningar i 12 kap. 13 § och 13 kap. 6 § AIF-föreskrifterna till de bestämmelser som övergångsbestämmelserna avser, också gäller för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond (jfr prop. 2025/26:186 s. 207 och 257).

Fondbolagens förening lyfter frågan om de finns behov av övergångsbestämmelser med anledning av kravet på att årsberättelsen ska innehålla information om vilka likviditetshanteringsverktyg som har använts under det senaste räkenskapsåret, och för fram att många bolag inte kommer kunna börja tillämpa sådana verktyg förrän 2027. Enligt Finansinspektionens mening är sådana bestämmelser inte nödvändiga, eftersom ett bolag kan uppfylla kravet genom att ange att några sådana verktyg inte har använts.

2.3.3 Övergångsbestämmelser om rapporteringskrav

Finansinspektionens ställningstagande: Bestämmelserna i 33 kap. 9 § fondföreskrifterna och 16 kap. 6 § AIF-föreskrifterna i den nya lydelsen ska tillämpas första gången i fråga om den sammanställning som ska göras per den sista bankdagen i det tredje kvartalet 2026.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Finansinspektionens skäl: Av avsnitt 2.1.9 framgår att Finansinspektionen ändrar 33 kap. 9 § fondföreskrifterna och 16 kap. 6 § AIF-föreskrifterna på så sätt att den sammanställning som ska lämnas till Finansinspektionen enligt respektive paragraf ska innehålla information om motpartsexponering för sådana derivatinstrument som avses i 5 kap. 14 § LVF. Ändringarna träder i kraft den 1 juli 2026. Dagen för ikraftträdande ligger därmed efter referensdatumet för rapportering enligt de aktuella bestämmelserna, men före den dag då rapporteringen ska ske. För att undvika oklarheter om vad sammanställningen ska innehålla vid rapporteringen för andra kvartalet 2026 och för att ge bolagen viss tid att anpassa sin rapportering beslutar Finansinspektionen att den ändrade bestämmelsen ska tillämpas första gången i fråga om den sammanställning som ska göras per den sista bankdagen i det tredje kvartalet 2026.

3 Konsekvenser

3.1 Inledande ställningstaganden och utgångspunkter

I avsnitt 1.1 och 1.3 beskrivs vad Finansinspektionen vill uppnå med föreskriftsändringarna, vilka alternativa lösningar som finns och vilka följder det kan få om regleringen inte kommer till stånd.

För uppgifter om de bemyndiganden som ligger till grund för ändringarna och om ikraftträdande, se avsnitt 1.4 och 2.3.

I avsnitt 2.1.1.1, 2.1.13, 2.1.14, 2.2.1.1, 2.2.8 och 2.2.9 beskrivs ändringar som genomför ändringsdirektivet. Medlemsstaterna är skyldiga att genomföra ändringsdirektivet i den nationella lagstiftningen. Regeringen har i propositionen En starkare fondmarknad uttalat att vissa regler i direktivet bör genomföras på föreskriftsnivå. Finansinspektionen genomför dessa regler på ett så direktivnära sätt som möjligt. Konsekvenserna av dessa ändringar är en effekt av ändringsdirektivet och behandlas därför inte närmare här (för en beskrivning av direktivets konsekvenser, se kommissionens konsekvensanalys⁸⁸).

Mot bakgrund av att ändringsdirektivet genomförs på ett direktivnära sätt bedömer Finansinspektionen att ändringarna överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. De föreskriftsändringar som syftar till att

⁸⁸ COM (2021) 721 final, SWD(2021) 340 final och SWD(2021) 341 final.

genomföra ändringsdirektivet innehåller inga krav som går utöver vad som följer av EU-rätten.

I avsnitt 2.1.8 beskrivs ändringar som avser innehållet i fondbestämmelserna. Ändringarna görs med anledning av kravet på att fondbolag ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg som ska kunna användas i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet. Av avsnittet framgår att de krav på innehållet i fondbestämmelserna som inspektionen ställer upp är mer precisa än kraven i Ucits-direktivet. I avsnittet redovisas även skälen för att i denna del införa krav som är mer precisa.

I avsnitt 2.1.11 och 2.1.12 beskrivs ändringar som avser innehållet i informationsbroschyren och årsberättelsen och som görs med anledning av att fondbolagen kommer kunna använda likviditetshanteringsverktyg i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet. När det gäller informationsbroschyren innebär ändringarna att inspektionen ställer upp krav på att lämna mer utförlig information än vad som uttryckligen följer av modul A i Ucits-direktivet. Även när det gäller innehållet i årsberättelsen kan de krav som införs anses gå längre än Ucits-direktivet. Skälen för att ställa upp krav som kan anses gå längre än direktivets krav redovisas i de nyss nämnda avsnitten.

Riksdagen har beslutat om ändringar i LVF och LAIF för att genomföra ändringsdirektivet i svensk rätt. Finansinspektionens föreskrifter innebär delvis preciseringar av de krav som följer av lagändringarna. Konsekvenserna av lagändringarna beskrivs i propositionen En starkare fondmarknad.⁸⁹ De konsekvenser som föreskriftsändringarna därutöver bedöms få för företagen, samhället och konsumenterna samt Finansinspektionen behandlas i nästa avsnitt.

I avsnitt 2.1.9 beskrivs föreskriftsändringar som motiveras av de lagändringar som genomför ändringsdirektivet om OTC-derivat. För en beskrivning av direktivets konsekvenser, se kommissionens konsekvensanalys⁹⁰. I propositionen Nya regler för att främja central clearing av OTC-derivat i EU behandlas vidare konsekvenserna av de föreslagna lagändringarna.⁹¹ De konsekvenserna som föreskriftsändringarna därutöver bedöms få i fråga om motpartsexponeringar behandlas närmre i avsnitt 3.3.2.5.

⁸⁹ Prop. 2025/26:186 s. 213–227.

⁹⁰ COM (2022) 698 final 2022/0404 (COD).

⁹¹ Prop. 2025/26:200 s. 26–29.

3.2 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Vid utgången av 2025 uppgick den samlade fondförmögenheten i svenska värdepappersfonder och specialfonder till cirka 8 830 miljarder kronor (inklusive premiepensionssystemet).

Likviditetshanteringsverktyg

Föreskriftsändringarna innebär bland annat att fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare ska lämna viss närmare angiven information om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i fondbestämmelser, informationsbroschyrer och årsberättelser (se avsnitt 2.1.8., 2.1.11, 2.1.12 och 2.2.6.3).

Bestämmelserna om informationsbroschyrens innehåll innebär att konsumenterna kommer kunna ta del av utförlig information om verktygen och tydliga räkneexempel. Kraven på informationsbroschyrens innehåll förväntas leda till att konsumenten kan fatta ett välavvägt investeringsbeslut.

Bestämmelserna om informationen i fondbolagens årsberättelse förväntas öka investerarnas förståelse för hur fondförvaltaren tidigare har tillämpat verktygen i fonden. Att årsberättelsen ska innehålla uppgifter om likviditetshanteringsverktygens historiska påverkan på värdepappersfondens andelsägare de senaste fem räkenskapsåren, ger andelsägarna tydlig information om hur verktygen har tillämpats. Denna information bidrar till att andelsägare på ett enkelt sätt kan jämföra olika svenska fonder innan de fattar beslut om en eventuell investering. Vidare bidrar även denna information till ökade förutsättningar för konsumenterna att göra välgrundade val. Samtidigt bedömer Finansinspektionen att den informationen som lämnas inte är sådan att den riskerar att hämma verktygens effektivitet. Enligt Finansinspektionen kan ändringarna därmed förväntas bidra till positiva effekter för såväl investerare som den finansiella stabiliteten.

Lämplighetsprövning

I avsnitt 2.1.1.2, 2.1.3.3, 2.2.1.2 och 2.2.2.1 beskrivs föreskriftsändringarna om prövning av de personer som beslutar om fondförvaltarens verksamhetsinriktning. Ändringarna medför bättre möjligheter för Finansinspektionen att säkerställa att bolagen uppfyller förutsättningarna för sina tillstånd och att de personer som beslutar om bolagens verksamhetsinriktning är lämpliga, vilket kan antas främja sunda fondbolag och AIF-förvaltare och i förlängningen vara positivt både för konsumenterna och den finansiella stabiliteten.

I övrigt bedömer Finansinspektionen att de ändringar som avser lämplighetsprövning inte kommer påverka konsumenterna och samhället.

3.3 Konsekvenser för företagen

3.3.1 Berörda företag

Föreskriftsändringarna berör i olika utsträckning dels fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder, dels AIF-förvaltare (nedan kallas fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare gemensamt för fondförvaltare). Vid utgången av 2025 fanns det 27 företag med tillstånd som både fondbolag och AIF-förvaltare, 55 företag med tillstånd enbart som AIF-förvaltare och 14 företag med tillstånd enbart som fondbolag. Därutöver fanns ett utländskt företag med tillstånd att förvalta både värdepappersfonder och en specialfond, två utländska företag med tillstånd att förvalta specialfonder, och två utländska företag med tillstånd att förvalta värdepappersfonder. Vid utgången av 2025 fanns det 675 värdepappersfonder respektive 206 specialfonder med fondbestämmelser som var godkända av Finansinspektionen. Finansinspektionen utgår ifrån att föreskriftsändringar som avser värdepappersfonder och specialfonder innebär konsekvenser för deras förvaltare, eftersom fonderna själva saknar rättshandlingsförmåga. Nedan redogörs för konsekvenser för fondförvaltare.

3.3.2 Konsekvenser för berörda företag

3.3.2.1 Ansökans innehåll

Ansökan om tillstånd för verksamhet

Finansinspektionen inför nya bestämmelser och ändrar i befintliga bestämmelser om innehållet i en ansökan om tillstånd och i den verksamhetsplan som ska bifogas till ansökan (se avsnitt 2.1.1 och 2.2.1). Bestämmelserna kommer i olika utsträckning omfatta fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder. Bestämmelserna om vad en ansökan ska innehålla och om det närmare innehållet i de handlingar som ska bifogas till ansökan, förväntas leda till ökad tydlighet och förutsebarhet för fondförvaltarna. Det förväntas även leda till en minskad administrativ börda samt tidsvinster genom ett minskat behov av skriftväxling.

Finansinspektionen bedömer att bestämmelserna om ansökans innehåll inte kommer innebära några administrativa kostnader för bolagen. Bestämmelserna om verksamhetsplanens innehåll förväntas leda till begränsade kostnader. Finansinspektionen uppskattar engångskostnader för att analysera de nya kraven och för att göra nödvändiga

anpassningar till dem till mellan 16 260 kronor (10 timmar x 1 626 kronor⁹²) och 24 390 kronor (15 timmar x 1 626 kronor).

Ansökan om marknadsföringstillstånd samt godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionen inför bestämmelser om vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser ska innehålla (se avsnitt 2.1.2 och 2.2.6.1). I likhet med vad som anges i fråga om en ansökan om tillstånd för verksamhet förväntas bestämmelserna leda till ökad tydlighet och förutsebarhet för fondförvaltarna.

Kraven på vad en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser ska innehålla överensstämmer i stort sett med vad Finansinspektionen redan i dag efterfrågar när fondförvaltare ansöker om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser. Till den del föreskriftsändringarna innebär att fondförvaltare behöver lämna mer information än tidigare, bedömer Finansinspektionen att det innebär en begränsad ökning av administrativa kostnader för fondförvaltarna.

Inte heller bestämmelserna om vad en ansökan om marknadsföringstillstånd enligt 4 kap. 4 a och 5 kap. 6 a §§ LAIF ska innehålla bedöms medföra några merkostnader för bolagen, eftersom bestämmelser om vad en ansökan ska innehålla underlättar förvaltarens arbete med att ta fram ansökningar (se avsnitt 2.2.3 och 2.2.4.1).

I avsnitt 2.2.4.2 beskrivs vissa förenklingar när det gäller vad en ansökan om marknadsföringstillstånd enligt 5 kap. 9 § AIF-föreskrifterna ska innehålla. Dessa ändringar bedöms utgöra en regellättnad och förväntas underlätta för AIF-förvaltarna i kommande ansökningsförfaranden.

Långivande verksamhet

Finansinspektionen inför bestämmelser om innehållet i en ansökan om förlängd tidsfrist för när investeringsgränsen ska börja tillämpas (se avsnitt 2.2.7). I likhet med övriga förslag om vad ansökningar ska innehålla förväntas ändringarna leda till tydlighet och förutsebarhet för fondförvaltarna. Ändringarna förväntas därmed inte leda till några merkostnader för förvaltarna.

Delegering och vidaredelegering

Bestämmelsen om underrättelsens innehåll vid delegering och vidaredelegering förväntas inte få några konsekvenser för fondbolagen (se avsnitt 2.1.3.1). Att det är samma information som ska lämnas i samband med en underrättelse som vid en ansökan om

⁹² Beloppet motsvarar timkostnaden enligt 2 § första stycket förordningen (2009:1237) om timkostnadsnorm inom rättshjälpsområdet.

tillstånd för att driva fondverksamhet bedöms underlätta för bolagen. Finansinspektionen gör motsvarande bedömning när det gäller bestämmelsen om innehållet i en AIF-förvaltares underrättelse vid delegering (se avsnitt 2.2.1.1).

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna vid en ansökan om tillstånd för verksamhet (avsnitt 2.1.1 och 2.2.1) relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Det är dock, i detta sammanhang, fråga om mycket marginella kostnadsökningar, varför påverkan på de mindre företagen ändå bedöms vara liten.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är desamma för både fondbolag och AIF-förvaltare innebär de ändrade föreskrifterna fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende. Föreskrifterna innebär även att förvaltningsbolag och utländska AIF-förvaltare omfattas av liknande krav som fondbolag och svenska AIF-förvaltare vid ansökan om marknadsföringstillstånd och godkännande av nya och ändrade fondbestämmelser.

3.3.2.2 Väsentliga ändringar

Fondbolag

Som framgår av avsnitt 2.2.3.3 inför Finansinspektionen bestämmelser om vilka handlingar som ska bifogas en underrättelse om en väsentlig ändring enligt 2 kap. 7 a § LVF. Kravet på att komma in med en underrättelse om en väsentlig ändring framgår alltså av lag och föreskrifterna reglerar enbart vad en sådan underrättelse minst ska innehålla. De handlingar som krävs är i huvudsak sådana som bolagen måste upprätta oaktat kravet på underrättelse, vilket innebär att föreskriftsändringarna i princip inte medför något extra arbete. Genom att ange vilka handlingar som Finansinspektionen behöver få in när en underrättelse görs minskar risken för att det uppstår behov av kompletteringar under handläggningen av ärendet, vilket innebär en mer effektiv hantering som kan gynna bolagen. Följaktligen bedömer Finansinspektionen att föreskriftsändringarna inte har några negativa konsekvenser för företagen.

AIF-förvaltare

Som framgår av avsnitt 2.2.2 inför Finansinspektionen ytterligare bestämmelser om vilka handlingar som ska bifogas en anmälan om en väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 § LAIF. Bestämmelserna innebär att en uppdaterad verksamhetsplan ska skickas in vid vissa anmälningar om väsentlig ändring. Inspektionen inför även en ny bestämmelse om vilka handlingar som ska bifogas en anmälan om väsentlig ändring som innebär att en AIF-

förvaltare ska förvalta en öppen långivande fond. Kravet på att anmäla väsentliga ändringar framgår av lag och föreskrifterna reglerar enbart vad en anmälan minst ska innehålla. Eftersom en AIF-förvaltare får förväntas känna till hur den ska uppfylla kraven i LAIF när den förvaltar en öppen långivande fond, bedömer Finansinspektionen att arbetet med att motivera detta i en anmälan är av liten omfattning. Genom att ange vilka handlingar som Finansinspektionen behöver få in i samband med en anmälan om väsentlig ändring minskar risken för att det uppstår behov av kompletteringar under handläggningen av ärendet, vilket innebär en mer effektiv hantering som kan gynna bolagen. Följaktligen bedömer Finansinspektionen att föreskriftsändringarna innebär mycket små konsekvenser för företagen.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är desamma för både fondbolag och AIF-förvaltare innebär ändringarna fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende.

3.3.2.3 Lämplighetsprövning av personer som beslutar om verksamhetens inriktning

Som framgår av avsnitt 2.1.1.2 och 2.2.1.2 ska fondbolag och AIF-förvaltare lämna in uppgifter till inspektionen om de personer som beslutar om företagets verksamhetsinriktning enligt nya bilagor. Detta för att Finansinspektionen ska kunna bedöma om företaget uppfyller kraven i 2 kap. 1 § 5 LVF respektive 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF.

Ändringarna innebär att samtliga fondförvaltare kommer att behöva lämna uppgifter till Finansinspektionen enligt angivna bilagor när det utses en ny person som ska besluta om verksamhetsinriktningen. En sådan underrättelse eller anmälan kommer omfattas av en prövningsavgift motsvarande den som gäller för ledningsprövningar (i dagsläget 18 000 kronor per bolag⁹³). Finansinspektionen bedömer att arbetet med att ta fram underlaget för en anmälan tar 8 till 16 arbetstimmar i anspråk. Detta innebär en kostnad på mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 26 016 kronor (16 timmar x 1 626 kronor) för respektive företag vid behov.

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Finansinspektionen bedömer dock att det inte skulle vara proportionerligt och ändamålsenligt att undanta de mindre företagen från kraven.

⁹³ 4 och 5 a §§ förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

Skälen är dels den betydelse som kraven har för tillsynen och följaktligen för samhället och konsumenterna, dels att bruttokostnaderna bedöms vara så pass små.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är detsamma för både fondbolag och AIF-förvaltare innebär ändringarna fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende.

3.3.2.4 Likviditetshanteringsverktyg

Fondbestämmelsernas innehåll

Finansinspektionens ändringar i fond- och AIF-föreskrifterna innebär att samtliga fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder kommer behöva göra ändringar i fondbestämmelserna för de fonder som de förvaltar i fondbestämmelserna (se avsnitt 2.1.8).

Företagen ska i fondbestämmelserna ange vissa uppgifter om de likviditetshanteringsverktyg som får eller ska tillämpas i varje värdepappersfond respektive specialfond. Finansinspektionen utgår från att det medför ökade administrativa kostnader att ange den ytterligare informationen och att den kostnaden blir högre ju oftare uppgifterna behöver ändras. Finansinspektionen har därför strävat efter att hålla detaljgraden av uppgifterna som ska anges i fondbestämmelserna på en sådan nivå att behovet av att uppdatera informationen minimeras, samtidigt som konsumentintresset inte åsidosätts.

Finansinspektionen bedömer att de administrativa kostnaderna kommer att öka för de fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder samt för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Engångskostnaderna för att analysera de nya kraven i 23 kap. fondföreskrifterna beräknas uppgå till 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor). Engångskostnaderna för att göra nödvändiga anpassningar i fondbestämmelserna beräknas bli mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 52 032 kronor (32 timmar x 1 626 kronor) för företag både initialt och sedan vid behov. Den totala kostnaden för en fondförvaltare kan dock påverkas av antalet fonder som företaget förvaltar.

Ändringarna i föreskrifterna innebär även att fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare ska använda sig av bilaga 10 till fondföreskrifterna för uppställningen av fondbestämmelserna. Finansinspektionen bedömer att bilagan i stort sett överensstämmer med hur bolagen gör redan i dag och att bilagan därmed inte medför några ökade kostnader. Ändringen förväntas dock öka tydligheten och förutsebarheten för bolagen och leda till mer kompletta ansökningar från början.

Informationsbroschyr

Finansinspektionens ändringar i föreskrifterna innebär att fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder samt AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder kommer behöva ange ytterligare uppgifter i informationsbroschyren (se avsnitt 2.1.11 och 2.2.6.3).

När det gäller likviditetshanteringsverktyg ska bolagen lämna vissa uppgifter om de likviditetshanteringsverktyg som kan eller ska tillämpas i varje värdepappersfond respektive specialfond. Finansinspektionen utgår ifrån att den ytterligare information som ska anges medför ökade administrativa kostnader. Föreskriftsändringarna innebär samtidigt att det blir tydligt vad som ska anges i informationsbroschyren. En ökad tydlighet underlättar för fondförvaltarna av värdepappersfonder och specialfonder, som ska tillämpa verktygen.

Engångskostnaderna för att göra nödvändiga anpassningar i informationsbroschyren beräknas bli mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 19 512 kronor (12 timmar x 1 626 kronor) för bolagen både initialt och sedan vid behov. Kostnaden kan dock variera beroende på antal fonder som bolagen förvaltar. Finansinspektionen bedömer mot denna bakgrund att konsekvenserna för bolagen är små.

Årsberättelse

Finansinspektionens föreskriftsändringar innebär att fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder, och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder, kommer att behöva ange uppgifter om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i fondens årsberättelse (se avsnitt 2.1.12 och 2.2.6.3). När det gäller likviditetshanteringsverktyg ska bolagen specificera vissa uppgifter i förhållande till de likviditetshanteringsverktyg som får tillämpas i respektive värdepappersfond och specialfond.

Finansinspektionen utgår ifrån att den ytterligare information som ska anges medför ökade administrativa kostnader. Föreskrifter om vilken information som ska anges i årsberättelse bidrar dock också med tydlighet för fondförvaltarna om vilken information de förväntas lämna om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg.

Kostnaderna för att årsberättelsen även ska omfatta uppgifter om likviditetshanteringsverktygen beräknas uppgå till 6 504 kronor (4 timmar x 1 626 kronor) vid varje tillfälle. Den totala kostnaden för en fondförvaltare kan dock variera beroende på antal fonder som bolagen förvaltar.

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Finansinspektionen bedömer dock att det inte skulle vara proportionerligt och ändamålsenligt att undanta de mindre företagen från kraven. Skälen är dels det mervärde som kraven bedöms ge för såväl investerare och marknaden som för bolagen, dels att bruttokostnaderna bedöms vara så pass små.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är desamma för både fondbolag och AIF-förvaltare innebär ändringarna fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende. Bestämmelserna om informationsbroschyrens och årsberättelsens innehåll innebär att förvaltare av svenska värdepappersfonder och specialfonder kan komma att behöva lämna mer information om den faktiska användningen av likviditetshanteringsverktyg i fonderna, jämfört med den information som behöver lämnas för utländska motsvarigheter. Det kan å ena sidan inte uteslutas att de svenska informationskraven skulle kunna ses som en konkurrensnackdel. Å andra sidan bedömer Finansinspektionen att informationskraven stärker förtroendet för svenska fonder och att de på sikt kan utgöra en konkurrensfördel.

3.3.2.5 Beräkning av motpartsexponering

Av avsnitt 2.1.9 framgår att bestämmelserna i fondföreskrifterna om beräkning av motpartsexponering ska gälla alla derivattransaktioner som inte clearas hos en central motpart som är auktoriserad eller godkänd. Ändringen bedöms inte medföra några konsekvenser för fondförvaltarna.

Övriga ändringar som behandlas i avsnittet innebär att dagens bestämmelser om hur beräkningen av motpartsexponering ska göras blir tillämpliga även på transaktioner i multilateralt handlade derivat som inte clearas hos en auktoriserad eller godkänd central motpart. Ändringarna bidrar till tydlighet för förvaltare om hur beräkningen ska göras i dessa fall och att värdepappersfonder får möjlighet att göra nettoberäkningar och att beakta säkerheter även vid multilateral handel.

Information om motpartsexponeringar

Ändringarna i 33 kap. 9 § 10 fondföreskrifterna och 16 kap. 6 § 8 AIF-föreskrifterna (se avsnitt 2.1.9) i fråga om den information om motpartsexponeringar som en fondförvaltare ska lämna i den sammanställning som ska göras kvartalsvis för varje fond är en följd av de ändringar i LVF som riksdagen har beslutat om. Att fondförvaltarna kvartalsvis kommer lämna information om motpartsexponering för sådana derivatinstrument som

avses i 5 kap. 14 § LVF i stället för motpartsexponering för OTC-derivat kan innebära att fondförvaltarna behöver göra vissa systemanpassningar.

Engångskostnaderna för att göra nödvändiga Anpassningar i system för rapportering beräknas bli mellan 13 008 kronor (8 timmar x 1 626 kronor) och 19 512 kronor (12 timmar x 1 626 kronor) för fondförvaltarna initialt. Kostnaden kan dock variera beroende på vilka Anpassningar som behöver ske.

Konsekvenserna för mindre företag

Finansinspektionen bedömer att de tillkommande kostnaderna relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större företag. Detta eftersom de administrativa kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. Finansinspektionen bedömer dock att det inte skulle vara proportionerligt och ändamålsenligt att undanta de mindre företagen från kraven. Skälen är dels det mervärde som kraven bedöms medföra för Finansinspektionens tillsyn över företagen, dels att bruttokostnaderna bedöms vara så pass små.

Konkurrens

Eftersom kraven i stort är detsamma för både fondbolag och AIF-förvaltare i den mån lagkraven i fråga om beräkning av motpartsexponering är tillämpliga, innebär ändringen fortsatt konkurrensneutralitet mellan dessa bolagstyper i detta avseende.

3.4 Konsekvenser för Finansinspektionen

Föreskriftsändringarna kan förväntas underlätta Finansinspektionens arbete med fondförvaltarnas ansökningar, eftersom tydliga bestämmelser om vad en ansökan ska innehålla kan förväntas leda till att Finansinspektionen får den information och de handlingar som behövs för prövningen redan när ansökningarna kommer in. Detta kan i sin tur leda till en mer effektiv handläggning och kortare handläggningstider. Därtill förväntas ändringarna leda till minskade kostnader för Finansinspektionen genom minskad skriftväxling.

De nya bestämmelserna om ett fondbolags eller en AIF-förvaltares anmälan om de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning innebär även att Finansinspektionen kan få bättre möjligheter att följa upp att fondbolagen och AIF-förvaltarna uppfyller förutsättningarna för sina tillstånd och att de personer som beslutar om verksamhetsinriktningen även fortsatt uppfyller kraven på lämplighet. Därtill förväntas de nya bestämmelserna om likviditetshanteringsverktyg underlätta tillsynen av fondförvaltarna. Ändringarna förutses inte påverka inspektionens resursbehov.

Med hänsyn till ändringarnas omfattning bedömer Finansinspektionen att föreskriftsändringarna kommer kräva särskilda informationsinsatser i form av ett FI-forum samt avisering om de nya bestämmelserna på Finansinspektionens webbplats.

Föreskriftsändringarna bör utvärderas ett år efter att föreskrifterna har trätt i kraft genom att mäta andel ansökningar som behöver kompletteras, genomsnittlig handläggningstid, antal frågor och synpunkter från sökande samt återkoppling från handläggare om föreskrifternas tydlighet och användbarhet.